

Ẹsin Ododo.

Ti ọlọla julọ, Sheikh.
Abdur Rahman bn Hammaad Al'umar.
Pẹlu orukọ Ọlọhun Ọba Ajọkẹ ayé Àṣàkẹ ọrun.

Ọrọ itisiwaju ati ọrọ ififẹhàn àti ìmọrírì

Ọpẹ ni fún Ọlọhun Ọba gbogbo àgbáyé, ikẹ ati ọla ki o máa bá gbogbo òjísẹ Ọlọhun, lẹyin naa: Eleyii ni ipepe lọ sí ibi iye, mo n ti sí iwájú fún gbogbo oni làákàyè ti n bẹ ní ayé - ọkunrin ni tabi obinrin - lẹniti n rankan l'ọdọ Ọlọhun Ọba ti O ga ti O si ní ikapa, kí O fi sọ ẹnití o sọnu kuro ni oju ọna Rẹ di oloriire, kí O si tun san emi pẹlu gbogbo ẹnití o ba kopa nibi titan kalẹ rẹ ní ẹsan ti o pọ. Nitori naa, mo n sọ, ti Ọlọhun si jẹ Oluranwo mi:

Lọ mọ - iwọ ọmọniyàn ti o ni làákàyè - wipe ko si ọlà kò sù sí oriire fún ọ ní ayé yíí àti ní ayé igbeyin lẹyin iku ayaafi ti o ba da Ọlọhun rẹ mọ, Ẹnití O da ọ, ti o si gba A gbọ ti o si fi ljosin fún Un ni Oun nikan soso, ti o si tun mọ Anabi rẹ ẹnití Oluwa rẹ gbe dide sí ọ, ati sí gbogbo àwọn èyàn, ti o si gba a gbọ ti o si tun tele e, ti o si tun mọ ẹsin ododo èyítí Oluwa rẹ pàṣẹ pẹlu rẹ, ti o si gba a gbọ ti o si tun sịṣẹ tọ ọ.

Ati pe tira yíí tí n bẹ ní iwájú rẹ (Ẹsin òdodo) o n bẹ ninu rẹ alaye lori awọn alaamọri ti o tobi yii, eleyi ti o pòndandan fún ọ ki o mọ ọn ki o si tun sịṣẹ tọ ọ, ati pe mo ti sọ sí isalẹ awọn nkan ti awọn gbólóhùn ati awọn alaamọri kan bukaata sí nínú alekun alaye, l'ẹniti o gbára lé ọrọ Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ati awọn ọrọ òjísẹ Rẹ - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - lori gbogbo iyan; nitori pe dajudaju awọn mejeeji naa ni ibusẹrisi kan soso fún Ẹsin òdodo eyiti o se pé Ọlọhun o nii gba lẹwọ ẹnikeni ẹsin mii yatọ sí i.

Ati pe mo ti gbe ju silẹ itẹle afoju eleyi ti o ti sọ ọpọ nínú àwọn èyàn nu, ati pe mo tun sọ apakan ninu awọn ikọ ti o ti sọnu ti wọn sì n pé apemọra wipe awọn wa ni ori ododo, l'eyiti o si jina sí i, latari kí àwọn alaimọkan le baa sọra fún ùn ninu awọn ti wọn fi ara wọn ti sí i.

Ẹnití ti o sọ ọ ti o si tun kọ ọ silẹ ni: Ẹni tí o bukaata sí amojukuro Ọlọhun ti ọla Rẹ ga.
Abdur Rahmān bn Hammād Āl 'Umar.

Olukọ awọn imọ ijinlẹ ti ẹsin.

Ìpín alakọkọ - mimọ Ọlọhun Ọba Adẹda Ọba ti O tobi.

Lọ mọ - iwọ ọmọniyàn ti o ni làákàyè - wipe Oluwa rẹ ti O da ọ lati ibi àìsí ti O sí tun n toju rẹ pẹlu awọn idẹra, Oun naa ni Ọlọhun gbogbo agbaye. Ati pe awọn oni làákàyè ti wọn gba Ọlọhun ti ọla Rẹ ga gbọ wọn ko ri l pẹlu oju wọn, ṣugbọn wọn rí àwọn ẹrì ti o n tọka sí bíbẹ Rẹ, ati pe dajudaju Oun naa ni Adẹda Oludari alaamọri gbogbo nkan ti n bẹ, nitori naa wọn mọ Ọn pẹlu rẹ, ninu awọn ẹrì náà niyii:

Ẹrì alakọkọ:

Ayé àti ọmọniyàn ati isẹmi: Awọn nkan wọnyii iṣelẹ ni ti o ni ibẹrẹ ati ọpin, ti o si bukaata sí nkan ti o yatọ sí i, ati pe iṣelẹ (nkan ọtun) ati nkan ti o bukaata sí nkan miran yatọ sí i, ko si ibuyè nibi pe ẹda ni, ati pe ẹda kò si ibuyẹ fún ùn ti ko fi nii ni Adẹda, ati pe Adẹda ti O tobi yii naa ni Ọlọhun (Allāhu), ati pe Ọba Allāhu naa ni O n royin nipa Ara Rẹ ti o mọ julọ, wipe Oun ni Adẹda Oludari alaamọri gbogbo nkan ti n bẹ, ati pe iro yíí wa lati ọdọ Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ni awọn iwe Rẹ ti O sọkalẹ fún àwọn ojísẹ Rẹ.

Ati pe àwọn òjísẹ Ọlọhun ti mu ọrọ Rẹ dé etigbọ awọn èyàn, wọn sì tún pe wọn lọ sí ibi nini igbàgbọ pẹlu Rẹ, ati jijosin fún Un ni Oun nikan; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ ninu iwe Rẹ Al-Qur'ān ti o tobi wipe: Dájúdájú Olúwa yín ni Allāhu, Ẹni tí Ó ṣẹdà àwọn sánmọ àti ilẹ fún ọjọ mífà. Lẹyin náà, Ó gúnwà sí orí Ìtẹ-ọlá. Ó n fi ọru bo ọsán lójú, tí ọru n wá ọsán ní kíákíá. Ọ̀dùn, ọ̀sùpá àti àwọn iràwọ̀ ni wọn ti rò pèlú àṣẹ Rẹ. Gbọ! TIRẹ ni ẹdà àti àṣẹ. Ibùkún ni fún Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdà. Sūratul A'rōf: 54.

Itumọ apapọ fún Āyah alaponle naa.

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fún gbogbo àwọn èyàn ní iró wipe dajudaju Oun ni Oluwa wọn ti O da wọn, ti O sí tun da awọn sanmọ ati ilẹ ni ọjọ mífà, O si tun n fún wọn ní iró wipe dajudaju Oun gúnwà lórí àga ọlá Rẹ.

Ati pe aga *alaarasi* oke sanmọ ni o wa, ọ̀n si ni o tobi julọ ninu awọn ẹda ti o si tun gba ààyè julọ. Ati pe Ọlọhun wa ni oke alaarasi, O si tun wà pẹlu gbogbo ẹda pẹlu imọ Rẹ ati gbigbọ Rẹ ati riri Rẹ, nkankan o pamọ fún Un ninu *alaamọri* wọn, Ọlọhun - ti ipo Rẹ gbongbọn - n fún ni ní iró wipe dajudaju Oun fi oru bo ọsan pẹlu okunkun rẹ, ti o si n tele e ni yarayara, O si tun n fún ni ní iro wipe dajudaju Oun da oorun ati osupa ati awọn irawo, O si se gbogbo *wọn* ni nkan ti wọn rò ti n rin ni *òpópónà rẹ ti ó rí róbótó* pẹlu aṣẹ Rẹ, O si tun fun ni ní iró wipe dajudaju Oun nikan O ni dídá àti àṣẹ, ati pe dajudaju Oun ni Ọba ti o tobi Ọba ti o pe nibi pàápàá Rẹ ati awọn iroyin Rẹ, Ẹnití o maa n fun ni ní oore ti o pọ ti ko ni opin, dajudaju Oun ni Oluwa gbogbo agbaye, Ẹnití O da wọn ti O si n toju wọn pẹlu awọn idẹra Rẹ.

Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun sọ pe: Nínú àwọn àmì Rẹ ni ọru, ọsán, ọ̀rùn àti ọ̀ṣúpá. Ẹ ò gbòdò forí kanlẹ́ fún ọ̀rùn àti ọ̀ṣúpá. Ẹ forí kanlẹ́ fún Allāhu, Ẹni tí Ó dá wọn, tí ẹyin bá jẹ ẹni t'ó n jòsìn fún Ọun nikan soṣo. Sūratu Fussilat: 37.

Itumọ apapo fun āyah alapọnle yii:

Ọlọhun tun n fún ni ní iró wipe dajudaju ninu awọn ami Rẹ to n juwe Rẹ ni oru ati ọsan ati irawọ, ati pe O kọ kuro nibi imaa fi ori balẹ́ fún oorun ati osupa; nitori pe dajudaju awọn mejeeji ẹda ni wọn geṣe awọn ti o yatọ sí wọn nínú àwọn ẹdá, ati pe ẹda kò lẹto ki wọn máa sìn in, ati pe fifi ori kan ilẹ; iran kan ni ninu ijọsin, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sí tun pa awọn èyàn lasẹ ninu āyah yíí - geṣe O se pa wọn lasẹ ninu eyiti o yatọ sí i - kí wọn o fi ori balẹ́ fún Un ni Oun nikan; *nitori pe* dajudaju Oun ni Adẹda Oludari *alaamọri* Ẹnití o lẹto sí ijọsin.

Ẹri ẹlẹṣẹṣeji.

Dajudaju Oun da akọ ati abo: Nitori naa, bíbẹ abo ati akọ ẹri *ni o* jẹ lori bíbẹ Ọlọhun.

Ẹri ẹlẹṣẹketa:

Yiyapa awọn ahon ati awọn awọ, ko wa sí èyàn meji ti ohun wọn papọ, *tabi ki àwọ wọn papọ*, ko si ibuyẹ *iyàto gbòdò* wa laarin wọn.

Ẹri ẹlẹṣẹkerin:

Yiyatọ awọn ipín: Eleyii olowo ni, eleyii olosi ni, eléyíí olori ni, eleyii ẹnití wọn n dari ni, *ti ọkọkan ninu wọn si ni* làákàyè, èrò ati imọ, *ati ojúkòkòrò nkan koi* tífí ní nínú ọrọ, iyí, ati iyàwó ti o dara, ṣugbọn ẹnikeni o ni ikapa kí ọwọ rẹ o tẹ nkan ti o yatọ si..

Nkan ti Ọlọhun ti pebubu rẹ fún un; iyẹn ri bẹ latari ogbọn kan ti o tobi, ti Ọlọhun ti mimọ n bẹ fún Un gba lérò. Oun náà ni: *Ki àwọn èyàn máa dán ara wọn wò*, ati iwulo apakan wọn fún apa mífíràn, titi ti awọn anfaani wọn o fi nii sọnu.

Ati pe ẹni tí Ọlọhun o ba kadara ipin mọ ni ile-aye, O ti mu iro wa wipe Oun o ba a fi ipin rẹ pamọ ti yíò jẹ alekun nibi igbadun rẹ ninu al'janna ti o ba ku sori igbàgbó pẹlu Ọlọhun, toun ti wipe *Ọlọhun fún talika ni* awọn anfaani kan ti yíò máa jẹ igbadun pẹlu rẹ ni ti ẹmi ati ti àlàáfíà ni ọpọlọpọ igba, l'eyiti ko si l'ọdọ ọpọ nínú àwọn ọlọrọ, ati pe eleyii wà nínú ogbọn Ọlọhun ati deede Rẹ.

Ẹri ẹlẹṣẹkarun

Oorun, ati ala ododo eléyíí ti Ọlọhun ti mimọ n bẹ fún Un máa n fi han ẹni tí o sun pẹlu rẹ nkankan ninu kòkò lati jẹ iro idunnu tabi ṣiṣe ikilọ.

Ẹri ẹlẹṣẹkẹfa

Ẹmi: Eleyii ti ko si ẹnití o mọ pàápàá rẹ ayaafi Ọlọhun nikan.

Ẹri ẹlẹṣẹkeje.

Ọmọniyàn: ati nkan ti n bẹ ninu ara rẹ bii àwọn ẹyà ara tó n jẹ kèèyàn ní Ìmòlára, geṣe bii ètò igbekale iṣan ara, àti ọpọlọ, ati ètò igbékálẹ ounjẹ dídà nínú, ati nkan ti o yàto si i.

Ẹri ẹlẹṣẹkejo.

Ọlọhun máa n sọ ojo ka ori ilẹ ti o jẹ òkú ti yoo sí mú àwọn irúgbìn jade ati awọn igi ti wọn jẹ orisirisi irisi ati awọ, ati awọn anfaani ati itowo, atipe eleyii kere ninu awọn ọgóròrún ẹrí eleyi ti Ọlọhun sọ ninu Al-Qur'ān, ati eleyi ti O n fún ni ni iro wipe awọn ni awọn ẹri ti wọn duro ti wọn n tọka lori bíbẹ Rẹ, ati lori wipe dajudaju Oun ni Ọba Adẹda Ọba Oludari gbogbo nkan ti n bẹ.

Ẹri ẹlẹṣẹkesan.

Adamọ ti Ọlọhun da awọn eeyan le lori, n gbagbo ninu bíbẹ Ọlọhun ati jije Adẹda rẹ ati Oludari alaamọri rẹ, atipe ẹnití o ba takò iyẹn dajudaju yíò sí kó aṣiṣe ba ẹmi rẹ yòò sí tun ko oriburuku ba a, ẹnití o je ṣhuyū'iy - ni aperi - yoo máa sẹmi ní ayé yíí ni isẹmi buruku, ibuṣẹri sí rẹ lẹyin ikú ina ni, ní ẹsan pipe Oluwa rẹ ni irọ Ẹnití O da a lati ibi àìsí, ti O si tun toju rẹ pẹlu awọn idẹra, ayaafi ti o ba tuuba lẹ sí ọdọ Ọlọhun ti o si tun ni igbagbo pẹlu Rẹ ati pẹlu ẹsin Rẹ ati ojìṣe Rẹ.

Ẹri ẹlẹṣẹkewa

Alubarika: oun náà ni lilekun nibi apakan awọn ẹda geṣe awọn àgùtàn ati ewure, atipe idakeji Alubarika ni ikùná, geṣe o se wa nibi awọn aja ati awọn ologbo.

Ninu awọn iroyin Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ni pe Oun ni:

Alakọkọ ti ko ni ibere, Ọba ti n sẹmi gberẹ, ko nii ku ko si nii tán, Ọba Ọlọrọ ti O daduro funra Rẹ, ti ko si bukaata sí ẹnití o yatọ sí I, Ọkan soso ni ko si akegbẹ fún Un; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Sọ pé: "Ọun ni Allāhu, Ọkan soṣo. Allāhu ni Aṣiwájú (tí ẹdà ní búkàtá sí, tí Ọun kò sí ní búkàtá sí wọn). Kò bímọ. Wọn kò sí bí I. Kò sí sí ẹni kan tí ó jọ Ọ." [Suuratul Ikhlāas: 1-4].

Itumọ awọn āyah.

Nigba ti awọn alaigbagbo bi igbeyin awọn òjìṣe leere nipa iroyin Ọlọhun; Ọlọhun sọ sūrah yii kalẹ́ fún un, O si pa a lasẹ ninu rẹ ki o sọ fún wọn pé:

Ọlọhun ẹyọkan ni, ko ni akegbẹ, Ọlọhun Óun ni Ọba Alààyè Ọba Lailai Ọba Oludari alaamọri, ti Ẹ nikan ni didari ti ko ni gbèdèke lori ayé ati àwọn èyàn ati gbogbo nkan, atipe ọdọ Rẹ nikan ni o jẹ dandan fún àwọn èyàn ki wọn máa ẹrí pada sí fún gbigbo awọn bukaata wọn.

Ko bímọ ati pe ẹni kankan kò bi I, ko si dǎa ki o ni ọmọkúnrin tabi ọmọbinrin tabi baba tabi iya, koda O kọ gbogbo iyan fún Ẹmi Rẹ ni kikọ ti o le koko ninu sūrah yii àti ninu eyiti o yatọ sí i; nitori pe mimáa bí ati mimáa rẹ sí ninu awọn iroyin ẹda ni, atipe Ọlọhun ti da esi pada fún àwọn nasōra nipa orọ wọn wípé: al-Masīh Ọmọ Ọlọhun ni, ati fún àwọn Yahūdi nipa orọ wọn wípé: Uzayr ọmọ Ọlọhun ni, ati fún àwọn tó yatọ sí wọn nípa orọ wọn wípé: awọn Malāika ọmọbirin Ọlọhun ni wọn, O si bu wọn lori orọ burúkú yii.

Ati pe O tun fún ni niro wipe dajudaju Oun da Al-Masīh 'Eesa - kí ọla o máa bá a - lati ara iya lai ni baba pelu agbara Rẹ, gégébi O ẹ da Ádam baba gbogbo abara lati ibi erupe, ati bi O ẹ da Awwāhu iyá gbogbo abara lati ibi ẹfonha Ádam, ti o si ri i ni ẹgbẹ rẹ, ẹyin naa O da awọn arọmọdọmọ Ádam lati ibi atọ ọkunrin ati obinrin, atipe O da gbogbo nkan ni ipilẹ lati ibi àisí; atipe ẹyin iyan O wá ẹ fún gbogbo ẹda Rẹ awọn ilànà ati ètò ti ẹnikẹni o ni ikapa lati yi mejeeji pada ayaafi Oun, atipe ti Ọlọhun ti mimọ n bẹ fún Un ba gbèrò lati yi nkankan pada ninu eto yí yód yí ì pada bi o ba ẹ wù U.

Gegebi O ẹ da 'Eesa - kí ọla máa bá a - lati ara iya lai sí baba, ati bi O ẹ ẹ e ni ẹnití n sọrọ nigbati o wa ni ori itẹ, ati bi O ẹ sọ ọpa Mūsa - kí ọla o maa ba a - di ejo ti n rin, nígbàfí o si tun fi lu odo ti o si pin ti o si di ona ti oun pelu ijo rẹ gba kojá, ati bi O ẹ pin osupa sí méjì fún igbeyin awọn òjìşẹ Rẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -, ti O si sọ igi di nkan ti o n salamọ si i nigbati o re koja pelu rẹ, ti O sí tun ẹ eranko ni nkan ti n jẹ sí jìjẹ òjìşẹ rẹ pelu ohun ti awọn èyàn n gbọ, ti o si n sọ pé: mo jẹri wipe òjìşẹ Ọlọhun ni ọ, O si tun mu *u* rin loru lori ẹşin burōqu lati Mōsalasi al-Haram lo sí Mōsalasi al-Aqso, ẹyin naa O wa mu u gun sanmọ lo ti Malaika Jubrīl sí wá pelu rẹ titi ti o fi dé òkè sanmọ, ti Ọlọhun - ti mimọ n bẹ fún Un ti ọla Rẹ sí tún ga - sí bá a sọrọ ti O si tun se Irun ni oranyan le é lori, ti o si tun pada si mōsalasi al-Haram lori ile, ti o tun ri awọn ara sanmọ kọkọkan ni oju-ona rẹ, gbogbo iyan sí şele ní ọru kan siwaju ki al-Fajar to yọ, atipe itan al-'Isrā' wal-Mi'rāj gbajugbaja ninu Al-Qur'ān ati awọn hadīth Òjìşẹ, itan sí tún kọ ọ silẹ.

Ati pe ninu awọn iroyin Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ti O fi royin ara Rẹ ati eyiti awọn ojìşẹ Rẹ fi royin Rẹ: 1- Igboràn àti Iriran ati Imọ ati Ikapa ati Èròngbà, O n gbọ O si n ri gbogbo nkan, ti gaga kan o si le dí gbogbo Rẹ ati riri Rẹ.

O si tun mo nkan ti n bẹ ninu awọn apo-ibi, ati nkan ti awọn igbaya gbe pamọ, ati nkan ti o ti n bẹ ati nkan ti yoo pada maa bẹ, Oun nàà sí tún ni Olukapa Ẹnití o ẹ wipe ti O ba gbero nkankan yód sọ fun un wipe: Máa bẹ, yód sí máa bẹ.

Orọ síşọ pelu nkan ti o ba wu U ati ní igbati o ba wù U: ati pe O ba Mūsa sọrọ - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a - O si tun ba igbeyin awọn òjìşẹ ti n ẹ Muhammad sọrọ - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -, atipe Al-Qur'ān orọ Ọlọhun ni awọn arafi rẹ ati awọn itumọ rẹ, O sọ ọ kalẹ fún òjìşẹ Rẹ ti n ẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -, iroyin kan ninu awọn iroyin Rẹ sí ni, ko si ki n ẹ ẹda gegebi awọn ẹgbé Mu'tazilah ti wọn sọnù ẹ máa n sọ.¹

3- Ojú ati Ọwọ méjèjì àti Gígunwa ati Sisọkalẹ ati Iyọnu ati Ibinu. Ó máa n yonu sí àwọn ẹrusin Rẹ ti wọn jẹ Mumini, O si máa n binu si awọn keferi, ati awọn ti wọn ba n se awọn nkan ti o le fa ibini Rẹ, atipe iyọnu Rẹ ati Ibinu Rẹ da gegebi awọn iroyin Rẹ to şeku, ti ko si jo awọn iroyin ẹda, a kií yi i pada, a o si kii n sọ bí o se ri.

Ati pe o fi ẹşẹ rinlẹ ninu Al-Qur'ān ati Sunna wipe dajudaju awọn ti wọn ni igbàgbó nínú Ọlọhun wọn maa ri Ọlọhun ti ọla Rẹ ga pelu oju wọn ni gbàgede Alukiyaamọ ati ní ogbà Alujanna, atipe awọn iroyin Ọlọhun wọn ti ẹ àlàyé rẹ ninu Al-Qur'ān ti o tobi, ati awọn orọ Anabi alaponle ti n ẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -, kí wọn lo yẹ ẹ wo.

Nkan ti o ẹ wipe Ọlọhun tori rẹ da awọn ọmọniyan ati alujannu.

Nigba ti o ti mo - iwọ onilaakaye - wipe Ọlọhun ni Oluwa rẹ Ẹnití O da ọ; nitori naa lo mọ wipe dajudaju Ọlọhun ko da ọ fún eré, bi kii se pe O da ọ nitori ijosin Rẹ; atipe ẹri ni orọ Ọlọhun ti o sọ pe: Àti pé Ẹmi kò şedá àlùjannù àti èniyan bí kò ẹ pé kí wọn lè jòsin fún Mi. Ẹmi kò gbèrò arisikí kan láti ọdọ wọn. Ẹmi kò sí gbèrò pé kí wọn máa bọ Mi. Dájúdájú Allāhu, Óun ni Olúpèsè, Alágbára líle. Sūratudh Dhāriyāt: 56-58. Itumọ àpapọ fun àwọn aaya naa:

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n sọ ninu āyah Alakọkọ: Wipe dajudaju Oun da awọn alujannu ati awọn ọmọniyan latari kí wọn lè máa sìn In ni Oun nikan. O si tun sọ ninu Āyah ẹlẹkẹji ati ẹlẹkẹta: Wipe dajudaju Oun

¹ Mu'tazilah jẹ ẹgbé kan ti o sọnù, ti o yi awọn oruko Ọlọhun ti o rẹwa pada, ti o si tun yi awọn itumọ rẹ sí nkan ti o yatọ sí erongba Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ati ojìşẹ Rẹ - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a.

rọrọ kuro lọdọ awọn ẹru Rẹ, ati pe Oun o si fẹ aisiki ati jije-mimu kankan ni ọdọ wọn; nitori pe dajudaju Oun ni Ọba Olupese arisiki Ọba Alágbára, Ẹnití o se wipe jije-mimu kankan ko ni jẹ ti awọn èyàn ati awọn tó yàtò sí wọn ayaafi lati ọdọ Rẹ, Oun ni n sọ ojo kale, ti O sí tun n mu jije-mimu jade lati inu ilẹ. Àmọ awọn ẹda mii ti wọn n bẹ ní orí ilẹ, niti pàápàá Ọlọhun ti sọ wipe Oun da wọn nítorí ẹda ni; lati ẹ ikunlọwọ pẹlu rẹ lori itele aṣẹ Rẹ, ti wuwa si i lori ofin Ọlọhun, atipe gbogbo ẹda ati gbogbo lilọ bibọ ati nkan ti o dake nínú ayé dajudaju Ọlọhun da a fún ọgbọn kan ti O tí sàlàyé rẹ ninu Al-Qur'ān, ti awọn onimimọ nipa ofin Ọlọhun sí mọ ọn ni ibamu sí odiwọn imọ enikọọkan, titi dé ori yiyatọ awọn ojo-ori ati arisiki ati awon iṣeṣe ati awon àdánwò, gbogbo rẹ n lọ pẹlu iyonda Ọlọhun; kí O le fi dan awon ẹru Rẹ ti wọn ni làákàyè wo. Nitori naa, ẹnití o ba yonu sí kadara Ọlọhun ti o si tun jupajuse fun un ti o si tun gbiyanju nínú iṣe eleyii ti máa n yọ Ọ ninu, nitori naa, iyonu o máa jẹ ti ẹ, ati oriire ni aye ati alukiyaamọ leyin iku, ẹnití ko ba si yonu sí kadara Ọlọhun, ti ko si tún jupajuse silẹ fún ùn ti ko si tún tele E, ibinu o maa jẹ tiẹ lati ọdọ Ọlọhun, oriburuku o si tun máa jẹ ti ẹ ní ayé àti alukiyaamọ.

A n bèèrè lọwọ Ọlọhun iyonu Rẹ, a si tún n wa isọ pẹlu Rẹ kuro nibi ibinu Rẹ.

Igbedide leyin iku, ati işiro ati ẹsan lori işe, ati Al-Jannah ati Ina. Nigbati o ba ti wa mọ - iwọ onilaakaye - wipe dajudaju Ọlọhun da ẹda fún ijọsin Rẹ; nitori naa, lọ mọ wipe dajudaju Ọlọhun sọ ninu awon tira Rẹ ti O sọkale fún àwọn ọjísẹ Rẹ, wipe dajudaju Ọlọhun o pada gbe ọ dide ni ààyè leyin ikú, atipe Yóò si tun san ọ leṣan lori işe rẹ ni ojo ẹsan leyin ikú; atipe iyẹn ṣeṣe latari wipe ọmọniyàn o pada kuro pẹlu iku ní ayé işe ati titan yii - oun náà ni ilé-ayé - lọ sí ilé ẹsan ati işemi gberé, oun náà ni nkan ti n bẹ leyin iku. Nitori naa, ti igba ti Ọlọhun kadara fún ọmọniyàn wipe yóò lo ba ti to, Yóò pa Malaika ikú láṣe, yóò si gba ẹmí kuro ni ara rẹ, yóò wa tó inira iku wo leyin igbati ẹmi rẹ ba ti kuro ni ara rẹ.

Amọ ẹmi, dajudaju Ọlọhun a fi i sí ọgbà idera - ti o ba ni igbagbo ninu Ọlọhun ti o si tun tele E. Amọ ti o ba jẹ ẹnití o se aigbagbo pẹlu Ọlọhun, ti o si tun pe igbedide ati ẹsan leyin ikú ni irọ, Ọlọhun a fi i sí ilé iyà - Ina - titi ti àsikò adehun igbeyin ayé a fi dé ti Alukiyaamọ o si to, ti gbogbo ẹnití o ba ṣeku ninu awon ẹda o si ku, ti ko si nii ṣeku ẹnikankan ayaafi Ọlọhun ni Oun nikan soso. Leyin naa Ọlọhun a gbe gbogbo ẹda pátápátá dide - titi dori awon ẹranko - yóò si tun da gbogbo ẹmi pada sí ara rẹ leyin tí O bá ti da ara pada ni pipe geṣebi O se dá a ni akọko; atipe iyẹn ni lati se işiro awon èyàn ati lati san wọn ní ẹsan awon işe wọn, ọkunrin ati obinrin, adari ati ẹnití wọn n dari, ọlọrọ àti olosi, ti ko si nii se abosi ẹnikankan, Yóò si tun gba ẹsan fún ẹnití ti wọn bo si lọwọ ẹnití o bo o si, titi de ori awon ẹranko wọn yóò gba ẹsan fún wọn lọwọ ẹnití o ba se abosi wọn, atipe wọn yóò gba ẹsan lọwọ apakan fún apakan, leyin naa Yóò wa sọ fún wọn wípé ẹ di erupe; nitori pe wọn o nii wọ Al-Jannah, wọn kò si ní wọ iná.

Ati pe yóò san àwọn ọmọniyàn ati alujannu kọọkan ní ẹsan pẹlu işe rẹ, tí yóò fi awon mūmini ti wọn tele E ti wọn si tún tele awon ojise Rẹ wọ sinu Al-Jannah, wọn o baa jẹ ẹnití o talika ju nínú àwọn èyàn, yóò si tun fi awon alaigbagbo awon opurọ wọ sí inú iná, wọn o baa jẹ ẹnití o ni ọrọ ju nínú àwọn èyàn ti o si tun ni iyi ju nínú wọn ní ayé; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Dájúdájú alápọn-ónlé jùlọ nínú yín lódò Allāhu ni ẹni t'ó bèrù (Rẹ) jùlọ. Dájúdájú Allāhu ni Onímọ, Alámótán. [Suuratul Hujirót: 13].

Atipe Al-jannah: Oun ni ilé idera, o n bẹ ni inú rẹ awon orisirisi idera ti ẹnikeni kò ní ikapa lati royin rẹ, o n bẹ ninu rẹ ipele ọgorun, ipele kọọkan lo ni awon ti n gbe ibe, lori odiwọn agbara igbagbo wọn pẹlu Ọlọhun ati itele wọn fún Ọn, atipe ipele ti o kere ju nínú Al-Jannah wọn yóò fún àwọn ará ibe ni idera ti o se déédéé idera ọba ti o n gbádùn jù ní ayé ni ọna ilọpo ilọpo ².

Iná- ki Ọlọhun sọ ẹmi àti ẹyin kúrò nibe- oun naa ni ilé iyà ni ojo ikeyin leyin ikú, orisirisi iyà ni o wa nínú rẹ, ni ẹyí tí didarukọ rẹ yóò máa dẹrù ba ọkàn, ti yóò si maa gba omijé lójú ẹni".

² Fún Hadiisi Mugiira ọmọ Shu'ba- ki Ọlọhun yónú si i- láti ọdọ Ojise Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- pé:"Anọbi Musa- ki ọlà Ọlọhun maa ba a- bi Olúwa rẹ léèrè pé tani ọmọ Alujanna ti ipò rẹ kéré jù? O sọ pe: Arákunrin kan ni, yóò wá leyin ti àwọn ọmọ Alujanna ba ti wọ Alujanna, wọn o wa sọ fún un pé: Wọ inú Alujanna, yóò wa sọ pé: Iwọ Oluwa mi, báwo ni o se jẹ, ti àwọn èyàn si ti bọ sí ipò wọn, tí ọwọ wọn si ti tẹ idera tí O pèsè kalẹ fún wọn? Wọn maa sọ fún pé: Njẹ o maa yonu si ki irú ọlá ọba kan nínú àwọn ọba ayé jẹ tiẹ? O maa sọ pé: Mo yónú si i Irẹ Olúwa mi. O maa sọ fún un pé: Iyẹn ti di tiẹ àti irú rẹ, àti irú rẹ. O wa sọ ni eṣeṣe karun pe: Mo yónú si i Irẹ Olúwa mi, Yóò wa sọ pé: Ẹyí jẹ tiẹ àti ilọpo mewaà irú rẹ, gbogbo nkan ti ẹmí rẹ n fé ti ojú rẹ yóò máa dunnú sí ni yóò jẹ tirẹ. Yóò wa sọ pé: Mo yonu si i, Irẹ Olúwa mi. O sọ pe: Irẹ Olúwa mi, tani ó ga julọ ni ipò nínú wọn? O sọ pe: Àwọn wọnyẹn ni àwọn ti Mo ṣèsà, Mo fi ọwọ Mi gbin aponle wọn, Mo si fi òhntẹ lù ú, ti ojú kan ko ri i ri, ti etí kan ko gbọ ọ ri, ti ọkàn abara kan ko si ro o ri". Muslim ni o gba a wa (189)

Ti o ba je pe ikú n be ni ojò ikẹyin ni, àwọn ọmọ iná ì bá kú ní ọwọ́ pé wọn rí iná lásán, sùgbón èèkan péré ni ikú, ti ọmọniyan yóò si kúrò ni ayé bọ si Alukiyaamọ. Iròyin ti ó pé fún ikú, igbende, isirò, ẹsan, Alujanna ati Iná, gbogbo ẹ ti wá nínú Alukurani, itọka si iyẹn si ti wa nibi nkan ti a dárúko.

Àwọn ẹrì pọ gan lórí igbende léyin ikú ati isirò àti ẹsan, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Láti ara erùpè ni A ti da yín. Inú rẹ si ni A óò da yín padà sí. Láti inú rẹ si ni A óò ti mu yín jáde padà nígbà miíràn." [Too'haa: 55] Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun sọ pe: Àti pé ó fi àkàwé lélẹ nípa Wa. Ó si gbàgbé isẹdà rẹ. Ó wí pé: "Ta ni Ó máa sọ egungun di aláàyè nígbà tí ó ti kefun?" [Yaa'sin: 78-79]

Allah tun sọ pe: Àwọn t'ó sàì gbàgbọ lérò pé A ò níí gbé wọn dide. Sọ pé: "Bèè kọ, mo fi Olúwa mi búra, dájúdájú Wọn yóò gbe yín dide. Léyin náà, Wọn yóò fun yín ní irò ohun tí ẹ se níşé. Iyẹn si jẹ iròrùn fún Allāhu." [At-Tagoobun: 7]

Ìtumò àpapọ fun àwọn aaya naa:

1- Ninu Aaya alakọko: Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fun wa ni iró pe: Oun da ọmọniyan lati ilẹ, iyẹn nígbà tí O dá bábá wọn Aadamọ- ki ọlà máa bá a- lati ibi erupe, O tun n fun wa ni iró pé Oun maa da wọn padà sínú rẹ léyin ikú nínú saare lati fi pón wọn lé, O si tun n fun wa ni iró pe Oun tun maa mu wọn jáde kúrò nínú rẹ nígbà miíràn, wọn yóò wá jáde nínú saare wọn ni aláàyè, láti orí ẹni àkọkọ wọn dé orí ẹni igbẹyin wọn, Ọlọhun yóò wa se isirò isẹ wọn, léyin náà ni Yóò wa san wọn ní ẹsan.

2- Ninu Aaya ẹlẹkẹji: Ọlọhun n fun àwọn Kèfèrí ti wọn n pe igbedide ni iró ní èsì, Kèfèrí ti o n se èèmò nípa sísemí eegun léyin ti o ti tán. Ọlọhun n fun wọn ni esi, O si n fun wa ni iró pé Oun maa sọ ọ di aláàyè padà; tori pe Oun ni O da a ni igbà àkọkọ láti ibi àisí.

3- Ninu Aaya ẹlẹkẹta: Ọlọhun n fèsì fun àwọn Kèfèrí ti wọn n pe igbedide léyin ikú ni iró pèlú èrò burúkú wọn, O wa n pa Ojise Rẹ- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- lásẹ pe ki o fi Ọlọhun búra fún wọn ni ibúra ti yóò kàn nípa pe Ọlọhun Yóò gbe wọn dide, Yóò si fun wọn ni iró nípa nkan ti wọn se ní isẹ, Yóò si san wọn ní ẹsan le e lórí, ati pe iyẹn rorùn fun Ọlọhun láti se".

Ọlọhun tun fun wa ni iró nínú Aaya miíràn pe ti Oun ba gbe àwọn ti wọn n pe igbende ati iná ni iró dide, Oun yóò je wọn ní iyà nínú iná Jahannamọ, wọn yóò wa sọ fún wọn pé: Éyí ni ojò Idájó éyí tí ẹ ní pè níró. [As-Sajdah: 20]

Ìşàkóso isẹ àti ọrò ọmọniyan:

Ọlọhun ti O lágbara ti O gbongbọn fun wa ni iró pe Oun ti mọ nkan ti gbogbo ọmọniyan kọkọkan yóò sọ, ati nkan ti yóò se ni dáadáa ni tabi ni aburú, ni kọkọ ni tabi ni gbangba, O wa fun wa ni iro pe Oun ti kọ iyẹn sínú LAOHUL MAHFUUZ ni ọdọ Rẹ síwájú ki O to da sanmọ ati ilẹ ati ọmọniyan ati nkan ti o yatọ si wọn, O tun fun wa ni iro pe pèlú gbogbo éyí, Oun tun ti yan Malaika méjì ti ọmọniyan kọkọkan, ọkan n be ni ọwọ ọtun ti o n kọ isẹ rere silẹ, ikeji n be ní ọwọ ọsì ti o n kọ isẹ burúkú silẹ, nkankan ko si le bọ mọ wọn lówó lai kọ silẹ, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga tun fun wa ní iró pe ọmọniyan kọkọkan ni wọn yóò fun ni tira rẹ ni ojò isirò, éyí ti wọn kọ àwọn ọrò àti isẹ rẹ sínú ẹ, yóò kà á, ti ko si nii tako nkankan ninu ẹ, ẹni tí o ba tako nkankan ninu ẹ, Ọlọhun yóò je ki igbórò rẹ ati Iríran rẹ, ati ọwọ rẹ méjèjè, àti ẹşẹ rẹ méjèjè, àti awọ rẹ, Ọlọhun yóò je ki gbogbo rẹ sọ gbogbo isẹ ti o se jáde lenu".

Àlàyé ní ẹkúnreré nípa iyẹn n be nínú Kuraani, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: (Èni kan) kò si níí sọ ọrò kan àyàfi kí ẹşọ kan wá pèlú rẹ (fún àkọsílẹ rẹ). [Qaaf:18] Allah tun sọ pe: Dájúdájú àwọn ẹşọ si wá ní ọdọ yín (10) (Wón jé) alápọn-ónlẹ, òhkòwé-isẹ ẹdà (11) Wón mọ ohun tí ẹ ní se níşé (12) [Al-Infitoor: 10-12]

Ìtumò àwọn Aaya náà

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fun wa ni iró pe Oun ti yàn ti ọmọniyan kọkọkan Malaika méjì, ọkan n be ni apá ọtún rẹ ti n kọ isẹ rere silẹ ti o n je Roqeeb, ọkan n be ni apá ọsì rẹ ti n kọ isẹ burúkú silẹ ti o n je Atiid. Ọlọhun tun n fun wa ni iró nibi Aaya méjì ti o gbeyin pe Oun ti yan àwọn Malaika Alapọnle ti àwọn èèyàn ti wọn yóò máa kọ gbogbo isẹ wọn silẹ, O si fun wa ni iró pe Oun je ki wọn ni imọ nípa gbogbo isẹ wọn, O si fun wọn ni ikapa láti kọ ọ silẹ, gege bi Oun naa ti se mọ ọn, ti O si kọ ọ silẹ ni ọdọ Rẹ nínú LAOHUL MAHFUUZ síwájú ki O to da wọn.

Jijéirí

Mo n jẹrii pe ko si ẹni kankan ti o ni ẹtò si ijọsin ni ododo àyàfi Allāhu, mo n jẹrii pe Anọbi Muhammad ojise Ọlọhun ni, mo n jẹrii pe Alujanna ododo ni, Iná náà òdodo ni, ati pe ojò ikẹyin n bọ ti ko si iyeméjì nínú rẹ, ati pe Ọlọhun yóò gbe àwọn ti wọn wa ninu sàrèè dide fun isirò ati ẹsan, ati pe òdodo ni gbogbo nhkan ti Ọlọhun fun wa ni iró nípa rẹ nínú Tira Rẹ tàbí lórí ahọn Ojise Rẹ (ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a). Mo wa n pe ọ- iwọ oni láakàyè- lọ síbi iní igbàgbọ sí àwọn ijẹrii yí, ki o si kéde rẹ, ki o si se àmúlò itumọ rẹ; eléyí ni ọnà ọlà".

Ìpín kejì: Mímọ Ojise- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a-

Ti o ba ti mọ- iwọ oni làákàyè- pe Ọlọhun ni Olúwa rẹ ti O da ọ, Oun si ni yóò gbe ọ dide láti san ọ ni ẹsan lórí iṣẹ rẹ, lọ mọ pe Ọlọhun ran Ojiṣẹ kan si ọ ati si gbogbo àwọn èyàn pátá, O wa pa ọ láṣẹ ki o tele e, O wa fun wa ni iró pe ko si ọnà ti èyàn le fi mọ iṣọsin ti o ni àlàáfíà fun Un àyáfi pèlú titẹle Ojiṣẹ yíí, ati jijosin fun Ọlọhun pelu ófin Rẹ ti O fi ran an niṣe".

Ojiṣẹ Alapọnle yíí, ti o di dandan fun gbogbo àwọn èniyàn láti gba a gbọ ati láti tele e, oun naa ni ọpin àwọn Ojiṣẹ, oun naa si ni Ojiṣẹ Ọlọhun si gbogbo àwọn èniyàn pátá, Anábi aláimọ̀nkomọ̀nkà- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ẹni tí Anọbi Musa ati Anọbi Isa- ki ọla maa ba àwọn méjèjè- fun àwọn èniyàn ni Iró Idúnnú nípa rẹ ni ààyè ti o le ni ogóji nínú Taoreeta ati Injiila, ti àwọn Yahuudi ati awọn Nasaara n kà á síwájú ki wọn o to fi tira méjèjèjì šeré ti wọn si yi wọn padà ³.

Anọbi Alapọnle yíí, ti Ọlọhun fi ẹ ọpin àwọn Ojiṣẹ Rẹ, ti O si ran an si gbogbo àwọn èniyàn pátá, oun naa ni Muhammad omo Abdullaah omo Abdul Muttolib Al-Haashimiyu Al-Quroshiy- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- o jẹ ẹni tí ó ní iyí jù ti o si fi n jẹ olódodo jù nínú àwọn èniyàn, ti o tún wá láti idílẹ̀ ti o níyí ju lórí ilẹ̀, ó sẹ wá láti ibádí Anọbi Ismail tii ẹ omo Anọbi Ibrōhīm, wọn bi Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- tii ẹ ọpin àwọn Ojiṣẹ si ilú Měkà ni ọdún 570 A.D Ni oru ọjó ti wọn bi i ati ni àsikò ti o jáde nínú ikùn iyá rẹ, imólẹ̀ nílá kan tàn si ayé, ti o si ya àwọn èyàn lẹnu, wọn si kọ ọ silẹ̀ sínú àwọn iwé itàn, àwọn òsà ti àwọn Quraeshi n jọsin fun ni Kaaba ni Měka si dorí kodò, ti gbàgede Kisra ọba Farisí si mi titi, tí àwọn ààyè ti a ti lè maa yọjú wo àyíká ti o lé ni mewa nínú rẹ si dāwó, ti iná ti àwọn Farisí n jọsin fún si kú, tí kò si kú síwájú ọjó náà lati nkan bíi egbèrún méjì ọdún.

Gbogbo èyí jẹ ikéde láti ọdò Ọlọhun ti ọla Rẹ ga fún àwọn ti wọn n gbe orílẹ̀ nípa bíbì ọpin àwọn Ojiṣẹ ti yóò rún àwọn òrìṣà jégéjégé, yóò si pe àwọn Farisí àti àwọn Róòmù lọ síbi iṣọsin fun Ọlọhun nikan ati wíwọ inú ẹsin ọdodo Rẹ, ti wọn ba wá kò, yóò ba wọn jagun pelu àwọn ti wọn ba tẹlẹ̀ e, ti Ọlọhun yóò si fun wọn ni iṣẹgun lórí wọn, yoo si tun tan ẹsin Rẹ ká, èyí ti o jẹ imólẹ̀ Rẹ ni orílẹ̀, eleyii gan ni nkan ti o ṣeṣẹ̀ lẹyin ti Ọlọhun gbe Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- dide ní Ojiṣẹ.

Ọlọhun ti ya Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- tii ẹ ọpin àwọn Ojiṣẹ Rẹ sọtò láàrin àwọn omo-iyá rẹ ti wọn jẹ Ojiṣẹ síwájú rẹ pèlú àwọn iròyin kan, nínú rẹ ni:

Akọkọ: Ọun ni opin àwọn Ojiṣẹ, ko si ojiṣẹ kankan tàbí anọbi kankan lẹyin rẹ.

Èlẹ̀kejì: Kíkárí iṣẹ-rírán rẹ sí gbogbo àwọn èniyàn, gbogbo àwọn èniyàn pátá ni iṣọ Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ẹni tí ó bá tele e yóò wọ Alujanna, ẹni tí ó bá yapa rẹ yóò wọ Iná. Ti o fi dorí àwọn Yehudi ati Nasara, itele e jẹ nkan ti wọn là bọ wọn lórun, ẹni tí ko ba tele e ti ko si gba a gbọ ti ẹ aigbagbọ si Musa ati Isa ati gbogbo awọn Anọbi. Musa ati Isa ati gbogbo awọn Anọbi bọpa-bọṣe kuro nibi gbogbo èniyàn ti ko ba ti tẹlẹ̀ Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a-; torí pé Ọlọhun pa wọn láṣẹ ki wọn fun wọn ni iró Idúnnú pèlú ẹ, ki wọn si pe àwọn iṣọ wọn lọ síbi itele e ni lgbà ti wọn ba gbe e dide, ati pe ẹsin rẹ ti Ọlọhun fi ran an naa ni o fi rán àwọn Ojiṣẹ yòókù, O wa ẹ pípẹ̀ rẹ àti irorun rẹ ni àsikò Anọbi Alapọnle yii ti o jẹ ọpin àwọn ti wọn rán niṣe, ko lẹto fún ẹnikẹni ki o gba ẹsin miràn yàtò sí Islām lẹyin tí wọn ti gbe Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- dide; tori pé ọun ni ẹsin ti o pé ti Ọlọhun fi pa àwọn ẹsin ti o ṣékù rẹ, ọun si ni ẹsin ọdodo tí a sọ.

Šé ẹ wá rí ẹsin Yehudi ati Nasara, ẹsin kan ni ti wọn ti yí padà, kii ẹ bi Ọlọhun ẹ sọ ọ kalẹ, gbogbo Musulumi ti ba n tele Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ti n tele Musa ati Isa ati gbogbo Anọbi, kódá ki o máa pe apemọra pe oun wa nínú àwọn tí n tele Musa tàbí Isa.

Fun idí èyí ni àwọn jànmọ̀n kan nínú àwọn àlúfáà Yehudi ati awọn olúsin-Ọlọhun nínú àwọn Nasara ti wọn ni làákàyè ti wọn si jẹ onideede ẹ yára gba Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- gbọ ti wọn si wonú Islām.

"Àwọn iṣẹ̀ iyanu ⁴ Ojiṣẹ- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a-"

Àwọn Olùmò nípa itàn Anọbi Muhammad- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ti ẹ onka àwọn iṣẹ̀ iyanu rẹ ti o n tọka si ọdodo iṣẹ̀-rírán rẹ, òhà náà si ju egbèrún iṣẹ̀-yanu lọ, nínú rẹ ni:

1- Òrùka ijé Anọbi ti Ọlọhun ni kí ó hù jáde láàrin èjìkà rẹ méjèjèjì ni irísí THA'AALIL ⁵.

³ Wo: AL-BISHAARAATU BI MUHAMMADIN- SOLLA LOOHU ALAEHI WA SALLAM- KAMAA WARODAT FIT-TAOROOTI WAL-INJIILI FII KITAABI: AL-JAWAABUS-SOHIIHU LIMAN BADDALA DIINAL MASIIH volume"1" ti SHAYKHUL ISLAAM AHMAD IBNU TAYMIYYAH. Tún wo tira: HIDAAYATUL HAYAAROO ti olùmò àgbà MUHAMMAD IBNUL QAYYIM, tún wo tira: (AS-SIIROTUN-NABAWIYYAH) ti IBNU HISHAAM, tún wo àwọn iṣẹ̀ iyanu Anọbi nínú itàn Ibnu Katheer ati awọn mifiran.

⁴ Orúkọ ti o n jẹ nínú Kuraani ni: Aayaat, oun si ni o ni alaafia ju, o wa dárúko gbólóhùn AL-MU'JIZAAT torí pé ó wá fún àwọn nkan ti wọn yapa nkan ti a bá sáábà nikan.

⁵ ATH-THA'AALIL: Èyọkan rẹ ni THU'LUUL, oun naa ni kóró ti o maa n hàn níbi awọ gégé bí irúgbìn HIMMASO tàbí kí ó má tó o, òrùka yíí rí róbótó bí ilétèsù, odiwọn rẹ ni déédéé eyin eyselé..

2- Sísí tí ẹ̀sújò máa n sí òòjì bò ó tí ó bá ń rin nínú òòrùn ní àsikò oorú.

3- Sísẹ̀ afomọ̀ òkúta ní ọ̀wọ̀ rẹ̀ méjèèjì, ati sisalamọ̀ igi sí í.

4- Ifún-ni-níròó rẹ̀ nípa nńkan ikòkọ̀ tí ó máa ẹ̀lẹ̀ ní igbẹ̀yin igbà, òun waa ni o ti n ẹ̀lẹ̀ díẹ̀ díẹ̀ ni ibámu sí nńkan tí ó sọ.

Àwọn nńkan ikòkọ̀ yii ti o n ẹ̀lẹ̀ lẹ̀yin ikú òpin àwọn Ojìşẹ̀ tii şe Muhammad- ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- tífí di igbẹ̀yin ayé, tí Ọ̀lọ̀hun si mú u rí i, ti o si sọ nípa rẹ̀, gbogbo àwọn nńkan wònyí ni wọn kọ̀ silẹ̀ nínú tira Hadiisi, ati awọn tira ti o sòrò nípa àmì igbẹ̀yin ayé, gege bii: AN-NIHAAYAH ti Ibnu Katheer, ati tira AL-AKH'BAARUL MUSHAA'HAT FII ASH'RQOTIS SAA'HAT, ati awọn ipín ti o sòrò nípa fitina àti ogun ninu awọn tira Hadiisi. Àwọn işẹ̀ iyanu yií jọ àwọn işẹ̀ iyanu àwọn Anọ̀bi ti wọn síwájú rẹ̀.

Şùgbọ̀n Ọ̀lọ̀hun da a sà lẹ̀sà pẹ̀lú işẹ̀ iyanu ti làákàyè tí yóò máa ẹ̀kù tífí di òpin ayé, ti Ọ̀lọ̀hun ko si fun Anọ̀bi miíràn ni irú rẹ̀, oun náà ni Kuraani tii şe ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun, èyí tí Ọ̀lọ̀hun gbé àdéhùn láti máa sọ ọ̀, àyipadà kankan ko le ẹ̀lẹ̀ si i, tí ẹ̀nikẹ̀ni ba gbiyànjú láti yí àràfí kan padà nínú rẹ̀, àşirí rẹ̀ yóò tú, oun náà wa ni egbẹ̀egbẹ̀rún ẹ̀dà rẹ̀ ti wa wa ni ọ̀wọ̀ àwọn èniyàn ti ikankan kò si yàtò síra wọn nínú ẹ̀, kòdà àràfí ẹ̀yọkan báyií ko yàtò síra.

Şùgbọ̀n ẹ̀dà Taoreeta ati Injiilla pé oríşiríşí tí wọn o si jọ ara wọn; torí pé àwọn Yehudi ati Nasara ti ti ọ̀wọ̀ bọ̀ ọ̀, wọn si tun yi i padà; torí pé Ọ̀lọ̀hun fa şíşọ̀ rẹ̀ lé wọn lówó. Àmọ̀ Kuraani, Ọ̀lọ̀hun ko fa şíşọ̀ rẹ̀ le ẹ̀ni kankan lówó, bí kò şe pé Òun gan ni O gbé àdéhùn láti máa sọ ọ̀, gege bi Ọ̀ba ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga şe sọ pé: Dájúdájú Àwa l'A sọ Tírà Íràntí kalẹ̀ (İyen al-Kur'ān). Dájúdájú Àwa si ni Olùşọ̀ rẹ̀. [Al-Hijr: 9]

Àwọn ẹ̀rì tí làákàyè àti àwọn ẹ̀rì láti inú ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun lori pe Kuraani ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun ni, àti lórí pe Muhammad Ojìşẹ̀ Ọ̀lọ̀hun ni.

Nínú àwọn ẹ̀rì tí làákàyè tí ó n tọ̀ka sí pé Kuraani ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun ni, àti pé Anọ̀bi Muhammad- ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- Ojìşẹ̀ Ọ̀lọ̀hun ni, òun ni pé: Ọ̀lọ̀hun pe àwọn Kẹ̀fẹ̀rì Kureeşì níjà nígbà tí wọn pe Anọ̀bi Muhammad- ki ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- níró, gege bii àwọn ti wọn yàtò si wọn nínú àwọn ti wọn pe àwọn Anọ̀bi ní irọ̀ nínú àwọn lẹ̀jọ̀ tí wọn síwájú, wọn sọ pé: Dájúdájú Kuraani kii şe ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun. Ọ̀lọ̀hun pe wọn níjà lati mú irú rẹ̀ wá, wón kágara láti mu u wa toun ti bí o şe jẹ̀ pé pẹ̀lú ẹ̀dè wón ni, àti toun ti bi o şe jẹ̀ pe àwọn ni wón dántó jù nínú àwọn èniyàn, àti toun ti bi o se jẹ̀ pé o tun n bẹ̀ nínú wón àwọn àgbà nínú àwọn ti wón máa n şe khutuba àti àwọn ti wón dántó, ati awọn ti wón ko şe e fi ọ̀wọ̀ rọ̀ sẹ̀yin nínú àwọn akọ̀rin, lẹ̀yin náà O tun pe wón nija lati mú sūrah mewaà àdáhun bí irú rẹ̀ wá, wón o si lè mu u wá, lẹ̀yin náà O tun pe wón nija lati mú sūrah ẹ̀yọkan wa, wón o tun le mu u wa, lẹ̀yin náà O wa kéde ikagara wón ati ikagara gbogbo àwọn alujannu ati awọn èniyàn láti mu irú rẹ̀ wá, kòdà ki apakan wón ran apakan lówó lórí ẹ̀. Ọ̀lọ̀hun sọ̀ pé: Sọ̀ pé: "Dájúdájú tí àwọn èniyàn àti àlùjannú bá para pọ̀ láti mú irú al-Kur'ān yií wá, wón kò lè mú irú rẹ̀ wá, apá kan wón ibáà jẹ̀ olùrànlówó fún apá kan." [Al-Isra': 88]

"Ti kurani bá lẹ̀ jẹ̀ pe nínú ọ̀rọ̀ Muhammad nii àbí ẹ̀ni tí ó yàtò síi nínú àwọn èniyàn. Èlòmíràn nínú àwọn elédè rẹ̀ tí wón dántó wón ó bá ní ikapa láti mú irú rẹ̀ wá, şùgbọ̀n ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun ti Ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga ní, àti pé ọ̀lẹ̀ ti ń bẹ̀ fún ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun ati gíga Rẹ̀ lórí ọ̀rọ̀ abara, ó dá gégé bí ọ̀lẹ̀ tí ń bẹ̀ fún Ọ̀lọ̀hun lori awọn abara ni.

"Nígbà tí ó jẹ̀ wípé kò sì alafiwe fún Ọ̀lọ̀hun, bẹ̀ẹ̀ náà ni kò şe sí alafiwe fún ọ̀rọ̀ Rẹ̀, pẹ̀lu èyí yio hàn wípé Kuraani ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun tí ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga nii, àti wípé Muhammad ojìşẹ̀ Ọ̀lọ̀hun ni, tori pe ọ̀rọ̀ Ọ̀lọ̀hun ko si ẹ̀ni tó lè mú u wá ayafí ojìşẹ̀ kan láti ọ̀dọ̀ Rẹ̀. Ọ̀lọ̀hun ti Ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga sọ̀ pé:- (Ānābī) Muhammad kí í şe bábá ẹ̀ni kan kan nínú àwọn ọ̀kúnrin yín, şùgbọ̀n (ó jẹ̀) Ójìşẹ̀ Allāhu àti ọ̀pin àwọn Ānābī. Allāhu sí ń jẹ̀ Onímọ̀ nípa gbogbo nńkan. Suratul Ahzab: 40 Allah tun sọ̀ pé: A ò rán ọ̀ níşẹ̀ àfí sí gbogbo èniyàn pátápátá; (ó jẹ̀) oníròó-idùnnú àti olùkìlọ̀ şùgbọ̀n ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn èniyàn kò mọ̀. Suratul Sabai: 28 Allah tun sọ̀ pé: A kò sì fi işẹ̀ imísí rán ọ̀ bí kò şe pé kí o lè jẹ̀ ikẹ̀ fún gbogbo ẹ̀dà. Suuratul Anbiyaah: 107.

Itumọ̀ gbogboogbo fun àwọn aaya náà:

1- "Ọ̀lọ̀hun ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga, Ó ń fún wa ní iro nínú aaya alakọ̀kọ̀ wípé Muhammad (kí ikẹ̀ ati Ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa ba a) ojìşẹ̀ Rẹ̀ ni si àwọn èniyàn pátápátá, àti pé oun ni igbẹ̀yin àwọn Anabi Rẹ̀, kò sì Anabi miran lẹ̀yin Rẹ̀. Ó tún wá ń fún wa ni iro pe: Óun şesa Rẹ̀ láti gbé işẹ̀ ríràn Rẹ̀, ati ki o le jẹ̀ igbẹ̀yin fún àwọn ojìşẹ̀ Rẹ̀; tori pe Ó mọ̀ pe Oun ni o dáa jù nínú àwọn èniyàn fún nkan yẹn.

2- "Ọ̀lọ̀hun ti Ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga n fún wa ni iro nínú aaya ẹ̀lẹ̀kẹ̀ji pe: Óun rán ojìşẹ̀ Rẹ̀ tii şe Muhammad (kí ikẹ̀ ati Ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa ba a) si àwọn èniyàn pátápátá. Àwọn funfun nínú wón ni ati awọn dúdú, àti sí àwọn Lárúbáwá àti àwọn tí kíí şe Lárúbáwá. Ó tún wá ń fún wón ni iro pe: ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ nínú àwọn èniyàn wón kò mọ̀ ọ̀dòdò, fún idí èyí wón sọ̀nú, wón şe keferi pẹ̀lu pé wón kó tele Muhammad (kí ikẹ̀ ati Ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa ba a).

3- Ọ̀lọ̀hun n bá Ojìşẹ̀ Rẹ̀ Muhammadu- kí ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- sòrò ní ibi aaya ẹ̀lẹ̀kẹ̀ta, O wá n fún un ní iró pé Oun rán an ni àánú fún gbogbo aiye pátá, oun ni àánú Ọ̀lọ̀hun èyí tí ó fi tà àwọn èniyàn ní ọ̀rẹ̀, ẹ̀ni tí ó bá gba a gbọ̀ tí o si tẹ̀le e, ònítòun ti gba àánú Ọ̀lọ̀hun, tiẹ̀ si ni Alijanna. Ẹ̀ni tí kò bá gba Muhammadu gbọ̀, tí kò sì tẹ̀le e, ó ti dá àánú Ọ̀lọ̀hun padà, ó sì ni ẹ̀tọ̀ sí iná àti iyà ẹ̀lẹ̀ta-elero.

Ipepe fún iní igbàgbọ̀ sí Ọ̀lọ̀hun ati Ojìşẹ̀ Rẹ̀ Muhammadu (kí ikẹ̀ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun maa ba a).

Fún ìdí èyí, a n pè ọ, iwọ òní làákàyè, ọ sí ibi ìní igbàgbọ pé Ọlọhun ni Oluwa, àti ìní igbàgbọ pé Ojìṣẹ Rẹ Muhammadu ni ojìṣẹ, a n pè ọ ọ sí ibi títèlè e, àti lilo òfin rẹ, èyí tí Ọlọhun gbé e dide pẹlu ẹ, oun naa ni ẹsin Islam, èyí tí ipilẹ rẹ jẹ Kuraani nílá, tii ẹ ọrọ Ọlọhun, ati awon Hadiisi igbeyin awon ojìṣẹ tii ẹ Muhammadu (kí ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a) èyí tí o rinlẹ láti ọdọ rẹ, nítorí pé Ọlọhun sọ nípa rẹ pé kò ní pá àṣẹ kankan àfi àṣẹ tí Ọlọhun ba pa a, kò sí ní kọ nkankan àyàfi nkan tí Ọlọhun ba kọ. Wá sọ láti inú ọkàn tí ó mó kanga pé mo ní igbagbo pé Ọlọhun ni Oluwa mi, Oun nikan si ni ó lẹto si ijọsin, tún sọ pé: Mo ní igbàgbọ pé Muhammadu ojìṣẹ si ni, kí ó wà tele e, torí pé kò sí ona ọlá kankan fún ẹ ju iyẹn ọ

Kí Ọlọhun fi èmi àti ẹ ẹ kongẹ ọ sí ibi oriire àti ọla, aamiin.

Orí kẹta: Mímọ ẹsin òdodo tí ẹ Islam.

Ti o ba ti wa mò, irẹ oni laakaye wipe Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga ni Oluwa rẹ ti O da ọ, ti O si pese ije-Imu fún ọ, Oun si ni Ẹni tí a maa jọsin fún, Ọkan soṣo ni I, ododo ni I, ti ko ni orogun, ati pe o tun jẹ dandan fun ọ ki ọ maa sin In ni Oun nikan, ti o tun wa mọ pe Muhammadu- ki ikẹ ati Ọla Ọlọhun maa ba a- ojìṣẹ Ọlọhun ti O rán sí ọ ni, ti O si rán an sí àwọn èyàn pata, ọ mọ pe igbagbo rẹ si Ọlọhun ati ojìṣẹ Rẹ Muhammad- ki ikẹ ati Ọla Ọlọhun maa ba a- ko nii ni alafia ayafi ti o ba mọ ẹsin Islam ti o si ní igbagbo si i, ti o si ṣiṣẹ pẹlu ẹ, torí pé oun ni ẹsin ti Ọlọhun yonu sí, ti o si pa awon ojìṣẹ Rẹ láṣẹ pẹlu ẹ, ti o si gbe igbeyin won tii ẹ Muhammad- ki ikẹ ati Ọla Ọlọhun maa bá a- dide pẹlu ẹ sí awon eniyan patapata, O si ẹ e ni dandan le won lori ki won fi ṣiṣẹ ẹ.

Imunimọ nkan ti won n pe ni Islam

Muhammadu- ki ikẹ ati Ọla Ọlọhun maa ba a- tii ẹ igbeyin awon ojìṣẹ ati ojìṣẹ Ọlọhun fún awon eniyan lapapọ, o sọ pé: Kí o jẹrii pe ko si ẹnikankan ti o lẹto sí ijọsin ni ododo ayafi Ọlọhun Allah, ati pe Muhammadu ojìṣẹ Ọlọhun ni, o maa gbe irun duro, o maa yọ zakah, o maa gba awẹ ramadan, o maa ẹ Haji ọ sí ile Oluwa ti o ba ni ikapa ona lati ọ.

Ẹsin Islam ẹsin agbaye ni, eyi ti Ọlọhun pa gbogbo eyan láṣẹ pẹlu ẹ, ti awon ojìṣẹ Ọlọhun sí ní igbagbo sí í, ti won si kede Islam won fún Ọlọhun, ti Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga si kede pe oun ni ẹsin ododo, ati pe Oun ko nii gba ẹsin kankan ọwo ẹnikankan ti o ba ti yàtò si i, Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga sọ pe: Dajudaju nkan ti nje ẹsin ọdọ Ọlọhun naa ni islam [Aal-Imraan:19] Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun sọ pe: Ẹnikẹni tí ó bá wá ẹsin kan ẹ yàtò sí 'Islām, A ò níí gbà á lówọ rẹ. Ní Ọjọ Íkẹyìn, ó sì máa wà nínú àwọn ẹni òfò. Aal-Imraan 85

Itumọ gbogboogbo fun àwọn aaya méjèèjì nàà:

1- "Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga ní fún wa ni iro pe ẹsin tí ó wà ọdọ Ọun naa ni Islam nikan.

2- "Nínú aaya ẹlẹkeji, Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga ní fún wa ni iro pe: Ọun kò nii gba ẹsin kankan lówọ ẹni kankan yàtò sí Islam, àti pé àwọn olóríire lẹyìn ikú àwọn ni musulami nikan soṣo, àti pé àwọn tí won kú lai gba Islam, ẹni òfò ni won ni ile ikẹyìn, won o si jẹ won níyà nínú iná.

"Fun ìdí èyí ni gbogbo àwọn Anabi ẹ kede Islam won fún Ọlọhun, won si kede bibọpa boṣe won kúrò ọdọ ẹni tí kò bá gba Islam. Ẹnikẹni tí ó bá fẹ ọlá àti oriire nínú àwọn Yehudi àti Nasara, kí ó yaa tètè wọ inú Islam, kí ó yaa tele ojìṣẹ Islam tii ẹ Muhammad (kí ikẹ ati Ọla Ọlọhun máa ba a) tí títí yoo fi jẹ olutele Musa àti Isa lododo (kí ọlá àti àlàáfíá máa bá àwọn méjèèjì), tori pe Musa àti Isa àti Muhammad àti gbogbo àwọn ojìṣẹ Ọlọhun pátá musulami ni won, Islam ni gbogbo won pátá pe ipè si; tori pe oun ni ẹsin Ọlọhun ti o gbé won dide pẹlu ẹ. Kò wá tọ fún ẹni kankan nínú ẹni tí ní bẹ lẹyìn gbígbé òpin àwọn ojìṣẹ dide tii ẹ Muhammad (kí ikẹ ati Ọla Ọlọhun máa ba a) tí títí ayé yí ọ fi parẹ, kò tọ fún un kí ó máa pé ara rẹ ni musulami fún Ọlọhun, Ọlọhun ko nii gba àpẹmọra yíl lówọ rẹ afi tí ó bá ní igbàgbọ pe: Muhammad ojìṣẹ kan ni lati ọdọ Ọlọhun, ti o si tele e, tí ó de ṣiṣẹ pẹlu ohun ti ní bẹ ninu Alukurani, èyí tí Ọlọhun Ọba sọkale fún un. Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga sọ nínú Kuraani pe: Sọ pé: "Tí ẹyin bá nífẹẹ Allāhu, ẹ tẹlè mi, Allāhu máa nífẹẹ yín, Ó sì máa forí ẹṣẹ yín jìn yín. Allāhu ni Aláforjìn, Àṣàkẹ-òrun. Aal-Imraan 31

Itumọ àpapọ fun Aaya naa:

"Ọlọhun Ọba pa Ojìṣẹ Rẹ tii ẹ Muhammad láṣẹ pé kí ó sọ fún ẹni tí bá ní pe apemọra ini ifẹ Ọlọhun pe: Tí ó bá jẹ pe ẹ ni ifẹ Ọlọhun lododo, ẹ tele mi, Ọlọhun yio nífẹẹ yín. Dájúdájú Ọlọhun kò nii nífẹẹ yín, ko si ní forí ẹṣẹ yín jìn yín, àyàfi tí ẹ bá ní igbàgbọ si ojìṣẹ Rẹ tii ẹ Muhammad, tí ẹ si tele e.

"Ẹsin Islam yí, èyí tí Ọlọhun Ọba gbé ojìṣẹ Rẹ tii ẹ Muhammad- kí ikẹ ati ọla Rẹ máa bá a- dide pẹlu ẹ si àwọn èyàn pátápátá. Oun nàà ni Islam tí ó pè, tí ó kó gbogbo nkan sinu, tí ó si tún rọrùn, èyí tí Ọlọrun Ọba pé e, Ó si yonu si i ni ẹsin fún àwọn ẹrú Rẹ, ko si ní gba ẹsin míl tó bá yàtò si i lówọ won. Oun nàà si ni àwọn anọbi fún ni ni író idunnú pẹlu rẹ, tí won si ni igbàgbọ si i. Mo parí ẹsin yín fun yín lóní. Mo sí ẹ àṣepé idèra Mi fun yín. Mo sí yónú sí 'Islām ní ẹsin fun yín. (Al'Maa'idah 3)

Itumọ àpapọ fun Aaya naa:

"Olórùn fún wa ní ìró níbi aaya alaponle yíí, èyí tí O sọkalẹ́ fún òpin àwọn ojìṣẹ́ tii ṣe Muhammad- kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Rẹ́ máa bá a- tí o sì dúró pẹ̀lú àwọn musulumi ní arafa ní ilu Mèka ní haji idagbere, wọn n̄ bá Olórùn sòrò kẹ̀kẹ̀lẹ̀, wọn sì n̄ kẹ̀pẹ̀ é, iyeṅ jẹ́ ní ìgbèyìn aye ojìṣẹ́ Olòhun- kí ikẹ́ Olòhun ati Ọ̀lẹ́ Rẹ́ máa bá a- lẹyin tí Olórùn ti ran an lówò, tí Islam si ti fónka, tí sisọkalẹ́ Kuraani si ti pé.

"Olórùn Ọ̀ba n̄ fún wa ní iro pé: Ọ̀un ti pé ẹ̀sin àwọn musulumi fún wọn, Ó si ti parí idẹra Rẹ́ le wọn lórí pẹ̀lú gbígbe ojìṣẹ́ tii ṣe Muhammad (kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Olòhun máa ba a) dide ní ojìṣẹ́ àti síṣọ́ Kuraani kalẹ́ fún un. Ó sì tún fún wa ní ìró pe:" Ọ̀un ti yonu si Islam ni ẹ̀sin fún wọn, kò nii korira rẹ́ lailai, kò si nii gba ẹ̀sin kankan lówò ẹ̀ni kankan tí o bá ti yàtò si i lailai.

"Olórùn fún wa ní ìró pe: "Islam èyí tí O fi rán ojìṣẹ́ Rẹ́ tii ṣe Muhammad (kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Olòhun máa bá a) si awọn eniyan pátá, oun ni ẹ̀sin tó pé, ti o kó gbogbo nkan sínú, tí ó bá gbogbo àsikò mú àti gbogbo aaye àti gbogbo ijọ. Ẹ̀sin imọ́ ni àti irorun àti déédéé àti oore, oun náà ni ojú ònà tó hàn tí ó pé, tí ó tọ́ fún orisirisi àwọn ààyè inú isẹ́mi ayé. Ẹ̀sin ni ati ijọba, ojú ọ̀nà òdodo wa nibẹ́ fún idajọ, àti òsèlú àti àkójọ papọ́ àti isuna àti fún gbogbo nkan ti abara n̄ búkátà sí nínú isẹ́mi ayé wọn. Oun náà ni ibi tí ìdùnnú wọn wà ní isẹ́mi ojọ́ ikẹyin lẹyin ikú.

Awọn opo (ẹ̀sin) islam

"Islam tí ó pé, èyí tí Olórùn fi rán ojìṣẹ́ Rẹ́ tii ṣe Muhammad (kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Olórùn máa bá a) a mọ́ ọ̀n lórí orìgun márùn-ún, ọ̀mọ́ ènìyàn kò nii jẹ́ musulumi òdodo tífi yio fi ní ìgbàgbọ́ si i, ti yio si pé e. Àwọn náà ni:-

"1- Kí o jẹ́rìí wípé: Kò si ẹ̀ni tí ijọ̀sìn tọ́ si lododo afi Allahu, àti pé Muhammad ojìṣẹ́ Olórùn nii.

2- "Yio máa gbé irun dúró.

3- "Yio máa yọ́ Zakah.

4- "Yio si máa gba aawẹ́ Ramadan.

5- "Yio máa ṣe haji lọ́ sí ilẹ́ Olórùn abeewọ́ tí ó bá ní ikapa ọ̀nà láti lọ́.

"Orìgun àkókọ́

"Ijẹ́rìí pé kò sí ẹ̀ni tí ijọ̀sìn tọ́ si lododo afi Allahu àti pé Muhammad ojìṣẹ́ Olórùn níí.

"Ijẹ́rìí yíí, ó ní itumọ́ kan ti ó jẹ́ dandan fún musulumi lati mọ́ ọ̀n àti láti fi se isẹ́ ṣe, ṣùgbón ẹ̀ni tí n̄ sọ́ o pẹ̀lú ahọ́n rẹ́ tí kò mọ́ itumọ́ rẹ́, tí kò si ṣiṣẹ́ pẹ̀lú rẹ́, kò nii ṣe ànfààní latara rẹ́.

"Itumọ́ "LAA ILAAHA ILLA LOOHU", itumọ́ rẹ́ ni pe: kò si ẹ̀ni ti a máa jọ̀sìn fún lododo ni orílẹ́ tàbí ní sanmọ́, àfi Olórùn nikan ṣoṣo, Ọ̀un ni Olórùn òdodo, gbogbo Olórùn ti ó bá ti yàtò si i, irọ́ ni, itumọ́ rẹ́ ni Ẹ̀ni tí a o maa jọ̀sin fún.

Ẹ̀ni ti ba n jọ̀sin fun nnkan to yàtò si Olòhun keferi ni sí Olòhun, o si tun jẹ́ ẹ̀ni ti n mu orogun pẹ̀lú Olòhun. Koda ki ẹ̀ni ti o n jọ̀sin fun jẹ́ anabi tabi wooli, koda ko jẹ́ pe awijare rẹ́ ni pe oun sunmọ́ Olòhun pẹ̀lú ẹ́ tabi oun n wa atẹgun lọ́ si ọ̀dọ́ Rẹ́ pẹ̀lú ẹ̀ni ti n jọ̀sin fun; tori pe awọn ọ̀ṣẹ̀bọ́ ti ojìṣẹ́ Olòhun (kí ikẹ́ ati ọ̀lẹ́ Olòhun máa ba a) gbogun ti, wọn ko jọ̀sin fun awọn anọ̀bi naa ati awọn wooli naa ayafi pẹ̀lú awijare yíí, sugbón awijare irọ́ ni eyi ti a ko nii gba; tori pe sisunmọ́ Olòhun ti ọ̀lẹ́ Rẹ́ ga ati wiwa atẹgun lọ́ si ọ̀dọ́ Rẹ́ ko nii jẹ́ pẹ̀lú yiyi ijọ̀sin fun ẹ̀ni ti o yatọ́ si i, yoo máa jẹ́ pẹ̀lú awọn oruko Rẹ́ ati awọn iroyin Rẹ́ ati pẹ̀lú awọn isẹ́ oloore eyi ti O pàṣẹ́ rẹ́ gegebi irun, ati saara, ati asikiri, ati aawẹ́, ati jihaadi, ati hajji, ati ṣiṣe daada si awọn obi mejeeji ati nnkan to jọ́ iyeṅ, ati pẹ̀lú adua mumini ti o jẹ́ alaaye ti o wa ni tosi fun ọ̀mọ́ iya rẹ́ nigba ti o ba se adua.

Ijọ̀sin pin si orisirisi, ninu rẹ́ ni:

1- Adua

Oun naa ni wiwa awọn bukaata ti o ṣe pé enikankan ko ni ikapa lori wọn ayafi Olòhun, gege bii ríró òjò ati wiwo aláisàn san, ati mí mú ìbànújẹ́ kuro, eyi ti ẹ́da ko le mu kuro, gege bii wiwa Alujanna ati lila kuro ni ibi Ina, ati wiwa ọ̀mọ́, ati arisiki, ati oriire, ati n̄ ti o jọ́ iyeṅ.

Gbogbo eleyii pata, a kii wa a lóḍọ́ ẹ̀ni kankan ayafi lóḍọ́ Allah, ẹ̀nikẹ́ni ti o ba wa nkankan ninu iyeṅ lati ọ̀dọ́ ẹ́da, boya o jẹ́ aláàyè ni tabi o jẹ́ oku, onitọ́un ti jọ̀sin fun un bayẹ́n, Olòhun ti ọ̀lẹ́ Rẹ́ ga sọ́ ni Ẹ̀ni ti n pa awọn ẹ́ru rẹ́ láṣẹ́ láti máa pe E ni Oun nikan, ti O n fun wa ni iro pé adua o ijọ̀sin ni, ẹ̀ni ti o bá yí i fun ẹ̀ni ti o yàtò si Olòhun, inu àwọn ọ̀mọ́ ina ni onitọ́un, Olòhun ti ọ̀lẹ́ Rẹ́ ga sọ́ pé Olúwa yín sọ́ pé: "Ẹ́ pè Mí, kí Ñg jẹ́pè yín. Dájúdájú àwọn t'ó n̄ ṣẹ̀gbéraga nípa jíjọ̀sin fún Mí, wọn yóó wọ́ inu iná Jahanamọ́ ní ẹ̀ni yẹ́pẹ́rẹ́." Gaafir:60 Olòhun ti ọ̀lẹ́ Rẹ́ ga tun sọ́ ni Ẹ̀ni ti n fún wa ní iro pé ẹ̀ni tó yàtò sí i nínú àwọn ti wọn n pe, wọn o ni ikápá láti ṣe anfaàní fún ẹ̀ni kankan tàbí láti fi ara ni ẹ̀ni kankan, ko da ki wọn jẹ́ awọn Anọ̀bi tàbí awọn wòlìí. Sọ́ pé: "Ẹ́ pe àwọn tí ẹ́ sọ́ nípa wọn láì ní ẹ̀rì lówò pé wọn jẹ́ olòhun lẹyin Rẹ́, (ẹ́ máa rí i pé) wọn kò ní ikápá láti gbé inira kúrò tàbí láti ṣe iyípadà kan fun yín." [Al-Israa':56 ati aaya ti o wa lẹyin rẹ́] Allah ti ọ̀lẹ́ Rẹ́ ga julọ́ tun sọ́ pe: Dájúdájú àwọn mósálásí n̄ jẹ́ ti Allāhu. Nítorí náà, ẹ́ ò gbòḍò fi pe ẹ̀ni kan pẹ̀lú Allāhu. Al-Jinn:18

Dídú nkan, ṣiṣe ileri, àti ṣiṣe saara láti fi sunmọ́ Olòhun.

Ko nii lẹtoḡ kí oṃoṃiyàn ko sunṃo nkankan pẹlu títa èjẹ sílẹ̀ tàbí pẹlu s̄íṣe saara, tàbí pẹ̀lú ilé́rí, ayafi fún Ọ̀lọ̀hun nikan soṣo. Èni tó bá dú nkan fún ohun to yàtò si Ọ̀lọ̀hun, gẹgẹ̀ bii èni to ń du nkan fún saare tàbí fún alujannu, onitoun ti jòsin fún nkan to yàtò si Ọ̀lọ̀hun, ó sì ti lẹtoḡ si ègún Ọ̀lọ̀hun. Ọ̀lọ̀hun ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga sọ bayí wí pe: Sọ pé: "Dájúdájú ìrun mi, ẹran (pípa) mi, isẹmí ayé mi àti ikú mi ń jẹ́ ti Allāhu, Olúwa gbogbo èdá. Al-An'aam:162-163

Ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun- ki ikẹ Ọ̀lọ̀hun àti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ máa bá a- sọ pé: Ọ̀lọ̀hun ń ṣẹbi le èni tó bá du nkan fún ohun tó yàtò si Ọ̀lọ̀hun".⁶

Tí oṃoṃiyàn kan bá sọ pé: ilé́rí tí jẹ́ dandan le mi lórí fún lagbaja tí ń kan bayi bá seḡ si mi kí n ṣe saara pẹlu nkan báyií, tàbí kí n ṣe nkan báyií, ilé́rí yií ìmú orogun pẹlu Ọ̀lọ̀hun ni; tori pé ó jẹ́ ilé́rí fún ẹ̀dà, ilé́rí sì niyí ijòsin ni, kò lè jẹ́ fún nkankan ayafi fún Ọ̀lọ̀hun, ilé́rí tí a ṣe lofin, òun náà ni kí o sọ wípé: ilé́rí jẹ́ dandan le mi lórí fún Ọ̀lọ̀hun ki n fi nkan báyií ṣe saara tàbí kí n ṣe nkan bayii nínú itẹ̀lẹ̀ tí n̄nkan báyií bá seḡ si mi.

Wiwa igbàlà, wíwà iranlọwọ̀, àti wíwà isọra.

A kii wá igbàlà àti iranlọwọ̀ àti iwáṣọra ayafi pẹ̀lú Ọ̀lọ̀hun nikan soṣo. Ọ̀lọ̀hun tí ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga sọ nínú Kuraani Alapọ̀nle pé: Iwo nikan ni à ń jòsin fún. Ọ̀dọ̀ Rẹ̀ nikan sì ni à ń wá oore sí. [Al-Faatiha:5] Allah ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga julọ̀ tun sọ pe: Sọ pé: "Mo sá di Olúwa òwúrò kùtùkùtù níbi aburú ohun tí Ó dá, [Al-Falaq:1-2] Ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun- ki ikẹ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- sọ pe: A kíí wá igbàlà pẹ̀lú mi, Ọ̀lọ̀hun ni a maa n wa igbàlà pẹ̀lú Rẹ̀"⁷ Ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun- ki ikẹ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a- sọ pe: Ti o bá ti fẹ́ beèrè n̄nkan, ki o bi Ọ̀lọ̀hun, ti o ba fẹ́ wa iranlọwọ̀, Ọ̀lọ̀hun ni ki o wa iranlọwọ̀ Rẹ̀"⁸.

Oṃoṃiyàn ti o jẹ́ alaaye, ti o wa ni tòsí, o lẹtoḡ kí a wá igbàlà pẹ̀lú rẹ̀, kí a si wá iranlọwọ̀ rẹ̀ níbi n̄nkan ti o bá ni ikapa le lórí nikan sọ. Sùgbón wíwà isọra: A kii wá isọra ayafi pẹlu Ọ̀lọ̀hun nikan soṣo. Ọ̀kú, àti èni tí kò si ní tòsí, a kíí wá igbàlà pẹlu wọn, a si kíí wá iranlọwọ̀ pẹlu wọn bí tii wù kó mọ; tori pé kò ní ikápá nkankan, kòdà kí ó jẹ́ Anabi tàbí Woli tàbí ọ̀ba, tàbí Malaika.

Kò si ẹnikan tí ó mọ̀ kòkò àyàfi Ọ̀lọ̀hun ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga. Ẹnikéni tí o ba pe apemọra pé oun mọ̀ kòkò, Kẹfèrí ni onitoun, ó sì di dandan kí a pe e ni opurọ̀. Tí ó bá sọ n̄nkan tí yio seḡ, tí n̄nkan naa wa seḡ, kongẹ́ lásán ni ó jẹ́. Ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun- ki ikẹ Ọ̀lọ̀hun ati ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ máa bá a- sọ wíp Enikéni ti o ba wa ba aworawọ̀ tabi yẹmíwò, ti o wa gba n̄nkan ti n sọ lododo, onitoun ti ṣe keferi pẹlu n̄nkan ti wọn sọkalẹ́ fún Muhammad.⁹

Igbẹkẹle, irankan¹⁰ ati ire-ara-ẹni-silẹ̀, oṃoṃiyàn ko gbọḡo gbẹkẹle ẹnikankan àyàfi Ọ̀lọ̀hun, ko si gbọḡo maa rankan n̄nkan loḡo ẹnikankan àyàfi Ọ̀lọ̀hun, ko si gbọḡo rẹ̀ ara rẹ̀ silẹ̀ ayafi fún Ọ̀lọ̀hun nikan soṣo.

Ninu n̄nkan ti n ba ni ninu jẹ, oun ni pé ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ ninu awọ̀n ti wọn n fi ara wọn ti sí ẹ̀sìn Islaam ni wọn n mu orogun pẹlu Ọ̀lọ̀hun, wọn wa n kepe ẹnití o yatọ́ sí Ọ̀lọ̀hun ninu awọ̀n alaaye ti a gbe tobi, ati ninu awọ̀n ti wọn wà nínú saare, wọn n rọkirika saare wọn, wọn tún n wa bukata wọn loḡo wọn, eleyii jẹ́ ijòsin fún n̄nkan tí o yatọ́ sí Ọ̀lọ̀hun, ẹni tí o ba n ṣe e kii ṣe Musulumi, koda kí o pe apemọra Islaam, kí o tun sọ pe ko si ẹnikankan ti ijòsin tọ́ sí lododo àyàfi Allah, Muhammad sí ní ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun, koda kí o máa kirun, kí o maa gba aawẹ, kí o tun se hajj lo sí ilé Olúwa. Ọ̀lọ̀hun ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga sọ pe: Dájúdájú A ti fi ìmísí ránṣẹ́ sí iwọ̀ àti àwọ̀n t'ó síwájú rẹ̀ (pé) "Dájúdájú tí o bá seḡ, isẹ́ rẹ̀ máa bàjẹ́. Dájúdájú o sì máa wà nínú àwọ̀n ẹni òfò." [Az-Zumar:65] Allah ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga julọ̀ tun sọ pe: "Dajudaju ẹ̀niti o ba mu orogun pẹlu Ọ̀lọ̀hun, Ọ̀lọ̀hun Ọ̀ba Allah ti se alujanna leewọ̀ fun un ti ibugbe rẹ̀ si jẹ́ ina bakanna ni ko nii si alaranṣe kankan fun awọ̀n alabosí" (Suratul-Maa'idah : 72)

Ọ̀lọ̀hun ti ọ̀lẹ̀ Rẹ̀ ga pa ojìṣẹ Rẹ̀ (ki ikẹ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun máa bá a) láṣe pe ki o sọ fún àwọ̀n ẹ̀niyàn pe: Sọ pé: "Abara ni ẹ̀mi bí irú yín. Wọ̀n ń fí ìmísí ránṣẹ́ sí mi pé Ọ̀lọ̀hun yín, Ọ̀lọ̀hun Ọ̀kan soṣo ni. Nítorí náà, ẹ̀nikéni tí ó bá ń retí ipàdẹ̀ Olúwa rẹ̀, kí ó ṣe isẹ́ rere. Kò sì gbọḡo fí ẹ̀ni kan kan ṣe akegbé níbi jìjòsin fún Olúwa rẹ̀." Al-Kahf 110

Awọ̀n alaimọkan yii, awọ̀n onimimọ buruku ati anu ni wọn tan wọn jẹ, awọ̀n to se wi pe diẹ ninu awọ̀n ẹka imọ ni wọn mọ, ti wọn si se aimọkan si imọ Ọ̀lọ̀hun lokan, eyi ti o se wípé oun gan ni ipilẹ ẹ̀sìn, wọn waa di pe wọn ń pepe si ẹbọ, latari aimọkan wọn si itumọ rẹ, loruko pe wọn n wa isipe pẹlu wọn ati atẹgun, awijare wọn nibi iyen naa ni itukutu fun awọ̀n aaya kan, ati awọ̀n hadiisi iro, eyi ti o ti pé ni, ati asiko yii, ti wọn parọ rẹ mọ ojìṣẹ Ọ̀lọ̀hun (ki ikẹ ati ọ̀lẹ̀ Ọ̀lọ̀hun maa ba a) ati awọ̀n itan, ati awọ̀n àlá, eyi ti eṣu hun

⁶ Muslim ni o gbe e jade (1978), ati An-Nasaa'iy (4422).

⁷ Ahmad ni o gbe e jade (5/317), ati Tobaraniy (10/246), Albaaniy sọ pé ó ní àlàáfíà.

⁸ Tirmiziy ni o gbe e jade (2516), ati Ahmad (2802), ati Tobaraniy (2820)(12989), Tirmiziy sọ pé: Hadiisi naa dáa o si ni àlàáfíà.

⁹ Abu Daa'ud ni o gbe e jade (3904), ati Tirmiziy (135), ati Ibnu Maajah (639), Albaaniy sọ pe o ni àlàáfíà nínú tira SOHIIHUT-TAR'GIIBI WAT-TAR'HIIB (3047)

¹⁰ AT-TAWAKKUL [21]: Oun náà ni ki ọkan o gbarale ẹ̀nití a n gbẹkẹle. AR-ROJAAH: Irankan, Oun náà ni ki ọkan o so kọ mọ́ ṣiṣeḡ n̄nkan kan ti a ni ifẹ́ si ni ojo iwaju.

fun wọn, ati awọn nkan ti o jọ iyẹn, ninu awọn anu ti wọn ko jọ sí inu tira wọn, lati fi ẹ̀şe ikunlọwọ fun ijọsin wọn ti wọn n sin fun ẹ̀ni ti o yatọ si Ọlọhun, lati fi ẹ̀tele eṣu ati ifẹ inu, ati itele afọjú fun awọn baba ati awọn baba-baba, geḡe bii iṣesi àwọn oṣeḡo akọko.

Ategun ti Ọlọhun pa wa laṣe ki a wa nibi gbólóhùn Re ti o sọ pe "kí ẹ̀ sí wá àtẹ̀gùn sí ọ̀dọ̀ Rẹ̀ (pẹ̀lú iṣe rere)"[Al-Maaidah:35], oun naa ni awọn iṣe rere, bii imọ Ọlọhun lọkan, ati irun, ati saara, ati aawe ati hajj, ati jihad, ati pipase ṣiṣe dáadáa, ati kikọ iwa ibaje, ati dida ẹbi pọ, ati n to jọ iyẹn, ṣugbọn pipe awọn oku, ati wiwa igbala pelu wọn nigba ilekoko, ati ibanuje, eleyii je ijọsin fun wọn ti o yatọ si Ọlọhun.

Iṣipe awọn anḡbi ati awọn wólíi ati awọn to yatọ sí wọn ninu awọn Musulumi, awọn ti Ọlọhun maa yonda fun lati ṣipe, ododo ni, a maa ni igbagbo si i, ṣugbọn a ki i wa a loḡo awọn oku, tori pe eto ti Ọlọhun ni, ko si nii bo sọwọ ẹni kankan ayafi pẹ̀lú iyonda Ọlọhun ti Ọla Re ga, ẹni ti o mọ Ọlọhun lọkan yio maa wa a lati ọdọ Ọlọhun Ọba ti olá Re ga, leni ti yio maa sọ wípe: Ire Ọlọhun, gba ipẹ ojiṣe Re lara mi ati awọn ẹrusin Re ti wọn je ẹni rere, ko nii maa sọ wipe: Ire lagbaja, ṣipe fun mi; tori wipe oku ni i, oku si niyii, a kii wa nkan kan loḡo re lailai, Ọlọhun ti Ọla Re ga sọ pe: Sọ pé: "Ti Allāhu ni gbogbo iṣipe pátápátá. TiRẹ̀ ni ijọba àwọn sánmọ̀ àti ilẹ̀. Léyin náà, ọ̀dọ̀ Rẹ̀ ni wọn yóò da yín padà sí." [Az-Zumar:44]

"Lara àwọn adadaale tí a ẹ̀ se ni eewọ̀ tí ó yapa sí Islam tí ojiṣe Ọlọhun (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) sí kọ̀ kúrò nibe nínú àwọn Hadiisi tí ó ní àlàáfíà nínú sọhiihu méjèèjì àti As-Sunan, oun naa ni: Kikọ̀ mọsalasi sórí àwọn sàrèè àti gbígbé àtùpà sórí sàrèè, àti mímọ̀ nkan sórí sàrèè, àti rírẹ̀ sàrèè, àti kikọ̀ nkan sórí sàrèè, àti dída gàgá bo sàrèè mólẹ̀, àti kí kirun ní itẹ̀ oku, gbogbo eléyíi ojiṣe alaponle (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) kọ̀ kúrò nibe; tori pe ó wá lára okùnfà jijosin fún àwọn tí ó wá nínú sàrèè.

"Pelu eyi, yio han wípe lára orogun pelu Ọlọhun náà ni nkan tí àwọn alaimọkan máa n ẹ̀ se níbi sàrèè ní oṣoṣo àwọn ilú, gégé bíi sàrèè Al'badawi àti Seyyida Zainab ni ilu Egypt, àti sàrèè Jaylaaniy ni ilu Iraq, àti àwọn sàrèè tí wọn fi tí sódò àwọn ará ilẹ̀ Anabi (kí Ọlọhun yonu si gbogbo wọn) ni ilu Najaf àti ilú Karbalaa' ni orílẹ̀ ede Iraq, àti àwọn sàrèè miràn ni ọ̀pọ̀lọ̀pọ̀ àwọn ilú, geḡe bii rírókíríká àwọn sàrèè náà, àti wíwá bukata loḡo àwọn òkú, àti níní adisoḡan pé wọn lé ẹ̀şe èyàn ní ànfààní, àti pé wọn lé kó ìnira bá èyàn.

"Yio hàn wípe àwọn wònyí pelu nkan ti wọn se yií eḡeḡe ni wọn, ẹni tí o ti sọ̀nù ni wọn, kòdà kí wọn pe àpẹmọra Islam, kí wọn tún kirun, ki wọn gba aawe, kí wọn tún ẹ̀şe haji, kí wọn tún pe gbólóhùn "LAA ILAAHA ILLA LOOHU, MUHAMMADU ROSUULU LOOHI" jáde lenu; tori pé ẹni tí bá n pe gbólóhùn "LAA ILAAHA ILLA LOOHU, MUHAMMADU ROSUULU LOOHI" jáde lenu, a ọ̀ nii ká á kún ẹni tí ó mọ Ọlọhun lókàn tífi yio fi mọ itumọ re, tí yio si fi ẹ̀şe iṣe ẹ̀şe gégé bí àláyé iyẹn ẹ̀şe síwájú, ṣugbọn ẹni tí kií ẹ̀şe musulumi, yio wónú Islam ni ibèrè pepe pelu pé kí ó pè é jáde lenu. A máa pè é ní musulumi tífi tí yio fi hàn láti ọ̀dọ̀ re nkan ti yio tako o, tí ó fi máa jé kí ó yé wa pé ó n ẹ̀sekù lori eḡeḡe bíi àwọn alaimọkan yií, tàbí kí ó tako nkan kan nínú àwọn oranyan Islam léyin tí wọn ti ṣàláyé re fún un, tàbí kí ó nigbagbo si ẹsin kan tí ó yatọ si ẹsin Islam.

"Àwọn Anabi àti àwọn Wólíi ¹¹ wọn bọpa-bọse kúrò loḡo ẹni tí n pè wọn, tí ó sí n wá igbalà pelu wọn; nítorí pé Ọlọhun ti ọla Re ga, Ó rán àwọn ojiṣe Re láti pé àwọn èniyàn lo sí ibi ijọsin fún Un ní Ọun nikan, àti fifi ijọsin fún ẹni tí ó yatọ sí I ju silẹ, bóyá anabi ni o je ní abí wólíi, abí ẹni ti o yatọ sí àwọn méjèèjì.

"Íní ifẹ ojiṣe (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) àti àwọn ẹni Ọlọhun ti wọn n kọse re, kò sí níbi jijosin fún wọn; nítorí pe jijosin fún wọn bí igbà tí èyàn mú wọn ní ọta ni, ifẹ wọn n be níbi ikose wọn àti rírín ní ojú ọ̀nà wọn. Musulumi ododo yio nífẹ àwọn anabi àti àwọn ẹni Ọlọhun, ṣugbọn ko nii jọsin fún wọn.

"A máa ní igbagbo pé ìní ifẹ ojiṣe (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a), dandan ni o jé lé wa lóri, a máa ní ifẹ re ju ifẹ tí a ní sí ẹ̀mí ara wa lo àti ifẹ tí a ní sí àwọn ará ilẹ̀ wa lo, àti èyí tí a ní sí oṣo wa lo, àti ifẹ tí a ní sí àwọn èniyàn lapapo.

Egbé ti yio la

¹¹ "Àwọn ẹni Ọlọhun, àwọn ni àwọn tí wọn mú Ọlọhun lọkan tí wọn sí n ẹ̀tele E, tí wọn sí n ẹ̀tele ojiṣe Re (kí ike ati Ọla Ọlọhun máa bá a). Ó n be nínú wọn ẹni tí a mọ látàrí imọ re àti jihaadu re, o si n be nínú wọn ẹni tí a ko mọ, ẹni ti a mọ nínú wọn kò nii yonu si ki awọn eniyan máa babara ọ̀n. Àwọn ẹni Ọlọhun lododo wọn ọ̀ kí n pe àpẹmọra pé ẹni Ọlọhun ni àwọn, bi ko ẹ̀ wipe wọn máa n rí ara wọn bíi aláṣeetó, wọn kò sí ní aṣo kan pátó tàbí irísí kan pátó ayaafi kikose ojiṣe (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) níbi iyẹn. Gbogbo Musulumi ti o mọ Ọlọhun lọkan tí ó sí n ẹ̀tele ojiṣe Re, ijẹ ẹni Ọlọhun yio máa be lára re ni odiwọn dídára re àti itele re, pelu eléyíi yio hàn pé àwọn tó n pè àpẹmọra pé ẹni Ọlọhun ni àwọn, tí wọn sí máa n wọ aṣo kan pátó kí àwọn èniyàn le baa máa gbé wọn tóbi, kí wọn sí máa babara wọn, yio han pé àwọn yẹn kii ẹ̀şe ẹni Ọlọhun, ṣugbọn opurọ ni wọn.

Awon Musulumi pò ni onka, şugbòn wòn kere lododo, awon egbe ti wòn n fi ara wòn ti si inu Islam, wòn pò, wòn to nkan bii egbé mētaaleaadorin ¹², onka wòn ni eýeýo le ni millionu lona egberun, şugbòn egbe ti o je musulumi lododo eyokan pere ni, oun naa ni eyi ti o n se Olohun ni okan soşo, ti o si n rin ni oju ona ojise- ki ike ati ola Olohun ko maa ba a- ati awon saabe re, nibi adisokan, ati işe rere, gege bi ojise- ki ike ati ola Olohun maa ba a- se fun wa ni iro pelu e pelu gbolohun re ti o so pe: Awon Yehudi pin si egbe mokanlelaadorin, awon Nasara pin si egbe mejilelaadorin, ijo yii yio pin si egbe mētaaleaadorin, gbogbo e pata ni yio wo ina, ayaafi eyokan soşo. Awon saabe so pe: "Taani egbe yii, ire ojise Olohun, o so wipe: "Oun naa ni eni ti ba n be lori iru nkan ti mo wa lori e ni oní ati awon saabe mi". ¹³

Nkan ti Anobi- ki ike ati ola Olohun maa ba a- wa lori e ati awon saabe re wa lori e naa ni ini adisokan itumò "LAA ILAAHA ILLA LOOHU MUHAMMADU ROSUULUL LOOH", ati işe işe pelu e, pelu pipe Olohun nikan soşo, ati didu nkan, ati işe ileri fun Olohun nikan soşo, ati wiwa igbala, ati wiwa iranlowo, ati wiwa işora pelu Olohun nikan soşo, ati ini adisokan pe Olohun nikan soşo ni O le se eèyan ni anfaani ti O si le fi inira kan eyan, ati pipé awon oripun Islam pelu imokanga fun Olohun, ati gbigba awon Malaika Re ni ododo, ati awon tira Re, ati awon ojise Re, ati ojo igbende, ati işiro, ati alujanna, ati ina, ati kadara, daada re ni ati aburu re, gbogbo e pata ati odo Olohun ti ola Re ga ni o ti wa. Ati fifi Kuraani ati Sunnah se idajo ni orisirisi àayè, ati yiyónú sí idájó méjèèji, ati ini ife awon eni Olohun, ati mimú awon ota Re ní ota, ati pipepe lo sí odo Re, ati işe Jihaad ní ojú onà Re, ati kíkójo lóri iyen, ati gbigbo oro ati titèlé aláşe tí o je musulumi tí ó bá ti pàşe dáadáa, ati síso orò òdodo ní ibikíbi tí wòn bá wà, ati ini ife awon iyawó Anobi- kí ike ati ola Olohun máa bá a- ati awon ará ilé re, ati ini ife wòn, ati ini ife awon saabe ojise Olohun- ki ike ati ola Olohun máa bá a- ati titi wòn şájú lóri odiwon ola wòn, ati titoro kí Olohun yonu si wòn ní apapò, ati kí èniyan má da sí nkan ti o sele ni aarin wòn ¹⁴, ati kí èniyan má gba enu atè tí awon munaafiki fi kan awon kan ninu wòn ní ododo, ibu enu ate lu yen eyi tí wòn gbèrò láti pin awon Musulumi yeleye pelu re, tí awon kan ninu awon onímimò wòn si gba etanje pelu re, ati awon oluko itan wòn, wòn wa fi i rinle ninu awon tira wòn pelu aniyàn dáadáa, aşışe si ni eléyií.

Awon ti wòn n pe apemora pe awon je okan ninu awon ará ilé Anobi, ti wòn si n pe wòn ní AS-SAADAT, o di dandan le wòn lóri kí wòn lo rí aridaju ini alááfíà ibatan wòn pelu wòn, tori wípe Olohun se ibi le eni tí ó bá fi ará re tí sí ebí ti o yatò sí babá re, tí ibatan wòn pelu Anobi ba ti rinle, o di dandan le wòn lóri kí wòn koşe Ojise- kí ike ati ola Olohun máa bá a- ati awon ará ilé re nibi imokanga imò Olohun lokan fun Olohun nikan, ati gbigbe awon esese ju silé, kí wòn si má yónú sí kí awon èniyan máa teri ba fun wòn, ati fifi enu pon orokun wòn lá, ati esese wòn, kí wòn sí ma da wòn ya soto kuro lodo awon omoyiya wòn tí wòn je Musulumi pelu aso ti o dá yatò; tori wípe gbogbo iyen patápátá yapa nkan tí Ojise Olohun- kí ike ati ola Olohun máa bá a- wà ní orí re, ó si bopabose kuro ní ibe, eni tí ó si ní aponle julò ní odo Olohun naa ní eni tí o ba n paya julò.

Kí Olohun bá wa ke Anobi wa Muhammad, ati awon ará ilé re, kí ola Olohun si maa bá wòn.

Idajo ati işe ofin eto Olohun nikan ni, ati pe ibi ti ofin ba ti wa ni deedeé ati ike ati ola maa wa. Atipe ninu itumò- lā ilāha illa lōhu- eleyi ti o je nini adisokan re ati işe işe pelu re je dandan ni pe: dajudaju idájó ati işe ofin eto Olohun nikan ni, ko wa leto fun enikeni ninu awon eeyan ki o gbe ofin kan ti yio yapa ofin Olohun kale nibi eyikéyií alaamori ninu awon alaamori, ko si leto fun Musulumi ki o máa dajo pelu nkan ti o yatò sí nkan ti Olohun sokale, ko si leto fun un kí o yonu sí idájó kan ti o yatò sí ofin Olohun, ko si leto fun enikankan kí o se nkan ti Olohun se ni eewo ni eto, tabi ki o se nkan ti Olohun se ni eto ni eewo, eniti o ba wa se iyen l'eniti o mo-on-mo yapa tabi o yonu sí i, o ti se aigbagbo pelu Olohun; Olohun ti ola Re ga so: Enikeni tí kò bá şedájó pelu ohun tí Allāhu sokale, awon wonyen ni alábòsí. Al-Māidah: 44

Işe awon ojise ti Olohun gbé wòn dide pelu re.

Oun náa ni pipe awon eeyan lo sí ibi gbólóhùn imò Olohun lokan - lā ilāha illa llōhu - ati işe işe pelu nkan tí ó n tóka sí, oun náa ni jijosin fun Olohun ni Oun nikan, ati jijade kuro nibi jijosin fun eda lo síbi jijosin fun Adeda ati ilana Re ni Oun nikan, lai sí orogun fun Un.

Atipe eniti o ka Al-Qur'an pelu arojinle ti o si jina sí itele afoju yio mo tan yan-an-yan wipe dajudaju nkan ti a salaye yen oun ni ododo, yio si tun mo wipe dajudaju Olohun ti fi aala sí asopo omoyian pelu Re-

¹² Ni ibamu si işiro ti wòn kede ni asiko ti wòn n ko tira yii jo, ni odun 1395 AH/1975 AD

¹³ Abu Daa'ud ni o gbe e jade (3842), ati Ibnu Maajah (3226), Albaaniy so pe o ni alááfíà ninu tira SOHIIHUL JAAMIH (1082), ati AS-SILSILATUS-SOHIIHAH (203).

¹⁴ Itumò re ni pé: kí èniyan má so oro lóri nkan tí ó sele ní aarin awon saabe ní iyapa pelu fifi àléébù wòn hàn, tabi bíbu enu atè lù wòn.

mimo Rẹ- ati pelu ẹda, O wá ẹ asopo ẹru Rẹ Mu'mini pelu Rẹ nibi ki o maa josin fun Un pelu gbogbo iran ijosin, ti ko si gbodo fi nkankan ninu ẹ fun ẹnití o yato sí i, O si tun ẹ asopo ẹ pelu awon Anobi Rẹ ati awon ẹru Olohun ti won ẹ ẹniire nibi nini ife won ni ife eleyi ti yiò máa tẹlé E, ati imaa koşe won, O si tun ẹ asopo ẹ pelu awon ota Rẹ ti won ẹ keferi nibi ikorira won; nitori pe dajudaju Olohun korira won, ki o si tun máa pe won pelu eleyi lo sí inu Islām, ki o si ẹ àlàyé ẹ fun won bóyá won lè mọ ọna, atipe ki awon Musulumi o ba won ja ti won ba ko Islām, ti won si tun ko iteriba fun idajo Olohun; titi ti ko fi nii si fitina mo (ẹbo sişe), ti ẹsin o si maa ẹ ti Olohun nikan. Awon itumo yi fun gbogbo imo Olohun lokan - la ilaha illa llöhu - o ẹ dandan fun Musulumi ki o mo on, ki o si sişe pelu ẹ; ki o le baa ẹ Musulumi ododo.

Itumo jiji wipe Muhammad ojisẹ Olohun ni. Atipe itumo jiji wipe Muhammad ojisẹ Olohun ni naa ni ki o mo, ki o si ni lokan wipe dajudaju Muhammad ojisẹ Olohun ni si gbogbo eeyan patapata, atipe dajudaju oun ẹru kan ni ti won o ki n josin fun un, atipe ojisẹ kan ni ti won o ki n pe ni iro, amo ki won o ro fun un ki won o si tele e, ẹnití o ba tele e yiò wo alujanna, ẹnití o ba si yapa ẹ yiò wo ina, atipe ki o mo, ki o si ni lokan wipe gbigba ofin boya nibi awon ijosin eleyi ti Olohun pase ẹ ni, tabi nibi eto idajo ati sişe ofin nibi awon oniran-an-ran agbegbe, tabi nibi sişe letoo ati sişe leewo, ko le wa ayaafi lati ipase Ojisẹ Alaponle Muhammad - ki ike ati ota Olohun máa ba a-; tori pe dajudaju ojisẹ Olohun ti o mu ofin Rẹ de etigbo awon eeyan ni, ko wa letoo fun Musulumi ki o gba ofin kan ti o wa lati ipase ẹnití o yato sí ojisẹ - ki ike ati ota Olohun máa ba a-; Olohun ti ota Rẹ ga so pe: "Ati wipe, ẹ gba ohun ti ojise ba mu wa fun yin, ohun ti o ba si ko fun yin ẹ jina si i, ẹ beru Olohun, dajudaju Olohun ifi iya jeni Rẹ o le koko" Al-Hash'r: 7 Allah ti ota Rẹ ga julọ tun so pe: Rará, Ẹmi fi Olúwa ẹ búra pé won kò tí ì gbàgbó ní òdodo tí tí won yóò fi gbà ó ní olùdájó lórí ohun tí ó bá dá yánponyánrin sílẹ láààrin won. Léyin náà, won kò ní ní ẹhónú kan sí idájó tí o bá dá. Wón sì máa gbà patapata. Sūratun Nisā': 65

Itumo ayah mejeeji:

Olohun n pa awon Musulumi lasẹ ninu ayah alakoko wipe ki won tele ojisẹ Rẹ Muhammad - ki ike ati ota Olohun máa ba a - nibi gbogbo nkan ti o ba pa won lasẹ pelu ẹ, ki won o si tun jawo kuro nibi gbogbo nkan ti o ba ko fun won kuro n'be; toripe dajudaju oun n pase pelu ase Olohun o si n ko pelu kiko Rẹ.

2- Ninu ayah elekeji Olohun- mimo Rẹ- n búra pelu emi Rẹ ti o mo wipe dajudaju igbagbo omoyan pelu Olohun ati ojise Rẹ o le ni alafia titi ti yiò fi máa fi ojisẹ dajo nibi nkan ti o ba waye laarin ẹ ati laarin ẹnití o yato sí i ¹⁵, leyin naa yiò yonu sí idajo ẹ, ti yiò si tun juwo silẹ fun un. Ojisẹ - ki ike ati ota Olohun máa ba a - si so pé: Ẹnití o ba ẹ ise kan ti ko si ase wa nibe, yiò ẹ adapada.¹⁶

"Ipepe"

Ti o ba ti wa mo - ire onilaakaye - itumo: "Lā ilāha illa llöhu Muhammadu rosūlul lāh" ti o si tun mo wipe ijieri náà ni kókóró Islām ati ipile ẹ tí won mo on le lóri, wa so lati inu okan ti o mo kanga pe: "Ash'hadu 'an lā ilāha illa lāhu wa 'ash'hadu 'anna Muhammadan rosūlul lāh", "mo jieri wipe ko si ẹnití ijosin ododo to sí ayaafi Allöhu, mo si tun jieri wipe Muhammadu ojisẹ Olohun ni", ki o si tun sişe to itumo ijeri yi; ki o le baa ri oriire ni ayé ati ní ojo ikehin, ki o le la kuro nibi iya Olohun leyin ikú.

Wa lo mo wipe dajudaju ninu nkan ti jiji wipe ko si ẹnití ijosin ododo to sí ayafi Allöhu, Muhammad ojisẹ Olohun ni, nínú nkan ti o n toka sí ni: sişe pelu awon origun Islām to seku; tori pe dajudaju Olohun ẹ awon origun yi ni oranyan lori Musulumi ki o le baa máa josin fun Un pelu pipé e pelu ododo ati imokanga nitori Rẹ, atipe ẹnití o ba gbe origun kan ju silẹ ninu ẹ láisí awawí ti o ba ofin mu, o ti ko aaye ba itumo "Lā ilāha illa llöhu", won o si nii ka ijieri ẹ wipe o ni alaafia.

Origun keji ninu awon origun Islām (Irun).

Lo mo - ire onilaaakaye - pe dajudaju origun keji ninu awon origun Islām, oun ni: Irun, atipe oun naa ni Irun maarin ni ojojumo, Olohun ti ota Rẹ ga ẹ e l'ofin; ki o le ba ẹ asopo laarin Rẹ ati laarin Musulumi, ti yiò máa ba A soro kelékélé ninu ẹ, atipe ki o le ẹ nkan ti yiò máa ko fun un kuro nibi ibaje ati nkan ti a ko, ti yiò waa máa ni isinmi emi ati ara eleyi ti yiò máa dun un ninu ni ayé ati al-akhirah.

Ati pe Olohun ti ẹ imora ara ati ase fun Irun kiki, ati aaye ti o fe kirun nibe, nitori naa Musulumi o maa mo ara pelu omi ti o mo kuro nibi awon idoti, gegebi: ito ati igbe, ki o le baa mo ara ẹ kuro nibi egin ti o ẹ e fi oju ri, ati okan ẹ kuro nibi egin ti ko ẹ e fi oju ri.

Ati pe Irun kiki ni opo ẹsin, oun si tun ni eyiti o fi n pataki julọ ninu awon origun ẹ leyin ijieri mejeeji; o ẹ dandan lori Musulumi ki o maa so o lati igba ti o ba ti balaga titi ti yiò fi kú, o si tun ẹ dandan ki o pa ara ile ẹ ati awon omọ ẹ lasẹ pelu ẹ lati omọ odun meje; ki won le baa dunni mo on, Olohun ti ota Rẹ ga so

¹⁵ Yiò waye laarin ẹ ati laarin ẹnití o yato sí i nínú iyapa.

¹⁶ Bukhōriy lo gbé e jade (2697), ati Muslim (1718), gbólóhùn yi tí Bukhōriy ni.

pe: Dájúdájú irun kíkí jẹ ọran-anyàn tí A fi àkókò sí fún àwọn onígàgbọ̀ òdodo. An-Nisa 103 Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun sọ pe: Àwa kò sì pa wọn ní àṣẹ kan bí kò ṣe pé kí wọn jòsìn fún Allāhu (kí wọn jẹ) olùṣe-áfòmọ̀ ẹ̀sìn fún Un, olùdúró déédé. Kí wọn kírun, kí wọn sì yọ Zakāh. Iyẹn sì ni ẹ̀sìn t'ó fẹ̀sẹ̀ rinlẹ. [Al-Bayyinah:5]

Itumọ̀ àpapọ̀ fún àyah mejeeji yii:

1- Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n sọ ninu Àyah alakọko wipe dajudaju Irun ọranyan ti o kanpa ni lori awọn mu'mini, atipe o jẹ dandan le wọn lori ki wọn o maa ki i ni awọn àsikò rẹ ti wọn ti la kalẹ fún un.

Ati pe ninu Àyah ẹlẹkeji, Ọlọhun - ti O biyi ti O gbongbọn - sọ pe dajudaju aṣẹ eleyii ti O pa omọniyan pelú rẹ ti O si tori rẹ da wọn ni ki wọn o maa sìn In ni Oun nikan, ati ki wọn o si mọ ijòsìn wọn kanga fún un, ati ki wọn máa gbé Irun dúró, ati ki wọn o si maa yọ Zakah fún àwọn tí wọn lẹtoọ sí i.

Ati pe Irun ọranyan dandan ni lori Musulumi ni gbogbo iṣesí rẹ titi dórí àsikò ipaya ati aisan, yíò máa kirun lori odiwọn ikápá rẹ l'ẹniti o duro ni tabi l'ẹniti o joko tabi l'ẹniti o fi ẹgbẹ lele, kódà ti ko ba ni ikapa tayo itọka pelu oju rẹ tabi ọkan rẹ, dajudaju yíò máa kí í pelu itọka, atipe ọjísẹ - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - ti sọ wipe dájúdájú olugbe-Irun-ju-silẹ kii ṣe Musulumi, ọkunrin ni tabi obinrin; nitori naa o sọ - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - pe: «Majemu ti n bẹ laarin àwa àti wọn ni Irun, ẹnití o ba gbe e ju silẹ ti di keferi».¹⁷

Awọn Irun máárún náà niyi:

Irun Asunbaa, ati Irun Àilà, ati Irun Alaasari, ati Irun Magrib, ati Irun 'Isha'.

Àsikò Irun Asunbaa máa n berẹ pelu yiyo imọlẹ afemojumọ ni ilà-oòrùn, yíò sì parí nigbati oorun ba yọ, lilọ ọ lára títí ti àsikò rẹ o fi lọ kò lẹtoọ, asiko Irun Aila máa n berẹ lati igbati oorun ba ti yẹ àtárí titi ti ooji nkán o fi gun to o lẹyin ooji yíyètárí oòrùn, àsikò Alaasari máa n berẹ lẹyin igbati asiko Aila ba ti pari titi di igbà tí oòrùn fi máa di pupa fesiṣe, lilọ ọ lara di igbeyin àsikò rẹ kò sì lẹtoọ, bikoṣe wipe yíò máa kí í nigbati oorun ba funfun ti o mó, àsikò Magrib naa máa berẹ lẹyin iwọ oòrùn, ti yíò sì pari pipoora imọlẹ àṣálẹ, ti wọn o si nii lọ ọ lara koja àsikò rẹ, àsikò 'Isha' naa sì tún máa n berẹ lẹyin ipari asiko Irun Magrib titi di igbeyin ọru ti wọn o si gbodo lọ ọ lara lẹyin rẹ.

Ti musulumi ba lọ Irun lara titi ti àsikò rẹ fi lọ láísí idiwo ti o ba ofin mu ti o si tayo èròngbà rẹ; dajudaju o ti da ẹṣẹ kan ti o tobi ti o si jẹ dandan fún un kí o tuuba lọ sí ọdọ Ọlọhun, kí o si ma padà sí idí rẹ mọ; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Ẹgbé ni fún àwọn (múnááfíkí) t'ó ń kírun; àwọn t'ó ń gbàgbé láti kírun wọn ní àsikò rẹ; Sūratul Mā'ūn: 4-5

Awọn idájọ Irun

Akọko: Imọra.

Síwájú kí musulumi to wọ Irun, ko si ibuyẹ fún un kuro nibi imọra; nitori naa yíò mọ ibiti nkan ti n jade lakọko, ti o ba jẹ wipe niti pàápàá itọ ti jade ni ibẹ tabi igbẹ, lẹyin naa yíò ṣe aluwala.

Aluwala: Yíò da aniyan imọra ninu ọkan rẹ, ko si nii sọ aniyan yẹn jáde; torí pé Ọlọhun ni imọ nipa rẹ; atipe Ọjísẹ - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - ko wi i jáde, yíò sì tún sọ pe:"BISMILLAAH": Mo berẹ pelu oruko Ọlọhun, lẹyin naa yíò fi omi yonu, yíò sì fin omi si imu rẹ ti yíò sì fin in sita, yíò sì tún fọ gbogbo oju rẹ, lẹyin náà yíò fọ ọwọ rẹ mejeeji pelu igunpa rẹ mejeeji l'ẹniti yíò berẹ pelu ọwọ ọtun, lẹyin naa yíò pa gbogbo ori rẹ pelu ọwọ rẹ mejeeji, yíò sì tún pa eti rẹ mejeeji, lẹyin naa yíò fọ ẹṣẹ rẹ mejeeji pelu kokosẹ mejeeji l'ẹniti yíò berẹ pelu ọtun.

Ati pe ti itọ tabi igbẹ tabi iso ba jade lara omọniyan lẹyin ti o ti mọra tan, tabi làákàyè rẹ yẹ pelu oorun abi didaku; yíò tun imọra ṣe ti o ba fẹ kirun, ti musulumi ba jẹ oni janaba ti aṣọ si ti jade lara rẹ pelu adùn kódà ki o jẹ ojú orun, ọkunrin ni tabi obinrin, dajudaju yíò ṣe imọra pelu wiwe gbogbo ara rẹ kuro nibi janaba, atipe obinrin ti o ba ti mọ kuro nibi eṣe nkan oṣù ati eṣe ibímọ, o jẹ dandan fún un kí o ṣe imọra pelu wiwe gbogbo ará rẹ; torí pé dajudaju ẹnití n ṣe nkan oṣù ati ẹnití o ni eṣe ibímọ, Irun awọn mejeeji o ni alaafia, Irun ko si jẹ dandan fún àwọn méjèjì titi wọn o fi ṣe imọra, atipe niti pàápàá Ọlọhun ti ṣe idẹkùn fún àwọn méjèjì, nitori naa ni O fi gbe sisan awọn ti o bọ mọ wọn lẹwọ lasiko nkan oṣù ati eṣe ibímọ kúrò fún wọn, amọ nkan ti o ba yatọ sí iyẹn, o jẹ dandan fún wọn kí wọn o san eyiti o ba bọ mọ wọn lẹwọ geṣẹbi ọkunrin.

Ẹnití o ba ṣe afẹku omi, tabi ti lilo rẹ lè ko inira ba a, geṣẹbi alaisan, ẹni naa yíò ṣe imọra pelu tayammam (aluwala oni erupe), alaye tayammam si ni: kí o da aniyan imọra sí inú ọkàn rẹ, kí o si da oruko Ọlọhun, lẹyin naa ki o fi ọwọ rẹ mejeeji lu erupe ni ẹṣkan, kí o si fi mejeeji pa oju rẹ, lẹyin naa ki o pa ẹyin ọwọ rẹ ọtun pelu atẹlẹwọ rẹ ọ̀sì, ki o si tún pa ẹyin ọwọ rẹ ọ̀sì pelu atẹlẹwọ rẹ ọtun, pelu eleyi yíò jẹ ẹnití o ti mọra niti pàápàá, atipe tayammam yíí wà fún gbogbo ẹnití n ṣe nkan oṣù ati oni eṣe ibímọ nigbati wọn ba

¹⁷ Tirmidhiy lo gbe e jade (2621), ati an-Nasā'iy (463), ati 'Ahmad (5/346), ti Al-'Albāniy sì sọ pé o ni àlàáfíà ninu Şohīhul Jāmi'u.

mora, ati fún ẹnítí o ni janaba, ati fún ẹnítí o ba fẹ ẹe aluwala nigbati ko ba si omi tabi nigbati o ba n paya lilo rẹ.

Ẹlẹkẹji: Iròyin Irun

1- Irun Asunbaa

Rakaa meji ni, musulumi lṣkunrin tabi lobinrin maa da oju kọ Qibla, oun naa ni Ka'ba ti o wa ni moṣalasi aboṣo ni Meṣka, yíò sí da aniyán sí inú ọkàn rẹ lati ki Irun Alufajari - Asunbaa - ko sí nii sọ aniyán sita, lẹyin naa yíò kabara l'ẹniti yíò máa sọ pe: "Allōhu Akbar" "Ọlọhun ni O tobi julọ", lẹyin naa yíò ka adua lṣirun; ninu ẹ ni: "Subhānaka llāhummo wa bi hamdika wa tabārọka 'smuka wa ta'āla jadduka wa lā ilāha gayruka" (mimọ fún lwo Ọlọhun wa, ẹyin sí ní fún Ọ, ibùkún ni fún orúkọ Rẹ, gíga ni fún ipò Rẹ, ko sí sí ẹnítí ijọsin ododo tọ sí yatọ sí Ọ), " 'a'ūdhu bil lāhi minash shayṭonir rojīm" (mo wa isọ pẹlu Ọlọhun kuro lodo ẹshù ẹni ẹkò), lẹyin naa yíò ka Fātiha Al-Qur'ān, oun náà ni: Ní orúkọ Allāhu, Àjoké-ayé, Àṣáké-òrun.¹⁸ Gbogbo ọpẹ ní jẹ ti Allāhu, Olúwa gbogbo ẹdá, Àjoké-ayé, Àṣáké-òrun. Olùkápá-ọjó-ẹsan. Iwo nikan ni à ní jọsin fún. Ọdọ Rẹ nikan sí ni à ní wá oore sí. Fi ẹsẹ wa rinlẹ l'ójú ọnà tààrà ('Islām), ọnà àwọn tí O ẹe idẹra fún,yàtò sí (ọnà) àwọn ẹni-ibínú (iyẹn, àwọn yehudi) àti (ọnà) àwọn olùṣinà (iyẹn, àwọn nasara). Sūratul Fātiha: 1-7. Ko wa sí ibuyẹ nibi ki o ka Al-Qur'ān pẹlu ede larubawa pẹlu nini ikapa, lẹyin naa yíò wá sọ pe: "Allōhu Akbar" "Ọlọhun ni O tobi julọ", yíò sí rukuhu ti yíò sí tẹ ori ati ẹyin rẹ, yíò sí tún gbé atẹlẹwọ rẹ mejeeji lori orunkun rẹ mejeeji, lẹyin naa yíò wá sọ pe: "subhāna robbiyal 'adhīm" (mimọ fún Oluwa mi Ọba ti o tobi), lẹyin naa yíò gbé ori soke l'ẹniti yíò máa sọ pe: "sami'a llōhu liman hamidahu" (Ọlọhun gbọ gbogbo ẹnítí n yin lìn), ti o ba ti wa duro dáadáa yíò sọ pe: "robbanā wa lakal hamdu" (Oluwa wa ti Ẹ ni gbogbo ẹyin nṣe), lẹyin naa yíò sọ pé: "Allōhu Akbar" (Ọlọhun ni O tobi julọ), yíò tun wa lọ sí ilẹ pẹlu awọn ori ọmọ ika ẹsẹ rẹ mejeeji ati orunkun rẹ mejeeji ati ọwọ rẹ mejeeji ati iwájú ori rẹ pẹlu imu rẹ, lẹyin naa yíò wá sọ nibi iforikanlẹ rẹ pé: "subhāna robbiyal 'a'la" (mimọ fún Oluwa mi Ọba ti o ga jùlọ), lẹyin naa yíò jókòò l'ẹniti yíò máa sọ pe: "Allōhu Akbar" (Ọlọhun ni O tobi julọ), yíò wá sọ nigba ti o ba jókòò pé: "robbi igfir li" (Oluwa mi fori jin mi), lẹyin naa yíò sọ pé: "Allōhu Akbar" (Ọlọhun ni O tobi julọ), yíò wá fi ori kanlẹ ni ẹkẹji, yíò wá sọ pe: "subhāna robbiyal 'a'la" (mimọ fún Oluwa mi Ọba ti o ga jùlọ), lẹyin naa yíò wá dide duro l'ẹniti yíò máa sọ pe: "Allōhu Akbar" (Ọlọhun ni O tobi julọ), lẹyin naa yíò wá ka Sūratul Fātiha, oun náà ni (Alhamdulillāhi robbil 'ālamīn) titi dé iparí rẹ geṣẹbi o se ṣaaju nibi rakaa alakọkọ, lẹyin naa yíò kabara, yíò sí rukuhu, lẹyin naa yíò gbé ori soke, lẹyin naa yíò fi ori kanlẹ, lẹyin naa yíò jókòò, lẹyin naa yíò tun fi ori kanlẹ ni ẹkẹji l'ẹniti yíò máa sọ ni gbogbo awọn aaye yẹn iru nkan ti o sọ nibi alakọkọ.

Lẹyin naa yíò jókòò ti yóò sọ pe: "At-Tahiyyaatu lil Laah, was-solawaatu wat-toyyibaat, as-salaamu alayka ayyuhan-nabiyyu, warahmatulloohi wabarokaatuhu, as-salaamu alaynaa, wa alaa ibaadil Laahis-soolihiin, ash'hadu an laa ilaaha illaal Loohu wa ash'hadu anna Muhammadan ab'duhuu wa rosuluuhu, Allahummo solli alaa Muhammadin wa alaa aali Muhammadin kamaa sollaeta alaa Ibroohiima wa alaa aali Ibroohiima innaka Hamiidun Majiid. Allahummo baarik alaa Muhammadin wa alaa aali Muhammadin kamaa baarok'ta alaa Ibroohiima wa alaa aali Ibroohiima innaka Hamiidun Majiid" (Àwọn kiki ti Ọlọhun ni, àwọn ikẹ ati awọn nṣkan ti o dáa tí Ọlọhun ni, ọla Ọlọhun ki o maa ba ọ iwọ Anabi, ati ikẹ Rẹ, ati awọn ibùkún Rẹ, ọla Ọlọhun ki o maa ba awa náà, ati gbogbo awọn ẹrusin Ọlọhun ti wọn jẹ ẹniire, mo jẹrii wipe ko si ẹnítí ijọsin ododo tọ sí ayaafi Allōhu, mo si tun jẹrii wipe Muhammad ẹru Rẹ ni ọjísẹ Rẹ sí ni pẹlu, lwo Oluwa wa ẹe ikẹ fún Anabi Muhammad, ati awọn ara ile Anabi Muhammad, geṣẹbi O ẹe ẹe ikẹ fún Anabi Ibrōhēm ati awọn ara ile Anabi Ibrōhēm, dajudaju Irẹ ni Ọba Ẹlẹyin Ọba ti O tobi, Oluwa wa, ẹe Ìbùkún fún Anabi Muhammad ati awọn ara ile Anabi Muhammad, geṣẹbi O ẹe ẹe Ìbùkún fún Anabi Ibrōhēm ati awọn ara ile Anabi Ibrōhēm, dajudaju Irẹ ni Ọba Ẹlẹyin Ọba ti O tobi), lẹyin naa yíò wo ọtun rẹ l'ẹniti yíò máa sọ pe: "As salāmu 'alaykum wa rahmotullōhi", lẹyin náà yíò tun wo osi rẹ l'ẹniti yíò máa sọ pe: "As salāmu 'alaykum wa rahmotullōhi"; pẹlu eleyii Irun Asunbaa ti pari.

2- Amọ Irun Dhuri ati Asri ati 'Isha'i ti o gbeyin.

Dajudaju ọkọkọkan ninu rẹ raka'a meṣerin ni yíò kí raka'a meji akọkọ geṣẹbi o ẹe kí raka'a meji ti al-fajri, ṣugbọn ti o ba joko lẹyin mejeeji fún atayah ti o si sọ irú nkan ti o sọ nibi ijoko rẹ siwaju ki o to salamo, ko ni salamo amọ yíò dide ti yíò sí mú raka'a meji wa geṣẹbi meji ti alakọkọ, lẹyin naa yíò joko ni igba keji fún atayah, yíò sí sọ nkan ti o sọ nibi ijoko rẹ alakọkọ, yíò sí tún ẹe asalatu fún Anabi Muhammad, lẹyin naa yíò salamo sí ọtún rẹ, lẹyin naa sí osi rẹ, geṣẹbi o ẹe salamo nibi Irun al-fajri.

3- Amọ Irun Magrib.

¹⁸ Nitoripe dajudaju ti o ba ka Al-Qur'ān pẹlu ede ti o yatọ si larubawa ko ni jẹ Al-Qur'ān mo, fún idí ẹyí, dajudaju awọn gbólóhùn Al-Qur'ān wọn o gbọdọ tú u sí ẹdè mii, bi kiiṣe wipe itumọ rẹ ni wọn o tu; nitoripe dajudaju ti wọn ba tu àwọn arafi rẹ ati awọn gbólóhùn rẹ, yeye yekeyeke rẹ ati iyanu rẹ o lọ, awọn arafi rẹ o si sọnu, ko si ni jẹ Al-Qur'ān ti larubawa.

Rakaa meṭa ni, yíò kí rakaa meji alakọkọ gégé bí eyiti o ʃáájú, leyin naa yíò jókòó, yíò sì sọ nkan ti o sọ nibi ijókòó rẹ fún àwọn Irun mii, ʃugbọn kò nii salamọ, amọ yíò dide ti yíò sì mú rakaa ẹlẹkẹta wa, yíò sọ yíò sì ʃe ninu rẹ gegebi o ʃe sọ ti o si ʃe nibi eyiti o ʃaaju rẹ, leyin naa yíò jókòó leyin ti o ti ʃe iforikanlẹ ẹlẹkẹji, yíò sì tún sọ nibi ijókòó rẹ nkan ti o sọ nibi ijókòó gbogbo Irun, leyin naa yíò salamọ sí ọtun rẹ, leyin naa sí osi rẹ, ti olukirun ba paara nkan ti o n sọ nibi rukuuhu rẹ ati iforikanlẹ rẹ iyen ni i dáa julọ.

Ati pe o jẹ dandan fún awọn ọkunrin kí wọn kí awọn Irun ọranyan máàrún yii ni janmọọ ninu mọsalasi ti imaamu o ʃaaju wọn, ti yíò sì jẹ ẹnítí o mọ Al-Qur'ān ka daadaa ju nínú wọn, ti o si tun mọ Irun kí daadaa ju nínú wọn, ti o si tun daa ʃesin ju nínú wọn, atipe Imaam a ka nkan sókè nibi iduro rẹ síwájú itẹkọkọ (Rukū'u) nibi Irun al-fajri, ati raka'a meji akọkọ nibi Irun Magrib ati 'Isha'i, ti awọn ti wọn wa leyin rẹ o si maa tẹti silẹ gbọ ọ.

Ati pe awọn obinrin a kí í ni ile wọn pẹlu ipamọ ati iṣọra, yíò bo gbogbo ara rẹ titi dori ọwọ rẹ mejeeji ati eṣe rẹ mejeeji; nitori pe dajudaju gbogbo ara rẹ ihoho ni ayaafi oju rẹ, ati pe wọn yóò pa a láṣe kí o bo o fun awọn ọkunrin; nitori pe fitina ni, oun ni wọn o fi máa da a mọ ti wọn o si fi ʃe e ni suta, ti obinrin Musulumi ba sì fẹ lati ki Irun ni mọsalasi ko si laifi nibe lori majemu wipe ki o jade l'ẹniti o bo ara rẹ ti ko si lo lofinda, ti yíò sì ki Irun leyin awọn ọkunrin; kí o ma baa ko fitina ba wọn, kí oun náà má sì baa ri fitina lati ara wọn.

O jẹ dandan lori Musulumi ki o maa ki Irun fún Ọlọhun pẹlu irelẹ ati ifokansi, ti yíò sì fi ara balẹ nibi iduro rẹ ati itẹ kọkọ rẹ ati iforikanlẹ rẹ, ti ko si nii yara, ti ko si nii ʃere, ti ko si nii gbe oju rẹ wo sanmọ, ti ko si nii sọ nkan ti o yatọ sí Al-Qur'ān, ati awọn iranti ori Irun, gbogbo nkan o wa ni ààyè rẹ¹⁹; torí pé Ọlọhun ti ọla Rẹ ga pàṣẹ pẹlu Irun lati fi máa rántí Rẹ ni.

Ati pe ni ojo Jimoh awọn Musulumi máa n ki Irun Jimoh ni raka'ah méjì, imām a ka nkan soke ninu mejeeji, gege bii Irun alufajari, ti yíò sì ʃe khutubah meji síwájú rẹ ti yíò ran àwọn Musulumi leti ninu mejeeji, ti yíò sì fi àwọn àlámòrì ẹsin wọn mọ wọn, o si tun jẹ dandan lori awọn ọkunrin ki wọn o wa ki i pẹlu Imaam, oun náà ni Irun àílà ni ojo Jimoh.

Orígun kẹta ninu orígun Islām (Zakah).

Niti pàápàá Ọlọhun pa gbogbo Musulumi ti o ni dukia kan ti o to odiwọn ti Zakah wọ²⁰ ki o yọ Zakah dukia rẹ ni ọdọdún, ti yíò fún ẹnítí o ni ẹtọ sí i ninu awọn talika ati ẹnítí o yatọ sí wọn nínú àwọn ti o lẹto ki a fún wọn ní Zakah, gegebi wọn ʃe ʃe àlàyé rẹ ninu Al-Qur'ān.

Ati pe odiwọn Zakah goolu ogún miskọọlu ni, atipe odiwọn Zakah silifa ogorun meji dirham tabi ohun ti o ʃe deede rẹ ninu owo paper ni, atipe awọn oja ti a gbe kalẹ fún òwò ʃiṣe pẹlu oniran-an-ran rẹ ti iye rẹ ba ti to odiwọn, o pọndandan fún ẹnítí o ni i ki o yọ Zakah rẹ ti ọdún kan ba ti kojá lórí rẹ, atipe odiwọn awọn kóró ati èso ẹgbẹrun meṭa soṣu ni, atipe awọn ohun ìní gidi (bi ilẹ tabi ilé) ti a pese fún títà, wọn o yọ Zakah iye rẹ, eyiti wọn sì pèsè fun iyalo nikan owo iyalo rẹ ni wọn o yọ Zakah rẹ, atipe odiwọn Zakah ninu Goolu ati Silifa ati awọn oja ti a gbe kale fún owo ʃiṣe, idakan ninu ogoji 2.5% ni ni ọdọdún, ninu kóró ati èso idakan ninu idamewa 10% ni ninu eyiti wọn fún l'omi láísí wáhálà gegebi ẹyítí wọn fún l'omi pẹlu omi odò tabí iselẹru ti o n san tabi omi ojo, idaji idakan ninu ida mewa 5% ni nibi eyiti wọn fún ní omi pẹlu wahala gegebi eyiti wọn fún l'omi pẹlu awọn nkan elo ti a fi n fa omi sí oko.

Ati pe àsikò yiyọ Zakah awọn kóró ati èso nigba ikórè rẹ ni, nitori naa, ti o ba ko ere rẹ ni ẹemeji l'odun tabi ẹemeṭa, yíò jẹ dandan le e lori ki o yọ Zakah rẹ ni gbogbo igba kọkọkan. Atipe o n bẹ nibi awọn rākúnmi ati awọn maalu ati awọn ewúrẹ pẹlu àgùtàn Zakah ti wọn ti ʃe àlàyé àwọn odiwọn rẹ sinu awọn tira awọn idajo ẹsin kí ẹ lọ yẹ ẹ wò; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Àwa kò sì pa wọn ní àṣe kan bí kò ʃe pé kí wọn jósìn fún Allāhu (kí wọn jé) olùṣe-àfòmọ ẹsin fún Un, olùdúró déédé. Kí wọn kírun, kí wọn sì yọ Zakāh. Iyen sì ni ẹsin t'ó fẹṣẹ rinlẹ. [Al-Bayyinah:5] O n bẹ ninu yiyọ Zakah dídùn awọn talika nínú ati gbigbo àwọn bukaata wón ati fifún àwọn asopọ ifé ni agbara laarin wọn ati laarin awọn ọlọrọ.

Ati pe ẹsin Islām ko fi ọrọ ikúnra-ẹni-lọwọ ni àwùjọ ati fifi owó ran ara ẹni lọwọ láàrin àwọn Mùsùlùmí, ko fi mọ lórí yiyọ Zakah nikan, ʃugbọn Ọlọhun ʃe ríran awọn alaini lọwọ lórí jíjẹ-mímu ni àsikò iyàn ni dandan lori awọn ọlọrọ, O si tun ʃe e ni eewọ lori Musulumi ki o yó gbendu ti ebi sì n pa alámùlétí rẹ, O si tun se e ni dandan lori Musulumi yiyọ Zakah ipari aawẹ, ti yíò yọ ọ ni ojo ọdun itúnu aawẹ, oun náà sì ni soṣu kan ninu ounjẹ ti wọn n jẹ ninu ilu fún ẹmí kọkọkan dori ọmọkekere ati ọmọ-ọdọ ti olowo rẹ o ba a yọ, O tun

¹⁹ Ayaafi ti o ba gbero lati ta ẹnikan ji tabi ti o ba fẹ dá ọrọ pada fún ùn, nitori naa dajudaju o le sọ pe: «Subhānallāh» "mimọ Ọlọhun" ero ẹyin a sọ fún Imaam nigbati o ba ʃe aṣiṣe nibi iṣe kan tabi o ʃe alekun tabi o ʃe adinku, latari kí o le ba taji. Ẹnití ba n kirun náà o maa sọ ọ fún ẹnítí o ba pe e - fun aperẹ -, atipe obinrin yíò máa ʃe itaji pẹlu atẹ pipa, ko si ní sọrọ; torí pé ohun rẹ fitina ni.

²⁰ Oun ti wọn n pé ni «an-Nisaab» ni: Odiwọn eleyi ti o jẹ wipe ti dukia ba ti to o, Zakah ti jẹ dandan ninu rẹ.

şe e ni dandan lori Musulumi sisan itanran ibura ²¹ nigbati o ba búra lati şe nkan ti ko si şe é, O si tun şe e ni dandan lori Musulumi ki o mu ilérí ti o ba ofin mu şe, Ọlọhun si tún şe Musulumi ni ojúkòkòrò lori ọrẹ àtínúwá, O si tun şe adehun fún àwọn tí ba n na owo sí oju-ona Rẹ ni awọn ọna dáadáa pẹlu ẹsan ti o lola ju, O si tun şe adehun wipe Oun o şe adipele ẹsan fún wọn ní ilọpo ti o pọ, dáadáa kan pẹlu ilọpo mēwàá iru rẹ dori ilọpo ọgọrun meje dori ilọpo ti o pọ.

Orígun kẹrín ninu awọn orígun Islām (Aawẹ).

Aawẹ oşù Ramadan, oun náà ni oşù kẹşán ninu awọn oşù ọdún hijirah.

Ìròyìn aawẹ:

Musulumi o da aniyán aawẹ síwájú ki àlùfàjàrì o to yọ, lẹyin naa yíò ko ara duro nibi jìjẹ ati mímu àti ibalopo láàrín lóko-láya titi ti oorun o fi wọ, lẹyin naa yoo şínu, yíò şe iyẹn ni gbogbo ojo oşù Ramadan; lẹniti n wà pẹlu iyẹn iyónú Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ati ijọsìn Rẹ.

Ati pe o n bẹ ninu aawẹ awọn anfaani ti ko ni onka, eyiti o si pàtàkì jù nínú àwọn anfaani rẹ ni pe:

Dajudaju oun ni ijọsìn fún Ọlọhun ati titẹle aşẹ Rẹ, ẹru o fi adun rẹ ati jìjẹ-mimu rẹ silẹ nitori ti Ọlọhun, o wa ninu awọn òkúnfà ipaya Ọlọhun ti o tobi ju.

Amọ awọn anfaani ti o jẹ ti ilera ara, ati ti ọrọ ajé, ati ti àwùjọ, iyẹn pọ gidi gan, ko si ẹnítí o le mọ ọn ayaafi awọn ti wọn gba aawẹ pẹlu adisọkan ati igbàgbọ; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga so pe: Ẹyin tí ẹ gbàgbọ ní òdodo, A şe ààwẹ náà ní ọran-anyàn fun yín, gégé bí A ti şe é ní ọran-anyàn fún àwọn t'ó síwájú yín, nítorí kí ẹ lè bẹrù (Allāhu). (Ẹ gba ààwẹ náà) fún àwọn ojọ tí ó ní ònkà. (Sùgbón) ẹnikéni nínú yín tí ó bá jẹ aláìsàn, tàbí ó wà lórí ìrìn-àjò, (ó máa san) ònkà (gbèsè ààwẹ rẹ) ní àwọn ojọ miiran. Àti pé itánràn (iyẹn) fífún m̀kúnunú ní ounjẹ l'ó di dandan fún àwọn t'ó máa fi inira gba ààwẹ. Ẹnikéni tí ó bá fínunúfíndò şe (àlékún) işé olóore, ó kúkú lóore jùlò fún un. Àti pé kí ẹ gba ààwẹ lóore jùlò fun yín tí ẹ bá mọ. Oşù Romòdòn ẹyí tí A so al-Kur'ān kalè nínú rẹ 1 (tí ó jẹ) imòná, àwọn àlàyé pónnbélé nípa imòná àti ọrò-ìpínýà 2 fún àwọn èniyàn; nítorí náà, ẹnikéni tí ó bá wà nínú ilú rẹ nínú yín nínú oşù náà, 3 kí ó gba ààwẹ oşù náà. Ẹnikéni tí ó bá jẹ aláìsàn tàbí tí ó bá wà lórí ìrìn-àjò, (ó máa san) ònkà (gbèsè ààwẹ rẹ) ní àwọn ojọ miiran. Allāhu fẹ ìròrùn fun yín, kò sì fẹ inira fun yín. Ẹ pé ònkà (ojọ ààwẹ), kí ẹ sì gbé titóbi fún Allāhu nítorí pé Ó fi ọnà mọ yín àti nítorí kí ẹ lè dúpẹ fún Un. [Al-Baqara:183-185]

Ninu awon idajo aawẹ ti Ọlọhun ti ọla Rẹ ga şàlàyé rẹ ninu Kuraani, ti ojişẹ Rẹ tii şe Muhammad (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a) si şàlàyé rẹ ninu hadith

1- Ni pe alaisan ati arin irin-ajo wọn yóò máa já aawẹ wọn, wọn o sí máa san awọn ojọ ti wọn ba já pada ninu awọn ojọ miiran lẹyin ramadan, gege beje naa ni ẹni tí n şe nnkan oşù ati ẹni tí ẹje ibimọ n jade lara rẹ, aawẹ awọn mejeeji ko ni alaafia, awọn mejeeji wọn yóò máa já aawẹ ni awọn ojọ nnkan osu ati ẹje ibimọ, wọn o sí máa san awọn ojọ ti wọn ba já aawẹ rẹ pada.

2- Gege beje naa ni oloyun ati ẹni tí n fún omọ lóyàn, ti awọn mejeeji ba n paya lori ẹmi ara wọn tàbí lori omọ wọn, awọn mejeeji máa já aawẹ wọn sí máa san an pada.

3- Ti ẹni tí n gba aawẹ ba jẹun tabi o mu nnkan ni ẹni tí o gbagbe, lẹyin igbà náà ni o wa rántí, aawẹ rẹ ní alaafia, tori pe igbagbe ati aşise ati ijẹninípá, Ọlọhun ti se amojukuro nibẹ fún ijọ Muhammad (ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a), dandan sí ni kí o tu nnkan tí n bẹ lenu rẹ jáde

Orígun karùn-ún ninu awọn orígun Islām, oun náà ni hajj.

Oun naa ni şise Hajj lo sí ilé Olúwa abeewo ni ẹẹkan ni igbesi aaye, eleyii ti o ba lekun aşegbore ni, awọn anfaani ti ko şe e ka n bẹ ninu Hajj.

ìkíní ninu rẹ: Ni pe ijọsìn fún Ọlọhun Ọba (ti ọla Rẹ ga) ni pẹlu ẹmi ati ara ati dukia.

Ikeji ninu ẹ: Ni pe o n bẹ ninu rẹ ikojopo awọn Mùsùlùmí ni gbogbo aye, wọn máa pàdé ni aaye kan soşo, wọn máa wọ aşo kan soşo, wọn máa jọsìn fun Olúwa kan soşo ni asiko kan soşo, ko si iyatọ laarin olori ati ẹni tí wọn n dari, ati ọlọro ati olosi, ati funfun ati dudu, onikaluku ẹda Ọlọhun ni ati ẹrù Rẹ, awọn Mùsùlùmí wọn o da ara wọn mọ, wọn o sí ran ara wọn lowo, wọn o sí máa rántí ojọ ti Ọlọhun yóò gbé gbogbo wọn dide lapapo, tí Yóò sì maá ko wọn papo ni ori ilẹ kan soşo fún işirò, wọn wa máa gbaradi fún nnkan ti n bẹ lẹyin ikú pẹlu titẹlé Ọlọhun ti ọla rẹ ga.

Erongba latara rirọkirika ka'aba tii şe adojuko awọn Musulumi, eyi ti Ọlọhun pa wọn láşẹ ki wọn maa dojuko ti wọn ba fẹ kirun nibikibi ti wọn ba wa, erongba to n bẹ nibi diduro ni awọn ààyè miran ni ilu Meka ni awọn asiko rẹ ti a la kale fún wọn náà ni Arafah ati Muzdalifa ati wiwa ní Mina, erongba ninu iyẹn naa ni jijosin fún Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ni awọn ààyè tí a fọ mọ yẹn ni ona ti Ọlọhun gba pàşẹ Rẹ.

²¹ Itanran ibura, yíò şesa laarin bibo okun lorun ẹru, tabi bibo alaini mēwàá, tabi dídá aşo fún aláíní mēwàá, ti ko ba wa ni, ki o yaa gba aawẹ ojọ mēta.

Şe wá rí ka'aba fún ra rẹ ati awọn aye yẹn ati gbogbo awọn nkan ti Ọlọhun da pata, aki jọsin fún wọn, wọn ko le şe anfaani wọn ko si le ko inira ba eyan, ijọsin o n bẹ fún Ọlọhun ni kan soşo, ẹni tí se eyan lanfaani ti si fi ara niyan oun naa ni Ọlọhun ni kan soşo, ti ki ba şe wipe Ọlọhun paşe ki a şe haji ile Rẹ ni ki ba ti leto fún Musulumi ki o şe haji, toripe ijọsin ko le máa bẹ pelu irori ati ife nu, bi ko şe wipe yio maa bẹ ni ibamu sí aşe Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga ninu tira Rẹ tabi sunnah ojişe Rẹ ki Ike ati Ọla Ọlọhun ko lo máa bá, Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga so pe: Alláhu şe àbẹwò sí Ilé náà ní dandan fún àwọn èniyàn, t'ó lágbára ònà tí ó máa gbà débẹ. Ẹnikẹni tí ó bá sì şàì gbàgbò,dájúdájú Alláhu ni Ọlórò tí kò bùkátà sí gbogbo ẹdà. [Aal-Imraan:97]²²

Umrah je dandan fún Musulumi ni eekan ni igbesiaye, boya ni asiko haji ni tabi ni eyikeyi asiko, àmọ şişe abewo Moşalasi anqbi- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ni ilú Međina kii şe dandan ni asiko haji, kii sii şe dandan ni eyikeyi asiko, nnkan ti a fe ni, a maa san ẹni tí o ba şe e ni ẹsan, a o si nii fi iya je ẹni tí o ba gbe e ju silẹ, şe e wa rí hadiisi ti o so pé "ẹnikẹni ti o ba şe haji ti ko ba bẹ mi wo, onítòhún ti kọ mi silẹ", hadiisi yíí ko ní àlàáfíà bi ko şe wipe wọn parọ rẹ mọ ojişe Ọlọhun (ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) ni.²³

"Abewo tí èyàn máa n tori rẹ şe irin-àjò, wọn şe e ni òfin fún moşalasi náà, tí oluşe-abewo bá ti wá dé ibe tí ó wá kí irun tehiyatul masjid, wọn şe e ni òfin fún un ní igbà náà şişe abewo sí saare Anabi (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a), yio wa salamo sí i ní ẹni tí yóò so wípé: "Alàáfíà kí o máa bá o, iwọ ojise Ọlọhun", pelu ẹkọ àti ríre ohun silẹ. Kò nii bèèrè nkankan lówọ rẹ, yio kan salamo, yio si peyinda gégé bí ojişe Ọlọhun (kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) şe pa ijo rẹ láşe pelu iyẹn, àti gégé bí àwọn Saabe şe şe (kí iyonu Ọlọhun maa ba wọn).

"Àmọ àwọn tí wọn Má n dúró níbi saare Anabi (kí ike ati Ọla Ọlọhun máa bá a) pelu ire ra ẹni silẹ, gege bí igbà tí wọn bá dúró níbi irun, tí wọn wà n wá bukata lođọ Rẹ tabi wọn nwa igbalà pelu e tabi wọn n fi şe ategun lo sódò Ọlọhun, àwọn eléyíí--olúşebo pelu Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga níwọn. Anabi (kí ike ati Ọla Ọlọhun máa bá a) si bopa-bose kúro lođọ wọn. Kí gbogbo Musulumi kan kan lo şora kúro níbi şişe irú nkan bẹ pelu Annabi (kí ike ati Ọla Ọlọhun máa bá a) tabi pelu ẹni tí ó yàtò sí, leyin na yio wa se Abewo sáré àwọn oře Rẹ méjèèjì tí n şe Abubakar àti Umaru (kí Ọlọhun yonu si awọn méjèèjì), leyin igbà náà yio wa se Abewo àwọn tí wọn sin si Al'bakir àti àwọn ti wọn kú ikú şehidi. Abewo tí ó bá òfin mú fún àwọn tí wọn sin sinú sáré tí wọn je musulumi, ohun na ní èyí tí oluşe abewo máa salamo si àwọn òkú, yio si bẹ Ọlọhun fún wọn, yio si rántí ikú, yio si peyinda.

"Eléyíí ni iròyin Haji àti Umura:

Ẹni tí o fe şe haji, yóò şe ẹsa owo ti o mọ ti o je halaali, musulumi yóò si jìnà sí owo ti o je eewo; tori pe owo eewo o maa je okunfa dídá haji ẹni tí o bá şe é pada ati adua rẹ, o wa ninu hadiisi ojişe Ọlọhun (ki ike ati ọla ọlọhun máa bá a) pe: "Gbogbo ẹran ti o bá wù jade lati ara nnkan eewo, ina ni o leto si".²⁴ Yóò tún şesa awọn alabarin ti wọn je ẹnire, ti wọn si je awọn olumo Ọlọhun lokan, ti wọn si ni igbàgbò.

Awọn aye ti a ti n gbe háramí.

Ti o ba ti wa de aaye ibi ti a ti n gbe harami, yóò gbé harami lati ibe ti o bá je pé o wá ninu mọto ati nkan ti o jo o. Ti o bá wa nínú baalu, yóò gbé harami ti o bá ti sunmọ ibe síwájú kí o to koja ibe. Awon aaye harami ti anabi (ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a) pa awọn èyàn láşe ki wọn máa gbé harami lati ibe je máárún. Awọn naa niyi:

- 1.zulu hulayfah tabi abyaru aliyi- o wa fún àwọn ará ilú međina.
2. Òun ni al-juhfatu ti o sunmọ robigu, òun ni o wa fún àwọn ará ilú Sham ati Egypt ati Morocco.
- 3- Qarnul-Manaazil (As-sayl tabi Waadi Mahram) fún àwọn ará Najd ati Taahif ati awọn ti wọn n bẹ ni agbegbe wọn.
- 4- Zaatu ir'kin fún àwọn ará ilú Iraq
- 5- Yalamlam fún àwọn ará ilú Yemen

²² Şe e wa ri Haji awọn alaimokan lo síbi saare awọn ẹni Ọlọhun, anù ni iyẹn je ati iyapa si aşe Ọlọhun ti Ọla Rẹ ga ati aşe ojişe Rẹ (ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a), ojişe Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- so wipe: "A kii şe irin-àjò ayafi lo sí Moşalasi méta kan: Moşalasi abewo, ati Moşalasi mi yíí, ati Moşalasi Aqso". Bukhari ni o gba a wa (1189), ati Muslim (1397) ninu hadiisi Abu Huraira.

²³ "Iru rẹ náà ni Hadiisi: "Ẹ máa wá ategun pelu ipò mi; tori pe ipò mi lođọ Ọlọhun, ohun ti ó tóbi ni", ati Hadiisi: "Ẹni ti o bá ní èrò dáadáa si òkúta kan yio şe e ni anfaani". Gbogbo e páta àwọn Hadiisi agbelero ni, wọn ó ní àlàáfíà, a ò si lè rí nkankan nínú wọn níwọn tira Hadiisi tí a lè ká kún. Irú àwọn Hadiisi bá yíí, a ó máa rí wọn àti àwọn tí ó jo o nínú àwọn tira àwọn tí máa n so àwọn èniyàn nù, àwọn tí wọn n pe ipè sí ẹbo àti adadaale ni ona ti wọn ò nii gbà fura.

²⁴ At-Tobarooniy ni o gbe e jade ninu Al-Aosat (4480), ati Bayhaqiy ninu Shuabul-limaan (2/173), Albany so pe o ni alaafia ninu As-Silsilatus Sohiihah (6/212)

Enikeni ti o bá gba awon aaye harami yií koja ti kii se awon ara ibe, ibe máa je ààyè harami fún òun náà, yòò gbé harami lati ibe. Awon ara Meka ati awon ti ibugbe won ko de ibi ti aaye harami wa, won yòò gbé harami lati ibugbe won.

Iroyin bi a se n gbe harami

A fe kí o mọra kí o si tún se imọra, kí o si lo lofinda siwaju kí o to gbe harami, leyin igba naa yòò wá wọ aṣọ harami ni aye ibi ti a ti máa n gbe harami. Eni tí o bá gùn baalu, yòò ti gbaradi ni ilu re, leyin naa yòò wá daniyan ,yòò wá máa se labaika ti o bá ti sunmọ aaye ibi ti n se harami tabi ti o bá wa ní iwájú re, aṣọ harami nipa ti awon ti okunrin,oun náà ni lro ati eyi ti won máa dá bo ara,ti won óo ni ran àwon méjèèjì,yòò we mejeeji mọ ara re, ko si ni bo ori re. Amọ obinrin, gbigbe harami re ko ni aṣọ kan pato, nnkan ti o je dandan fún òun ni gbogbo igbà ni pe kí o wọ aṣọ ti ó fẹ ti o si bo ara, eyi ti ko si fitina níbẹ, ni eyikeyi isesi ti awon èyàn ba n rí i. Ti o bá ti gbé harami, ko nii wọ nnkan ti a rán sí ojú re àti owo re mejeeji, gegebi iboju ati ibowo, nnkan ti o maa se ni pé o maa bo oju re ti o ba ti ri awon okunrin pelu etí iborun re tó n be ni ori re, gegebi awon iya awon mumini ati awon iyawo awon saabe ojiṣe Olohun (kí ike ati ola olohun máa bá a) se se.

Leyin igbati eni tí o fe se haji ba ti wọ aṣọ harami, yòò daniyan umura ninu okan re, leyin naa yòò waa máa se labaika pelu e leniti yòò maa so pé: "Allahumo labaika umrah", yòò waa se Tamattuho²⁵ pelu dida a papo mọ haji. Nnkan ti a n pe ni tamottuhu: Oun ni o ni ola jù; tori pe ojiṣe Olohun (kí ike ati ola Olohun máa bá a) pa awon saabe re láse pelu e, o si se e ni dandan fún won, o si bínú sí eni ti o se iyemeji nibi síse àmúlò àse re ayafi enití eran adaaya²⁶ ba n be pelu e, eni náà yoo wa ni enití yòò se KIROQONU gegebi anabi (kí ike ati ola Olohun máa bá a) se se é. Eniti yòò se KIROQONU, oun náà ni eni tí yòò se labaika re pe: "Allahumo labbaika umratan wa hajjan", ko si nii tu harami re titi yòò fi du eran adaaya re ni ojo odun ileya.

Eni tí yòò se IFROQOD, yòò daniyan haji nikan, yòò wá so pé: "Allahumo labaika hajjan".

Awon nnkan ti a se ni eewo fún eni tí o bá gbé harami.

Ti musulumi ba ti daniyan harami, awon nnkan won yii ti di eewo fún un

1- AL-JIMAAHU: Ibalopo laarin loko-laya ati awon okunfa re gegebi ifenukonu, ati fifi owo gba eni mu pelu adun, ati sisoro nipa iyen, ati kikonu si obinrin, ati tita kóko igbéyáwó. Eni tí o bá gbé harami, ko nii fe iyawo, ko si nii fi eeyan loko.

2- Fifa irun tabi mimu nkankan ninu e

3- Gige awon eekanna.

4- "ki okunrin fi nkan ti o máa le mọ ori re bo ori, sugbon kí èyàn fi agbòòrùn borí, tabí kí èyàn wa lábé àtíbabà, tabí nínú mótò, kò sí ohun tí ó burú nínú e.

5- Lilo lofinda ati fifa oorun lofinda simu.

" Igbé didé, kò ní de igbé, kò si ní tóka sí.

7- "Kí okunrin wọ nnkan tí a rán, àti kí obinrin wọ nnkan ti a rán sí ojú re ati owo re méjèèjì. Okunrin yio wọ bàtà méjì, tí kò bá rí yio wọ bàtà aláwọ méjì.

"Ti o ba se nkankan ninu awon nnkan ti a se ni èewo yií ni e ní ti o je alaimokan si i, tabí ní eni ti o gbàgbé, yio mú u kuro, kò si nkankan tí yio se si i".

"Tí eni tí ó gbé harami bá ti de kaaba yio yipo, yio se tawaafu re ni tawafu-kudu²⁷ ni eemeje, yòò bèrè láti iwájú òkúta dúdú, eleyi ni tawafu umura re. Kò sí àdúrà kan pátó fún tawaafu bi ko se wípe yio máa rántí Olohun, yio si máa se àdúrà pelu nkan ti o bá ro o lorun²⁸, léyìn igbà naa yio wa kí raka méjì tí tawaafu léyìn Makaamo Iburaimo²⁹ tí ó bá rorùn, bibekọ yio kí i ni èyíkéyíí ààyè nínú ile abeewo naa.

²⁵ Eni tí yòò se TAMATTUHU, oun ni eni tí yòò se umura ni asiko haji, leyin igba naa yòò waa bora kuro nibi harami pátápátá, yòò wá máa je igbadun awon nnkan ti harami so di eewo, leyin igba naa yòò wá gbé harami haji ni ojo kejo. Se e wa ri eni tí yòò se KIROQONU, oun ni eni tí yòò se haji ati umura papo, yòò wá se awon ise haji nikan so, sugbon yòò daniyan wiwole umura pelu e. Eni tí yòò se IFROQODU, oun náà ni eni tí yòò daniyan haji nikan láisi umura ninu e .

²⁶ AL-HAD'YU: Eran adaaya, oun naa ni eran osin bii rakunmi tabi maaluu tabi eran. Eni tí o n se haji, yoo fun èyàn ni ebun ninu e, yòò tún se saara ninu e, yòò si je ninu e.

²⁷ Itumo re ni wiwa si ile abeewo, oun náà ni harami ti Meka.

²⁸ Ayafi laarin origun mejeeji; tori pe nnkan ti o máa so níbe náà ni nkan ti o wa ninu gbolohun Olohun (ti ola Re ga) ti o so pé: "Robbanaa a'tinaa fid-dun'yaa hasanatan wa fil aa'khiroti hasanatan wa kinaa azaaban-naar", [Bakorah: 201].

²⁹ Oun náà ni mọkaamo Ibraheem (kí ola Olohun máa bá a).

Léyin náà yio jáde lo síbi tí yio tí sá Safa àti Mariwa ³⁰, yóò bèrè pèlu safa, yio gun òkè rẹ, yio dojú kọ kibula, yio şe "Allahu Akbar", yio se "Laa ilaaha illal-Looh", yio şe àdúrà, léyin naa yio pòşşèşè lo sí mariwa, yio gun orí rẹ, yio dojú kọ kibula, yio şe "Allahu Akbar", yio rántí Ọlọhun, yio şe adua, léyin náà yio padà sí safa tífi yio fi parí iyipo méje. Lílọ rẹ, iyípo kan niyẹn, ipadabọ rẹ, iyípo kan niyẹn. Léyin náà yio gé irun orí rẹ kúrú, şùgbón obinrin yio mú ní eteetí irun orí rẹ ni odiwón etí omonika, pèlu eléyíí, ẹnì tí ó şe Tamattuhu ti parí umura rẹ niyẹn, harami rẹ sì ti tu, gbogbo nkan ti o jẹ eewọ fún un pèlú harami tí di ẹtọ fún un.

Ti obinrin ba şe nnkan oşu tabi o bímo şiwájú kí o to gbe harami abi léyin rẹ, iru obinrin beş yóò di ẹnì tí o şe kirọnu, yóò máa şe labaika pèlu umura ati haji léyin ti o bá ti gbé harami geşebi ẹnì ti o yatọ si i ninu awón alalaaji; torí pé nnkan oşu ati eşe ibimọ wón kii kođi gbigbe harami ati diduro ni awón aaye ijosin haji, nnkan ti mejeeji le kođí náà ni şíşe tawaafu ile Oluwa nikan. Gbogbo nnkan ti awón alalaaji maa n se pata ni yóò şe àyafi tawaafu nikan, yóò lo o lara di igbati yóò fi mọra, ti o bá wa mọra şiwájú kí àwón èyàn to gbe harami pèlu haji ati ki wón o to jade lo sí Mina, yóò wẹ, yóò şe tawaafu, yóò sa safa ati mariwa, yóò ge irun rẹ kúrú, yóò wa tú harami umura rẹ. Léyin igba naa yóò wá gbé harami pèlu awón èyàn láti şe haji nigbati wón ba gbe harami ni oşo keşo. Ti awón èyàn ba wa gbe harami pèlu haji şiwájú kí o to mọra, oun máa di ẹnítí yóò şe kirọnu, yóò şe labaika pèlu wón ti o sì wá lori harami rẹ, yóò şe gbogbo nnkan ti awón alalaaji náà o şe bii jijade lo sí Mina ati diduro ni Arafa ati Musidelifa, ati jiju oko ati didu ẹran, àti gige kúrú ninu irun ori rẹ ni oşo ọdun ileya. Ti o ba ti waa mọra, yóò wẹ, yóò şe tawaafu ti ti haji, yóò wá sa safa ati marwa ti haji.

Tawaafu yíí àti Safa àti Mariwa yíí, méjèjè ti tó fún haji rẹ àti umura rẹ, gégé bí ó şe şelè sí Aisha ti şe iyá àwón Mumini- kí Ọlọhun yonu si i- Anabi- kí ikeşe ati ọla Ọlọhun máa bá a- wa fún un ní iró pé: Tawaafu rẹ àti Safa ati Mariwa rẹ, léyin ti o mọra, méjèjè ti tó fún haji rẹ àti umura rẹ, nígbà tí o şe Tawaafu pèlú àwón èyàn ní Tawaafu Ifaadoş, tí ó sì sá Safa àti Mariwa; torí pé ẹnì tí ó bá şe Kirọnu laarin umura àti haji, ó dà gégé bí ẹnì ti o şe Ifroşdu náà ni, tawaafu kan pére náà ni yio şe ³¹ àti Safa àti Mariwa kan; torí pé Ojiseş Ọlọhun- kí ikeşe àti ọla Ọlọhun maa ba a- la a molè fún un pèlú iyẹn, àti pé oun náà tún şe e, àti fún gbólóhùn rẹ- kí ikeşe ati ọla Ọlọhun máa bá a- ninu hadiisi mí ti o so wí pe: "Umura tí wọ inú haji tífi di oşo igbende alukiyaamoş", Ọlọhun ni O ní imò jù. Hadith mí ti o so wípé "Umrah tí wó inú Hajj tífi di oşo igbende Al-Qiyawma" Ọlọhun ni ó ní i imò jù.

Ti o ba ti wá di oşo keşo nínú oşu Dhul-Hijjah, àwón tí wón fe şe Hajj, wón má gbé Hárámi láti ilé wón ní Makkah pèlu Hajj, geşe bí wón şe gbé haraami láti ayé tí àti mọn gbé Haraami, wón yio món ra, léyin náà wò ó wọ aşo Haraami, léyin igbà náà ni ẹnì tí ó fé şe Haaji - òkunrin ni o jẹ ni tàbí obinrin - léyin igbà na ni yi o wa mọn şe Labaika pèlu rẹ ni yio mọn soş pé, Allahuma Labaika Hajjan, yi o wa jinà sì àwón inkan tí Haraami şe ni èwo tí àti soş şiwájú, tífi tí yio fi şe rí padà láti Muzdalifa lo sí Mina ni oşo ileya. Yi o wa ju oko Jamratu-Aqobah; okúnrin má fá irun orí rẹ, obinrin máa gé irun orí tiè.

Tí ẹnì tí n şe haji bá ti wá gbé arami ní oşo keşo, yíó jáde pèlú àwón tí wón fe şe haji lo sí Miná, yíó wá níbè ní alé mójú, yíó kí gbogbo irun níbè ní àsikò rẹ, ní èyí tí ó máa gé irun náà kúrú, láini jan an papò. Tí oòrùn oşo náà bá ti wá yo, yíó mórilé Namiroş pèlú àwón tí wón n şe haji, yíó wá jókòó níbè, tífi tí yóò fi kírun pèlú imam tabí ní ààyè tí ó bá wá, yíó kírun Asri tabí aila ní janmọn ní alákiipapò àti ní èyí tí èniyan máa şe ní kúkúru. Léyin igbà tí oòrùn bá ti ye àtari, yíó mórilé Àràfa, tí ó bá mú orí lé Àràfa láti Miná tààrà tí ó wá joko síbè, ó leşo. Àràfa pátá gbogbo rẹ ní ààyè tí a lè dúró sí. Tí ọrùn oşo náà bá ti wá yo, yíó mórilé (Namiroş) pèlú àwón tí wón n şe Haji, yíó wá joko níbè, tífi tí yóò fi kírun pèlú Imam, tabí ní ààyè tí ó bá wá, yíó kírun Asri tabí Dhuhr ní janmoş, ní aláki papò, àti ní èyí tí èniyan máa şe ní kúkúru, léyin igbà tí ọrùn bá ti yo àtari, yíó mórilé Àràfa, tí ó bá mú orí lé Àràfa láti Miná tààrà tí ó wá joko síbè ó leşo, Àràfa pátá gbogbo rẹ ní ààyè tí ale dúró sí

Eni tí ó n şe haji, ní Àràfa, yíó pò ní ẹnì tí yíó máa rántí Ọlọhun tí ọlá Rẹ ga, àti şíşe adua, àti títoşo àforijin, yíó wá dojú kọ Kibla, kò nii dojú kọ òkè náà; nítorí pé òkè náà ipín kan ni o jẹ nínú Àràfa, kò ní ẹtọ kí èniyan gun òkè náà láti fi şeş ijosin, kò sì ní ẹtọ kí èniyan máa wá alubarika pèlú fifi ọwọ pa àwón okúta rẹ; torí pé eléyíí jẹ adadaaleş tí a şe ní eewọ

Eni tí ó n şe haji kò nii kúrò ní Àràfa tífi tí oòrùn yíó fi wò, léyin igbà tí oòrùn bá wò, àwón tí wón n şe haji máa lo sí Musidalifa, tí wón bá ti wá débè, wón máa kí irun Magrib àti Işhai ní àpapò ni àsikò Işhai, wón

³⁰ Nnkan ti a n pe ni MAS'HAA, oun náà ni aaye sisa safa ati mariwa, oun náà ni ririn ati pipoşşèşè laarin safa ati mariwa, awón mejeeji sì jẹ oke kekere meji.

³¹ Yóò şe tawaafu rẹ ni oşo ọdun tàbí léyin rẹ, şùgbón tawaafu rẹ àkókó şiwájú haji èyí tí a n pè ní tawaafu-l-kuduum, iyẹn ní tiè àşegboreş ni. Şeş wá rí safa àti mariwa oun ni tiè eyokan ni fún ẹnì tí ó bá şe ifroşdu àti ẹnì tí o ba şe kirọnu, tí ó bá ti i şiwájú pèlú tawaafu-l-kuduum, ó ti tó. Tí kò ba wa sá safa àti mariwa, yóò sa a pèlu tawaafu-ifaadoş ni oşo ọdun tàbí léyin rẹ.

wá máa kí lshai ní kúkúró, wón yio wà níbè ní alé mójú, tí Alufajari bá ti wá yọ, wón máa kí irun Asunbaa, wón ó wáá rántí Ọlòhun, lẹyin náà wón ó mórílé Miná síwájú kí oòrùn tó yọ, tí wón bá tí wá dé Miná wón máa ju òkò (Jamratul-ákòbà) lẹyin tí oòrùn bá ti yọ pèlú òkúta méje tí ó jọ kóró irúgbìn "Himmas", kò nii tóbi kò sù ní kéré, kò lẹto kí a ju òkò náà pèlú àwọn bàtà; torí wípé eléyíí jẹ imunisere tí èsù máa n ẹ ní òsò fún èniyàn, yiyepere³² èsù n bẹ níbi títèlè àṣẹ Ọjísẹ Ọlòhun- kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá a-, àti imọna rẹ, àti gbígbé nńkan tí Ọlòhun àti Ọjísẹ Rẹ bá kọ jù sílẹ. Tí ojú kóró irúgbìn "Him-mas", kò ní tóbi kò sù ní kéré, kò lẹto kí a jù òkò náà pèlú àwọn bàtà, torí wípé eléyíí jẹ imunisere, tí èsù máa n ẹ ní òsò fún èniyàn, yiyepere èsù ó ún bẹ níbi títèlè àṣẹ Ọjísẹ Ọlòhun kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá, àti onaamọ rẹ, àti gbígbé ntí Ọlòhun àti Ọjísẹ rẹ bá kọ jù sílẹ

"Lẹyin jiju oko, ẹni tó n ẹ haji yio dú ẹran adaaya rẹ, lẹyin náà yio fá irun orí rẹ, şugbón obinrin máa gé irun tiẹ kúró. Tí ọkúnrin na bá gé irun rẹ kúró, ó lẹto şugbón fifá orí fún ọkúnrin ní o lola ju ni ẹmẹta, lẹyin náà yio wọ aşọ rẹ. Gbogbo nkan ti gbígbé arami ẹ ni eewọ fun un ti di ẹto fún un ayafi obinrin nikan, lẹyin lgbà náà yio dà lọ sí męka, yio waa ẹ tawaafu titi haji, yio waa sá safa àti mariwa. Pẹlu èyí, gbogbo nńkan ti di ẹto fún un títí tí ó fi dórí iyàwó. Lẹyin naa yio şerí pada lọ sí Mina, yio wa nibẹ ni èyí tí o şeku ní ojú odún àti ojú méji lẹyin rẹ pẹlu òru wón, yio wa ni Mina ni alé moju, dandan ni èyí jẹ fún un. Lẹyin náà yio waa ju àwọn oko mètẹtẹta ni ojú kọkànlá àti ní ojú Kejilá lẹyin tí oòrùn bá yẹ àtárí, yio bẹrẹ pẹlu èyí tí ó kéré ju tí ó tele Mina, lẹyin naa ni èyí tí ó wá lààrin, lẹyin náà ni ó kàn Jamratul Akoba tí ó ju oko rẹ ni ojú odún, yio jù oko ọkọkan nínú wón pẹlu òkúta méje, yio máa sọ pé: "Allahu Akbar" pẹlu gbogbo òkúta kọkan. Òkúta tí ó máa fi ju oko yí, ó máa mú u níbi tí ó dé sí³³ ní Miná. "Ẹni tí kò bá wari àyè ni minna, ó má sọkalẹ sí ibi tí àtíbabà bá parí sí.

"Ti o ba gbèrò láti kúró ní Mina lẹyin tí ó ti ju oko ni ojú kejila. Ó lẹto láti ẹ bẹẹ, tí ó bá waa lóra di ojú kẹtálá, iyen ni ó lola ju, ó wá máa ju oko lẹyin tí oòrùn bá yẹ àtárí, tí ó bá wá gbèrò láti ẹ irin-àjò, ó máa ẹ tawaafu-Wadaa ni ile Olúwa, kété tí ó bá ti parí rẹ ni ó máa ẹ irin-ajo. Obinrin tí ó n ẹ nńkan oşù tàbí èyí tó n ẹ tí èjẹ ibímọ, tí ó bá jẹ pe ó ti ẹ tawaafu-Hajj, tí ó sù ti sá safa àti mariwa, tawaafu-wadai kò jẹ dandan fún un mọ.

"Ti ẹni tó n ẹ haji bá lọ didu ẹran adaaya lára di ojú kọkànlá tàbí ojú Kejilá tàbí ojú kẹtálá, iyen lẹto fún un, tí ó bá wá lọ tawaafu-hajj àti sisa safa àti mariwa lára títí yio fi sọkalẹ kúró ní Mina, iyen lẹto fún un, şugbón nkan ti o lola ju ni nńkan ti a şàlàyé síwájú yẹn.

"Ọlòhun ni O nimọ ju, kí Ọlòhun ba wa ẹ ikẹ àti ọlẹ fún Anabi Muhammad àti àwọn ará ilé rẹ.

Al-iimaan: lgbàgbó

Ọlòhun ti ọlẹ Rẹ ga ẹ e ni dandan fún musulumi lẹyin ti o bá ti ni igbagbó sí Ọlòhun ati sí ojişẹ Rẹ- kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá a- àti sí awọn orígun islaam, O tún ẹ e ni dandan ki musulumi ní lgbàgbó sí àwọn Malaika Rẹ³⁴ àti àwọn tira Rẹ³⁵, eyi ti O sọkalẹ fún àwọn ojişẹ Rẹ, eyi ti o pari rẹ pẹlu Alukuraani, ti O sí fi pa wón rẹ, ti o wa ẹ e ni olujerii le wón lori, ki o sí ni igbagbó sí awọn ojişẹ Ọlòhun lati ori ẹni àkókó wón titi dé orí ẹni igbeyin wón tii ẹ Muhammad (kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá a); tori pe işẹ-riran wón ẹyọkan ni, ẹsin wón ẹyọkan ni, oun náà ni Islaam, Ẹni tí O ran wón ni işẹ Ẹnikan ni, Oun naa ni Ọlòhun Oluwa gbogbo agbaye. O wa jẹ dandan fún musulumi ki o ni igbagbó pe awọn ojişẹ ti Ọlòhun daruko wón ninu Kuraani ojişẹ Ọlòhun ni wón sí awọn ijo wón ti wón ti kọja, yóò sí ni igbagbó pe Muhammad (kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá a) ni igbeyin wón, oun sí ni ojişẹ Ọlòhun sí awọn èyàn lapapọ, ati pe awọn èyàn lẹyin gbígbẹ e dide ni ojişẹ, gbogbo wón pata ijo rẹ ni wón titi ti o fi dé orí awọn yehudi ati nasara ati awọn

³² Oun tí à n pè ní {Irgaamush-shaytoņ} itumọ rẹ ni: Yíyepere rẹ

³³ "Itumọ rẹ ni: Àyè ibi tí ó wá.

³⁴ Àwọn Malaika: Àwọn ẹmi kan ni wón, Ọlòhun ti ọlẹ Rẹ ga da wón láti ibi imọlẹ, wón pọ, ko si ẹni tí o le ẹ onka wón ayafi Ọlòhun, o n bẹ ninu wón ẹni tó n bẹ ni sanmọ, o si n bẹ ninu wón ẹni tí a yan ni alamojuto fún àwọn omọ anabi Adam

³⁵ Kí musulumi ní lgbàgbó wipe awọn tira ti Ọlòhun sọkalẹ fún àwọn ojişẹ Rẹ ododo ni, ko si nkankan ti o şeku ninu wón ayafi Kuraani nikan, şugbón taoreeta ati injiila eyi ti n bẹ ni ọwọ yehudi ati nasara awọn ni wón ko o jọ pẹlu fúnra wón pèlú ẹri pe o yatọ sí ara wón, ati ọrọ wón ti wón sọ nibẹ pe awọn Ọlòhun męta ni wón, ati pe Isa omọ Ọlòhun ni, eyiti o jẹ ododo ni pé Ọlòhun ọkan soşo ni, Oun naa ni Ọlòhun Ọba, ati pe Isa ẹrú Ọlòhun ni ati ojişẹ Rẹ gege bí o ẹ wa ninu Kuraani, eyi ti wón daruko ninu ẹ ti o jẹ ọrọ Ọlòhun, kurani ti pa a rẹ. Anobi (kí ikẹ àti ọlẹ Ọlòhun máa bá a) ri iwe kan ninu taoreeta ni ọwọ Umar, inú wá bí i, o wa sọ pé: Irẹ omọ khattoob, ẹ o wa ninu iyemeji ni? Mo fi Ọlòhun bura, ti o bá jẹ pé omọ-iyá mi Musa n sẹmi ni, kò ní ju pé ki o tele mi lọ, Umar wa sọ iwe naa nu, o wa sọ pé: Ba mi tořo aforijin irẹ ojişẹ Ọlòhun. Ahmad ni o gba a wa (3/387) láti ọdọ Jaabir omọ Abdullah, alfa agba Albaani sọ pé: "Hadiisi ti o dáa ni" ninu tira ti a n pe ni AL-IRWAA (1589).

ti wọn yatọ sí wọn ninu awọn ẹlẹsin miran; tori pe gbogbo ẹni ti n bẹ ni ori ilẹ ijọ Muhammad ni wọn, dandan ni fún wọn láti ọdọ Ọlọhun kí wọn tele e.

Musa àti Isa, àti gbogbo àwọn ojìṣe, wọn bọpa bọsẹ kúrò lọdọ ẹni tí kò bá tẹlẹ Muhammadu- kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a- tí kò tún wá wọ inú Islam; torí pé Mùsùlùmí, ẹni tí òní igbagbọ sí gbogbo àwọn ojìṣe ní, tí ó sí n tẹlẹ wọn. Ẹnikẹni ti ko ba ni igbàgbọ sí Muhammad- kí ikẹ ati ọlá Ọlọhun maa ba a- tí ko si tele e, tí ko si wọ inú ẹsin Islam, onitoun ti ẹ keferi sí gbogbo àwọn ojìṣe- ó ti pe wọn ní ọ̀pùrọ̀ kòdà kí ò pé àpẹmọra wípé òun n tele ọkan nínú wọn. Àwọn ẹrì lórí iyen tí síwájú nínú ọ̀rọ̀ Ọlọhun níbi àkòrì ẹlẹkeji.

Ojìṣe Ọlọhun tii ẹ Muhammad- kí ikẹ ati ọla Ọlọhun maa ba a- sọ pé: "Mo fi ẹni tí ẹmí Muhammadu n bẹ ni ọwọ Rẹ búra, ẹni kankan kò nii gbọ nípa mi nínú ijọ yíi, bóyá Yehudi ni tàbí Nasara, kí ẹni náà waa kú ní ẹni tí kò ní igbàgbọ sí nńkan tí wọn rán mi ní iṣẹ pẹlu rẹ, àfi kí ẹni náà wá nínú àwọn ọmọ iná".³⁶

Ó jẹ dandan fún Mùsùlùmí kí o ni igbagbọ si igbedide lẹyin ikú àti iṣirò àti ẹsan àti Alujanna àti Iná, ó si di dandan fún un ki o ní igbàgbọ si kadara Ọlọhun tí ọlá Rẹ ga.

Itumo iní igbàgbọ sí kadara:

Ọun náà ni kí Musulumi ni adisọkan pé Ọlọhun ti ọlá Rẹ ga ti ni imọ nípa gbogbo nńkan, Ó si ní imọ nípa àwọn iṣe àwọn ẹrú síwájú kí O to dá sanmọ àti ilẹ, O si kọ imọ yẹn sí inú LAOHUL-MAHFUUZ ni ọdọ Rẹ. Mùsùlùmí si gbọdọ mọ pé nńkan tí Ọlọhun bá fẹ yio maa bẹ, nńkan tí kò bá fẹ, kó nii bẹ. Àti pé Ọlọhun tí ọlá Rẹ ga da àwọn ẹrú láti tẹlẹ E; Ó si ṣàlàyé rẹ fún wọn, O si pa wọn láṣe pẹlú rẹ, O si kọ fún wọn kúrò níbi yiyapa Rẹ, O si ṣàlàyé rẹ fún wọn, O si fún wọn ní ikápá àti fifẹ èyí tí wọn yóò máa ni ikapa pẹlú làti ẹ àmúlò àwọn àṣe Ọlọhun, ti wọn yìò sí máa gba ẹsan láti ara rẹ. Ẹni tí ó bá wàá ẹ E, wọn yóò lẹtoṣ sí iyà.

Fífẹ ẹrú yóò máa tẹlẹ fifẹ tí Ọlọhun, ṣùgbón àwọn kadara èyí tí Ọlọhun kò fún àwọn ẹrú Rẹ ni fifẹ nínú rẹ tabi ki o ẹṣa nńkan tí ó wù ú, ṣùgbón yóò máa jẹ kí ó kò lé wọn lórí lai bikítà nípa àwọn erongba wọn gégé bíi àṣiṣe àti igbàgbé, àti nńkan tí wọn ba jẹ wọn nípa láti ẹ, àti gégé bí òsì àti àisàn àti àwọn musiiba, àti awon nńkan tí ó jọ eléyí. Dájúdájú, Ọlọhun ko nii fi iyen bi wọn, kò si nii fi iyà jẹ èniyàn lórí rẹ, bí kò ẹ wípé Yóò tún san wọn lẹsan lórí àwọn musiiba àti òsì àti àisàn tí ẹni náà bá ẹ suúrú tí ó sí yónú si kadara Ọlọhun, Yóò san wọn ní ẹsan tí ó tóbi.

Gbogbo eyi ti a sọ síwájú yii, o di dandan ki musulumi ní igbàgbọ sí i.

Musulumi ti igbagbọ rẹ sí Ọlọhun tobi ju, ti o si sunmọ Ọlọhun Ọba ju, ti ipo rẹ sí ga jù ní alujanna, awon náà ni awon ti wọn n sin Ọlọhun ti wọn si n gbe E tobi, ti wọn si n rẹ ara wọn silẹ fún Un bí igbà tí wọn n ri l, ti wọn o si ki n yapa Rẹ ni kọkọ wọn ati ni gbangba wọn, ti wọn si ni adisọkan pe Ọlọhun Ọba n ri awon ni ibikibi ti awon ba wa, nkankan ninu iṣe wọn ko si pamọ fún Un, ati orọ wọn, ati aniyàn wọn, wọn máa tele aṣe Rẹ, wọn sí máa gbé iyapa rẹ ju silẹ. Ti àṣiṣe kan ba wa ṣeṣe lati ọwọ ikan ninu wọn, yóò tuuba ló sí ọdọ Ọlọhun kuro nibi àṣiṣe náà ni tituuba ti o dé ọkan ti o si jẹ kiakia, yóò sí kabamọ lori àṣiṣe rẹ, yóò sí wá aforijin Ọlọhun, ko si nii pada sibẹ mọ. Ọlọhun ti ọla rẹ ga sọ pe: Dájúdájú Allāhu wà pẹlú àwọn t'ó bẹrù (Rẹ) àti àwọn t'ó n ẹ rere. [An-Nahl:128]

Pipe ẹsin Islaam.

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ nínú Kuraani pe: Mo parí ẹsin yín fun yín lóníí. Mo sí ẹ àṣepé idẹra Mi fun yín. Mo sí yónú sí 'Islām ní ẹsin fun yín. [Al-Maa'idah:3] Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun sọ pe: Dájúdájú al-Kur'ān yíi, ó n finí mọ̀nà sí ọ̀nà tààrà, ó sí n fún àwọn onígbàgbọ̀ ọ̀dodo t'ó n ẹ àwọn iṣe rere ní iró idùnnú pé dájúdájú ẹsan t'ó tóbi wà fún wọn. [Al-Isrā':9] Ọlọhun - ti O biyi ti O gbọnnngbọn - tun sọ nípa Al-Qur'ān pe: A sọ Tírà kalẹ fún ọ; (ó jẹ) àlàyé fún gbogbo nńkan, imọ̀nà, ikẹ àti iró idùnnú fún àwọn mùsùlùmí. An-Nah' 89

Ati pe ninu hadīth ti o ni alaafia, Anabi - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - sọ pe: «Mo ti fi yin silẹ lori ilana ti o funfun ti oru rẹ da gegẹbi ọsan rẹ, ko nii ye kúrò lórí rẹ lẹyin mi ayaafi ẹnití yóò parun»³⁷ O tun sọ - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - pe: «Mo fi àlámòrí meji sí àárín yín, ẹ o le sọnu ti ẹ ba gba mejeeji mu: Tira Ọlọhun ati sunnah Anabi Rẹ».³⁸

Ati pe ninu awon āyah ti o ṣájú:

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fún wa ní iró ninu āyah alakọkọ wipe dajudaju Oun ti pe fún àwọn Musulumi ẹsin wọn ti n ẹ Islām, ti ko si si adinku ninu ẹ lailai, ko si tún bukaata sí alekun lailai, oun ni o si tun dáa fún gbogbo igbà ati ààyè ati ijọ. O tun n fun-ni ni iro wipe dajudaju Oun ti pe idẹra Ọun lori awon Musulumi

³⁶ Muslim ni o gbe e jade (153), ati Ahmad (2/317)

³⁷ Abu Dāud ni o gbe e jade (4607), ati Tirmidhiy (2676) pẹlu iru rẹ, ati Ibnu Mājah (43) ati pe gbolohun náà ti ẹ ní, ati 'Ahmad (17142) pẹlu iyatọ diẹ, ti Al'albāniy sí sọ pé o ni alaafia ninu Ṣohīhu Ibnu Mājah (41).

³⁸ Mālik ni o gbe e jade (3338), ti Al'albaaniy sí sọ wipe o ni alaafia ninu Ṣohīhul Jāmi' (2937).

peḷu ẹsin ti o tobi ti o pe ti o rorun yii, ati peḷu rírán igbeyin awon Òjíṣẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a - ni iṣẹ, ati peḷu fifi Islām hàn, ati ríran olutele Islām lowo lori ẹnití o ba mu won ni ọta. O tun n fun wa ni iro wipe dajudaju Oun yonu sí Islām ni ẹsin fún awon èyàn, ti ko si nii binu sí i lailai, ti ko si tún nii gba ẹsin kankan lowo ẹnikeni yatọ sí i lailai.

Ninu àyah ẹlẹkẹji, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fún wa ni iro wipe dajudaju Al-Qur'ān ti o tobi llana kan ti o pe ni ti alaye ododo ti o je iwosan n be ninu re fún gbogbo àlámọ́rì ẹsin ati ayé, ko si sí oore kan ayaafi ki o toka sí i, ko si sí aburu kan ayaafi ki o kọ kuro níbe, atipe gbogbo àlámọ́rì ati wahala ti o ti pé ni tabi ti o n ṣeṣe lowoḷowo ni, tabi èyí tí o ṣeṣe máa ṣeṣe ni, ọ̀nà-àbáyọ ti o daa ti o se déédé n be fún un ninu Al-Qur'ān, atipe gbogbo ọ̀nà-àbáyọ ti o ba wa fún un ti o ba ti yapa ọ̀nà-àbáyọ ti Al-Qur'ān, aimokan ati abosi ni.

Se e wa ri imo ati adisokan ati oṣelú àti ètò ofin ati idajo ati imo emí àti awùjọ àti orọ-aje ati eto awon ijyà àti nkan ti o yatọ sí iye ninu awon nkan ti omoniyan n bukaata sí, gbogbo iye ni Ọlọhun ti ṣàlàyé ninu Al-Qur'ān, ati lori ahon ójíṣẹ Rẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a- ni alaye ti o pe; gegebi Ọlọhun ti ọla Rẹ ga se so nipa iye ninu àyah ti a daruko, nibi ti O ti n so pe: ((A so Tírà kalẹ fún o; (ó jẹ) àlàyé fún gbogbo ññkan)) [Sūratun Nahl: 89].

Ati pe o wa ninu ipin ti o n bo yi alaye ni ifosiwewe ti o je sokí lori pipé ẹsin Islām ati ilana re ti o kún ti o pe ti o si to.

Ipele Ẹlẹkẹrin - Ilana Islām

Alakoko: Nibi imo

Akoko oranyan ti Ọlọhun pa omoniyan laṣe peḷu re ni ki o lo ko imo; Ọlọhun ti ọla Rẹ ga so pe: Nitorí náà, mò pé dájúdájú kò sí ọlọhun tí ijòsin tó sí àfi Allāhu. Kí o sì toro àforíjìn fún ẹṣẹ re àti fún awon onigbagbo ododo lókunrin àti awon onigbagbo ododo lóbinrin. Allāhu mo lílọ-bíbò yín àti ibùsinmi yín. [Muhammad:19]. Allah ti ọla Rẹ ga julọ tun so pe: Allāhu yòò ṣàgbéga awon ipò fún awon t'ó gbàgbó ní ododo àti awon tí A fún ní imò nínú yín. Allāhu sì ni Alámótán nipa ohun tí è n ṣe níṣe. [Al-Mujaadalah :11] Allah tun so pe: Kí o sì so pé: "Olúwa mi, ṣàlékún imò fún mi." Too'haa: 114 Allah tun so pe: Nitorí náà, e beère lódò awon oníràn-ántí tí ẹyin kò bá mò. Sūratul Anbiyā: 7 Igbeyin awon ójíṣẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a - tun so ninu hadith ti o ni alaafia pe: «Wiwa imo oranyan ni o je lori gbogbo Musulumi»³⁹ O tun so - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a - pe: «Ọla ti n be fún onimimo lori olusin Ọlọhun da gegebi ọla ti n be fún oṣupá ojo kerinla lori awon irawo yoku»⁴⁰

Ati pe imo ninu Islām pin si awon ipin ni ibamu sí jije dandan re.

Se e wa ri ipin alakoko: Oranyan túláàsi lori gbogbo èyàn kọkan, okunrin ni tabi obinrin, won o nii gba awáwí ẹnikeni nibi aini imo nipa re, oun náà ni mimo Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ati mimo ojiṣe Rẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -, ati mimo nkan ti o je dandan ninu ẹsin Islām.⁴¹

Ipin keji: Oranyan tító, ti awon ti won ba ti to ba ti dide sí i, eṣe ti bo kuro fún awon yoku, o ti wa di nkan ti a fe ti kii se oranyan fún awon yoku, oun náà ni nini imo nipa awon idajo ofin Islām eléyí ti yíò so ẹnití o ba ni i di ẹnití o le ko ni ni ekọ, ti yóò le dajo, ti yóò si le so ofin ẹsin, bakannaa si tún ni nini imo nipa nkan ti awon Musulumi bukaata sí nínú awon iṣe ṣiṣe nkan jade ati awon iṣe owo ti o je dandan fún awon eto isemi ayé won. O wa je dandan fún adari awon Musulumi ti ko ba si awon ti won to fún un, kí o ṣiṣe lórf pipèsè awon olumo ti tito awon Musulumi o máa seṣe peḷu won nibi nkan ti o je túláàsi fún isemi ayé won.

Ẹlẹkẹji: Nibi adisokan

Ọlọhun ti mimo n be fún Un pa ójíṣẹ Rẹ Muhammad - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a - ni ase pe ki o kede fun gbogbo èyàn pátápátá wipe dajudaju awon eru Ọlọhun nikan ni won, o je dandan le won lori ki won maa josin fún Un ni Oun nikan soṣo, O si tun pa won laṣe ki won sopọ mo Ọlọhun ni asopọ taara lai sí alagata kankan nibi ijosin won fún Un, gegebi alaye iye se tí sáájú nibi itumo "lā ilāha illa llōhu", O si tun pa won laṣe ki won o gbára lé Ọlọhun ni Oun nikan soṣo, kí won si má bẹrù nkankan ayafi Oun, kí won si má rankan nkankan ayafi Oun nikan soṣo ⁴²; nitori pe Oun nikan ni Olùṣe-anfaani-fúnni àti

³⁹ Ibnu Mājah ni o gbe e jade (224), ati At-tobarāniy ninu As-ṣogīr (22), ti Al'albāniy si so pé o ni alaafia ninu Ṣoḥīḥul Jāmi' (3808) ati (3809).

⁴⁰ Tirmidhiy ni o gbe e jade (2322), ati Ibnu Mājah (4112), ti Al'albāniy si so pé o ni alaafia ninu tira Ṣoḥīḥul Jāmi' (1609).

⁴¹ Ati pe niti pàápàà àlàyé iye tí sáájú nibi ipin meṣa ti o saaju.

⁴² Atipe nkan ti a gba lero nipe: won o ni máa bẹrù won o si ni máa rankan lati odo awon eḍa gegebi awon oku ati awon oòsà awon ti won ni ikapa agbara Ọlọhun ti ọla Rẹ ga, e wa ri pipaya nibi nkan ti eḍa ni

Olufi-inira-kanni, atipe ki wọn o mọ Ọn pẹlu awọn iroyin pípé eleyi ti O fi royin ara Rẹ ati èyí tí òjísẹ́ Rẹ fi royin Rẹ - kí ikẹ́ ati ọ́la Ọlọ́hun máa bá a - gẹgẹ́bi àlàyé rẹ̀ ẹ̀ se tí ńsájú.

Èlẹ̀kẹ̀ta: nibi asopọ̀ laarin awọn èyàn.

Ọlọ́hun pa Musulumi laşẹ́ ki o je èyàn dáadáa, ti yíò máa sáré kí o yọ̀ ọ̀mọ̀niyàn kuro nibi okunkun aigbagbọ̀ lọ̀ sí ibi imọ̀lẹ̀ Islām; fún ńdí èyí ni mo ẹ̀ dide pẹ̀lu şı́şẹ́ tira yíí ati gbigbe e jáde láti fi pe apakan ọ̀ranyan.

Ọlọ́hun tun pàşẹ́ pe ki asopọ̀ ti yíò so Musulumi papọ̀ mọ̀ ẹ̀lomiran jẹ́ asopọ̀ Igbàgbọ̀ pẹ̀lu Ọlọ́hun, fún ńdí èyí yíò máa nífẹ́ awọn ẹ̀rusin Ọlọ́hun ti wọn jẹ́ ẹ̀niire olutele Ọlọ́hun ati ojísẹ́ Rẹ́, kó dá ki wọn wà ní nínú àwọn èyàn ti wọn jina ju, ti yíò sì máa korira awọn ti wọn ẹ̀ se aigbagbọ̀ sí Ọlọ́hun awọn olúşẹ́ Ọlọ́hun ati ojísẹ́ Rẹ́ kó dá ki wọn o jẹ́ awọn eeyan ti wọn sunmọ̀ ju, atipe eleyii ni asopọ̀ ti yíò máa ko nkan ọ̀tọ̀tọ̀ meji papọ̀ ti yíò sì tún máa so nkan meji ti o yapa ara wọn papọ̀, yàtò sí asopọ̀ ẹ̀bi ati ilu ati awọn anfaani ti o şı́é fi oju ri, dajudaju iyeń yara lati tóká.

Ọlọ́hun Ọ́ba ti ọ́la Rẹ́ ga sọ pe: O ò nífí rí ijo kan t'ó gbàgbọ̀ nínú Allāhu àti Ọjọ̀ ńkẹ̀yìn, kí wọn máa nífẹ́ awọn t'ó bá yapa Allāhu àti Ọjísẹ́ Rẹ́ kó dá kí wọn jẹ́ awọn bàbá wọn, tàbí awọn ọ̀mọ̀ wọn tàbí awọn arákúnrin wọn tàbí awọn ńbátan wọn. Sūratul Mujādilah: 22 Allah ti ọ́la Rẹ́ ga julọ̀ tun sọ pe: Dájúdájú alápòń-òńlé júlọ̀ nínú yín ló dọ̀ Allāhu ni ẹ̀ni t'ó bẹ̀rù (Rẹ́) júlọ̀. [Al-Hujirót:13]

Ọlọ́hun ti mimọ̀ n bẹ́ fún Un n fún wa ni iro ninu āyah alakọ̀kọ̀ wipe: Ẹ̀nití o gba Ọlọ́hun gbọ̀ l'ododo ko nii máa nífẹ́ awọn ọ́ta Ọlọ́hun koda ki wọn jẹ́ awọn eeyan ti wọn sunmọ̀ ọ̀n julọ̀.

Ọ́ba ti mimọ̀ n bẹ́ fún Un tun n fún wa ni iro ninu āyah ẹ̀lẹ̀kẹ̀ji wipe: Ẹ̀nití n ni aponle julọ̀ l'ọ̀dọ̀ Rẹ́ tó sì fi n nífẹ́ sí i ju náà ni ẹ̀nití o ba tele aşẹ́ Rẹ́ ninu eyikeyi iran ati awọ̀ ti ko baa jẹ́.

Atipe niti pàápàá Ọlọ́hun ti pàşẹ́ şı́şẹ́ déédéé pẹ̀lu ọ́ta ati ọ̀rẹ́, O sí ẹ̀ se abosi ni eewọ̀ fún ara Rẹ́, O tun wa ẹ̀ se é ni eewọ̀ laarin awọn ẹ̀ru Rẹ́, O si tun pàşẹ́ nini afọ̀kantan ati ododo, O sí ẹ̀ se jijanba ni eewọ̀, O sí tun pàşẹ́ şı́şẹ́ dáadáa sí ọ̀bí mejeeji, ati dida ebi papọ̀, ati şı́şẹ́ dáadáa sí awọn olosi, ati kikopa nibi awọn işẹ́ olóore, O si tun pàşẹ́ şı́şẹ́ dáadáa sí gbogbo nkan dórí ẹ̀ranko, Ọlọ́hun ti ẹ̀ se fifi iya jẹ́ ẹ̀ ni eewọ̀, O sí pàşẹ́ şı́şẹ́ dáadáa sí i⁴³, ẹ̀ se ẹ̀ wa ri awọn ẹ̀ranko aninilara bii aja digbolugi⁴⁴ ati ejò, ati àkẹkẹ́, ati eku ati àşá ati ọ̀mọ̀nle, dajudaju awọn wọ̀nyi wọn maa pa wọn ni; lati dẹkun aburu wọn ti wọn o si nii jẹ́ wọn níyà.

Èlẹ̀kẹ̀rin: nibi àmójútó ati olukilọ̀ ti o jẹ́ ti ọ̀kan fún ọ̀mọ̀niyàn ti o jẹ́ onigbagbọ̀ ododo.

Awọn āyah wa ninu Al-Qur'ān ti n ẹ̀ se àlàyé fún awọn èyàn wipe dajudaju Ọlọ́hun n ri wọn ni àyèkàayè ti wọn ba wà, atipe dajudaju Oun mọ̀ gbogbo işẹ́ wọn, O si tun mọ̀ gbogbo ero wọn, O n ka gbogbo işẹ́ ati ọ̀rọ̀ wọn, atipe awọn Malaika Rẹ́ si wà digbi pẹ̀lu wọn ti wọn n kọ̀ gbogbo nkan ti ba n wa lati ọ̀dọ̀ wọn ni ikọ̀kọ̀ ati ni gbanngba, atipe dajudaju Ọlọ́hun maa pada ẹ̀ se işiro wọn lori gbogbo nkan ti wọn n ẹ̀ se ati gbogbo nkan ti wọn n sọ, O si sọ wọn lara kuro nibi iyà Rẹ́ ẹ̀lẹ̀ta-elero ti wọn ba ẹ̀ se Ẹ́ ní ayé yíí, ti wọn sì tún yapa àşẹ́ Rẹ́, ti iyeń si jẹ́ olúkò ti o tobi julọ̀ fún àwọn olugba Ọlọ́hun gbọ̀ ni ododo ti yíò máa kọ̀ fún wọn kuro nibi kíkó sí inú awọn ẹ̀şẹ́ Rẹ́; nitori náà wọn yíò fi awọn ọ̀ran ati iyapa sílẹ̀ l'ẹ̀nití n bẹ̀rù Ọlọ́hun ti ọ́la Rẹ́ ga.

Şe ẹ̀ wa ri ẹ̀nití ko bẹ̀rù Ọlọ́hun ti o wa n da awọn ẹ̀şẹ́ nigba ti o ba ni ikapa rẹ́, Ọlọ́hun ti ẹ̀ se odiwọn iya kan fún un ti yíò máa kọ̀ fún un ni ayé yíí, oun náà ni: àşẹ́ Ọlọ́hun lori awọn Musulumi pe ki wọn o maa pa aşẹ́ dáadáa kí wọn o si máa kọ̀ kuro nibi aidara; Musulumi kọ̀şkan yóò maa fura mọ̀ wipe wọn a bi oun leere ni iwájú Ọlọ́hun nipa gbogbo aşıse ti o ri ti ẹ̀nikeyi rẹ́ n ẹ̀ se digbà ti yíò fi kọ̀ fún un kuro nibi şı́şẹ́ rẹ́ pẹ̀lu ahọ̀n rẹ́ ti ko ba ni agbara lati kọ̀ fún un pẹ̀lu ọ̀wọ̀ rẹ́. Ọlọ́hun tun pa aláşẹ́ awọn Musulumi⁴⁵ laşẹ́ pe ki o maa fi iya Ọlọ́hun jẹ́ awọn oluyapa, oun náà ni awọn ijiya lori odiwọn awọn ọ̀ran awọn ọ̀daràn ti Ọlọ́hun ẹ̀ se àlàyé rẹ́ ninu Al-Qur'ān, ti òjísẹ́ Ọlọ́hun - kí ikẹ́ ati ọ́la Ọlọ́hun máa bá a - naa sì ẹ̀ se àlàyé rẹ́ ninu awọn ọ̀rọ̀ rẹ́, ti o si pàşẹ́ lílò rẹ́ lori awọn ọ̀daràn; pẹ̀lu eleyii ni deede ati ifọ̀kanbalẹ́ ati idẹkun fi máa kárí.

Èlẹ̀kẹ̀karun: Nibi iran-ara-ẹ̀ni-lọ̀wọ̀ ni àwùjọ̀.

Ọlọ́hun pa awọn Musulumi laşẹ́ iranlọ̀wọ̀ laarin ara wọn niti owo ati nkan ti o yatọ̀ si i, gẹgẹ́bi alaye iyeń ẹ̀ se tí ńsájú ni àkórí sàkà ati saara, Ọlọ́hun ti ọ́la Rẹ́ ga si tun ẹ̀ se e ni eewọ̀ lori Musulumi ki o maa ẹ̀ se awọn

ikapa rẹ́ gẹgẹ́bi bibẹ̀ru Kinihun ati ole, bakanna ni irankan lati ọ̀dọ̀ ẹ̀nití o ni ikapa şı́şẹ́ iranwọ̀ gẹgẹ́bi alakoso ati ọ̀lọ̀rẹ́, mejeeji ti a sọ yii jẹ́ ńbẹ̀rù àti irankan ti adamọ̀ ti wọn ki n bu ẹ̀ni lori fún un.

⁴³ Titi dori pipa ẹ̀ranko tí o jẹ́ halal (ẹ̀tọ̀), òjísẹ́ - kí ikẹ́ ati ọ́la Ọlọ́hun máa bá a - ti pàşẹ́ pipọ̀n ọ̀bẹ́ ati kiko isinmi ba nkan ti a fẹ́ pa. Atipe àyè pipa nkan ni: Ọ́na-ọ̀fun, wọn a ge ibi ti ounjẹ́ àti omi n gba dé ikùn ati işan ẹ̀jẹ́ mejeeji titi ti ẹ̀jẹ́ o fi jáde, wọn sì máa du rākúnmi pẹ̀lu gígun un nibi isalẹ́ ọ̀rùn rẹ́, ẹ̀ se ẹ̀ wa ri pipa ẹ̀ranko pẹ̀lu fifi iná gbé e tabi fifi nkan lù ú lori tabi nkan ti o jọ̀ eléyíí; dajudaju eewọ̀ ni, jíjẹ́ rẹ́ ko si letọ̀.

⁴⁴ Oun náà ni ajá digbolugi ti máa n ẹ̀ se awọn eeyan ni suta, o si tun ko gbogbo ẹ̀ranko abija ti máa şeni ni suta sínú.

⁴⁵ Adari tabi Olori

eeyan ni suta pelu eyikeyi iran ninu awon iran suta, dori suta oju-ona, Olohun se e ni eewo, O si tun pa Musulumi ni ase ki o mu u kuro ti o ba ri i, koda ki o se wipe elomiran ni o fi i sila, O si tun se adehun esan fun un lori iyen, gegebi O se se adehun iya fun eniti n fi suta kan eeyan.

Ati pe Olohun se e ni dandan lori Mumini ki o fe fun omoya re nkan ti o fe fun ara re, ki o si korira fun un nkan ti o korira fun ara re, Olohun ti o la Re ga so pe: E ran ara yin lowo lori isere re ati iberu Allahu. E ma se ran ara yin lowo lori (iwa) esere ati itayo enu-ala. E beru Allahu. Dajudaju Allahu le (nibi) iya. Al-Maa'ida: 2 Allah tun so pe: Omoya iya (esin) ni awon onigbagbo ododo. Nitoni naa, e satunse laarin awon omoya iya yin melle. Ki e si beru Allahu nitoni ki A le ke yin. Suratul Hujrot: 10. Allah tun so pe: Ko si oore ninu opolopo oro ikoko won afe eni ti o ba pase ore tita tabi isere re tabi atunse laarin awon eniyan. Enikeni ti o ba se iyen lati fi wa iyonu Allahu, laipe A ma fun un ni esan to tobi. Suratun Nisa': 114. Ojise Olohun tun so - ki ike ati o la Olohun ma ba - pe: "Enikeni ninu yin o le ti pe ni igbagbo titi yo fi ma fe fun omoya re nkan ti o n fe fun ara re"⁴⁶ Ojise Olohun tun so - ki ike ati o la Olohun ma ba a - nibi awon ibanisoro re ti o tobi ⁴⁷ eleyi ti o so ni igbeyin aye re ni haji idagbere l'eniti fi n rinle pelu re nkan ti o pase re saaju: 'Ahmad gba a wa pe: «Mo pe eyin eeyan e gbo oo dajudaju Oluwa yin eyokan ni atipe dajudaju baba yin eyokan kan, e gbo oo ko si ola fun larubawa lori elede mii ko si si fun elede mii lori larubawa ko si si fun pupa lori dudu ko si si fun dudu lori pupa ayaafi pelu ipaya Olohun, nje mo jise?» won so pe: Ojise Olohun jise - ki ike ati o la Olohun ma ba a - . O tun so - ki ike ati o la Olohun ma ba a - bakanna pe: «Dajudaju awon epe yin ati awon dukiya yin ati awon omoluabi yin ti di eewo leyin lori, gegebi eewo ti nbe fun ojo yin yii, ni ilu yin yii, ninu oshu yin yii, titi di ojo ti e ma pade Oluwa yin, e gbo o, nje mo jise?» Won so pe: Beni. O si na omoya-ika re si sanmo, o si so pe: «Ire Oluwa, se eleri» ⁴⁸⁴⁹

Elekefa: Nibi eto oshu abele:

Olohun pa awon Musulumi ni ase ki won o yan le ara won lori asiwaju kan ti won yo je je lati wa labe idari re. O si tun pa won ase ki won parapo ki won o si ma pin yelele; latari be won yo je ijo eyokan. O si tun pa won ase titile asaju won ati awon alase won ayaafi ti won ba pa won ase iyapa Olohun, nigba naa ko si itele kankan fun eda kankan nibi iyapa Adada.

Ati pe Olohun pa Musulumi ni ase - ti o ba wa ninu ilu ti ko ni ikapa lati fi esin Islām han nibe ati pipepe si i - O pa a ase ⁵⁰ ki o kuro ni ibe lo si ilu Islām, oun naa ni eleyi ti won n dajo nibe nibi gbogbo alamori won pelu ofin Islām, ti asaju ti o je musulumi si n dari re pelu nkan ti Olohun sokale.

Se e wa ri Islām ko faramo awon ala agbegbe ati eyameya ijo ati ikorira ya Larubawa, bi kiise wipe jije iran Musulumi naa ni Islām, atipe gbogbo eru, eru Olohun ni won, gbogbo ile, ile Olohun ni pelu, ti Musulumi o ma kaakiri nibe laisi alatako kankan, pelu majemu ki o dunni mo ofin Olohun, atipe ti o ba yapa re nibi nkankan idajo Olohun ma se le e lori, atipe o n be nibi imaa sese pelu ofin Olohun ati imaa gbe awon ala Re duro rinle ifayabale, ati iduroto awon eeyan, ati siso epe won, ati nini alaafia omoluabi won, ati awon dukiya won ati gbogbo daadaa patapata. Gegebi o se n be nibi gignri kuro nibe gbogbo aburu patapata.

Olohun ti o la Re ga tun so awon laakaye: pelu sese awon nkan ti o n pani bi oti ati ogun oloro ati nkan ti o ko imela bani ⁵¹ ni eewo, O si tun se ijiya fun eniti o mu nkan ti o ma n pani bi oti, oun naa ni egeba laarin ogoji si ogorin ni gbogbo igba ti o ba ti n se e; ki o le ba je ikanilowo fun un ki o si tun je iso fun laakaye re, ki o si tun je aabo fun awon eeyan kuro nibi aburu re.

Olohun ti o la Re ga tun so epe awon Musulumi: Pelu gbogba esan lara eniti o ba koja ala lai leto; nitoni naa, won ma pa apaayan, O si tun se gbogba esan l'ofin nibi oge, gegebi O se se e l'ofin fun Musulumi dida aabo bo emi re, ati omoluabi re, ati dukiya re; Olohun ti o la Re ga so pe: Isemi wa fun yin ninu (ofin) igbesan ipaniyan, eyin onilaakaye, ki e le beru (Allahu). Suratul Baqorah: 179. Ojise Olohun - ki ike ati o la Olohun ma ba a - so pe: «Eniti won ba pa l'eniti o n da aabo bo dukiya re shehidi ni iru eni be, eniti won ba si pa l'eniti n da aabò bo esin re shehidi ni iru eni be, eniti won ba si tun pa l'eniti n da aabo bo epe re shehidi ni iru eni be, eniti won ba si tun pa l'eniti n da aabo bo ara ile re shehidi ni iru eni be.»⁵²

⁴⁶ Bukhoriy ni o gbe e jade (13), ati Muslim (45), gbolohun naa ti Muslim ni.

⁴⁷ Oun si ni awon khutuba ti o tobi ti o kere ni gbolohun ti o si po ni itumo, ti o si wa kaakiri ninu awon tira hadisi Anabi.

⁴⁸ Ahmad ni o gbe e jade (22978), ti Al'albaniy si so wipe o ni alaafia ninu tira As-silsila Shaha (6/199).

⁴⁹ Bukhoriy ni o gbe e jade (105), ati Muslim (1679), gbolohun naa ti Bukhoriy ni.

⁵⁰ O pa a ase - ti o ba ni ikapa -

⁵¹ Almufattirat ni awon nkan ti n fa imela ati ikole ara ati laakaye ati awon isan ara.

⁵² Abu Daud ni o gbe e jade (2/275), ati An-Nasa'i (2/316), ati 'Ahmad (1652), ti Al'albani si so wipe o ni alaafia ninu tira sohuth targib wat tarhib: (1411), ati sohul jami' (4172).

Ọlọhun dáábò bo ọmọluabi awọn Musulumi: Pẹlu nńkan ti O ẹ ni ofin bíi ẹ́sẹ́ síso ọrọ ẹyin musulumi pẹlu nńkan ti o korira ni eewọ ayafi pẹ̀lú ẹ̀to, ati nńkan ti O ẹ ni ofin bíi ẹ̀nítí n pa irọ ẹ́nà mọ ẹ̀yàn; ẹ̀nítí n ẹ Musulumi loko iwa ọ̀daràn, fún àpẹ̀rẹ̀: Àgbèrè, ati ibalopo ọ̀kúnrin sí ọ̀kúnrin láise afirinle iyẹn ni afirinle ti o ba ofin mu.

Ọlọhun tun ẹ awọn iran kúrò nńbi idapọmọra ti ko ba ofin mu ⁵³, O si tun ẹ ijẹ-ọmọluabi kuro nibi didoti ẹ pẹlu iwà ọ̀daràn pẹlu ẹ́sẹ́ àgbèrè ni eewọ ti o tobi pẹlu kika a kun ara awọn ẹşẹ ti o fi n tobi julọ; O si tun ẹ ẹyà ti o le fún ẹ̀nítí o ba ẹ é nigba ti awọn majemu gbígbé iya naa duro lori ẹ ba ti pé.

Ọlọhun tun ẹ awọn dukiya: pẹlu ẹ́sẹ́ jijale ni eewọ, ati ireje, ati teje, ati abeteje, ati nkan ti o yatọ si iyẹn ni awọn owo ti wọn ẹ ní eewọ, ati pẹlu nkan ti O ẹ l'ofin ninu ẹyà olè ati adanilona ni ẹyà ti o le, oun náà ni gige ọwọ ti awọn majemu ẹ ba ti pé, tabi jije ẹ níyà pẹlu nkan ti yíò ka a lowo kò nibi ibaje ti majemu ẹ o ba pe pẹlu ririnle jijale.

Ati pe ẹ̀nítí o ẹ awọn ijiyà yí l'ofin ni Ọlọhun Alamotan Ojogbon, Oun ni O si ní imọ jù pẹlu nkan ti yíò tun isesí awọn ẹda Re ẹ, Oun ni O si je ẹ̀nítí fi n laanu wọn ju lo, atipe niti pàápàá O ti gbe awọn ijiyà yí kalẹ́ kí o le je pipa awọn ẹşẹ awọn ọ̀daràn ninu awọn Musulumi ẹ, kí o si tun le je isọ fún àwùjọ kuro nibi aburu wọn àti aburu awọn tó yatọ sí wọn. Atipe awọn ti wọn n fi aleebu kan pipa apaayan ati gige ọwọ ole ninu awọn ọta Islām ati awọn ti wọn n pe apemọra ẹ (Islām), nńkan ti wọn n fi aleebu kàn náà ni gige ọwọ aláìsàn tí o ti bajẹ eleyi ti o ẹ wipe ti wọn o ba ge e, yíò ká rí gbogbo àwùjọ pátápátá ⁵⁴, síbẹ wọn ka pipa awọn aláìşẹ kún nńkan ti ó dáa torí awọn ẹ̀ròngbà abosi wọn.

Ẹ́lẹ́kẹ́jẹ: Níbi ọ̀şèlú ti o je ti ita.

Ọlọhun pa awọn Musulumi ati awọn alamojuto àlámòrí wọn láşẹ wipe ki wọn o pe ẹ̀nítí kii ẹ Musulumi sí inú Islām; kí wọn o le baa yọ wọn pẹlu ẹ kuro ninu awọn ọ̀kúnkún aigbagbo lo sí inú imọle nini igbagbo pẹlu Ọlọhun, ati kuro nibi oriburuku titẹri sinu awọn ohun iní ti ara ile-aye yii, ati pípádánù oriire ti ẹ̀mí eléyí ti awọn Musulumi ododo n je igbadun ẹ. Atipe aşẹ Ọlọhun yí wà fún Musulumi, oun náà ni: kí o je ẹ̀nirere ti yíò máa ẹ gbogbo ọ̀mọ̀niyàn ni anfaani pẹlu dáadáa ẹ, kí o si tun máa sáré lati yọ gbogbo ẹ̀niyàn kuro nínú ọ̀fin, yatọ sí awọn ilànà ti awọn ẹ̀dá abara gbé kalẹ; torípe oun n wa ki ọ̀mọ̀niyàn je ọ̀mọ̀-ílú rere lásán, ti eleyii sí wa nínú awọn ẹ̀rí ti o n toka lori ibaje ati adinku ẹ, ati lori didara Islām ati pipé ẹ"

Ọlọhun sí tún pa awọn Musulumi ni aşẹ wipe kí wọn o pèsè silẹ́ fún awọn ọta Ọlọhun nkan ti wọn ba ní ni ikapa ninu agbara, latari kí wọn o le baa sọ Islām ati awọn Musulumi pẹlu ẹ, atipe ki wọn o le baa fi dá ẹru ba awọn ọta Ọlọhun ati ọta wọn pẹlu ẹ. Gegebi Ọlọhun ẹ ẹ e ni ẹ̀to fún awọn Musulumi ki wọn o ta kókó awọn àdéhùn pẹlu awọn ti wọn o ki n ẹ Musulumi, ti àlámòrí ba gba beje ni lbámu sí ọ̀fin Islām. Ọlọhun si tún ẹ e ni eewọ lori awọn Musulumi titu àdéhùn eleyi ti wọn ti ta kókó ẹ pẹlu ọta wọn ayaafi ti ọta ba kọko tu u, tabi ti o ba ẹ nkan ti o le sọ o (titu àdéhùn) di dandan, nitori naa wọn yíò mu u mọ nipa titu (àdéhùn) ẹ".

Ati pe şíwájú bibere ogun pẹlu ẹ̀nítí kii ẹ Musulumi, Ọlọhun pa awọn Musulumi ni aşẹ lati pe awọn ọta wọn si wíwọ inú Islām lakoko, ti wọn ba wa kò, wọn yíò béèrè fún isakoje ni ọwọ wọn ati titẹ ori ba fún idájo Ọlọhun ⁵⁵, ti wọn ba tún wa kò, ogun o wa wáyé titi ti ko fi nii si iborişá ⁵⁶ mọ ti gbogbo ẹsin o si je ti E".

⁵³ Ọlọhun tun ẹ awọn ẹbi nibi rirare ati idapọmọra; gégé bíi kí wọn o ẹ afiti ọ̀mọ̀niyàn sí ọ̀do ẹ̀nítí ti kii ẹ baba ẹ latari àgbèrè.

⁵⁴ Ati pe eleyii tun letọ ju gige oríkèé aláìsàn tí o ti bajẹ lo pẹ̀lú sisẹ́sẹ́ aláìsàn ati awọn ará ilé ẹ fún nini àlàáfíà ara ẹ"

⁵⁵ Ni abẹ ọ̀fin Islām Musulumi o máa yọ Zakah, ti ẹ̀nítí kii ẹ Musulumi o si maa san isakoje = oun náà ni owo kan ti wọn o gba lowo awọn ọ̀kúnrin tí wọn ti balaga, yatọ sí awọn obinrin àti awọn ọ̀mọ̀dé àti awọn wèrè ati awọn agbalagba ati awọn alaini, ati pe isakoje náà owo kan ti o rọrun ni ti ko si kojá diinar kan ni ọ̀do ọ̀dún ni igbà ayé Anabi - ki ike ati ọla Ọlọhun máa bá a-, o si tun je owo kan ti o rọrun gan ti gbogbo ọlọ́rọ máa n san ni ẹ́ẹkan ni ọ̀dún; iyẹn ni fún isẹmi wọn ni ẹ̀nítí ọkan ẹ bale lábé ààbò orile-ede Islām, àti ẹ́sẹ́ gbogbo ètò isẹmi ati awọn isẹ́ ti o letọ ninu ọ̀fin Islām, ti wọn o si maa gbádun pẹlu isẹmi ifọkanbale ati ààbò pónbele fún wọn, àti fún awọn dukiya wọn, ati awọn ọ̀mọ̀luabi wọn lowo awọn Musulumi. Ni àfikún lori iyẹn tun ni ifọkanbale wọn lori awọn ile ijosin wọn ati ẹsin wọn, atipe ni igbati awọn Musulumi ba ko agara lati pe iwọ wọn ati didá aabo bo wọn kuro lowo ọta wọn, wọn yíò da nkan ti wọn gba ninu isakoje pada fún wọn latari pipadanu majemu ẹ; oun náà ni aabo. Àmọ́ ti wọn ba kópa nibi idaabobo ilu wọn, awọn Musulumi ko nii gba isakoje lowo wọn mọ, ti orile-ede o si dide pẹlu ríran awọn olosi wọn lowo ati titọju wọn gegebi awọn Musulumi."

⁵⁶ Fitina o maa şelẹ pẹlu kikọ́ fún awọn ẹ̀yàn nibi ki Islām o de ọ̀do wọn, àti kikọ́ fún wọn láti ma ni ominira láti gba Islām láini je wọn nipa ló rí ẹ."

Ati pe ni àsikò ogun Ọlọhun ẹ e ni eewo fun awon Musulumi lati pa awon omodé, ati obinrin, ati arúgbó, ati awon àlúfáà ajéjé ànikándágbé ti won wa ninu awon ilé ijosin won, ayaafi eniti o ba kopa pelu awon jagunjagun pelu irori kan tabi ise kan. O si tun pa won ni ase wipe ki won ma ba awon ti won ko leru lo pelu daadaa, latari eleyii a ma gbọ o ye wipe kii se jije gaba ati kikon ni fa ni won gba lero pelu ogun jija ninu Islām, bi ko se wipe nkan ti won gba lero pelu re ni fifon otitof ka ati kike awon eda, ati yiyo awon eeyan kuro nibi jijosin fun eda lo si ibi jijosin fun Ọlọhun Adedaa."

Elekeje: Nibi ominira

(A) Ominira adiso kan.

Ọlọhun ti o la Re ga ti fun eniti o ba wo abe idajo Islām ninu awon ti kii se Musulumi ninu esin Islām, O ti fun won ni ominira adiso kan, leyin ti won ba ti se alaye Islām fun un, ti won si tun ti pe e si i, ti o ba wa sesa Islām, ninu e ni oriire re ati o la re wa, ti o ba si sesa wiwa lori esin re, o ti sesa fun ara re aigbagbo ati oriburuku ati ijya ninu ina, atipe pelu elayi eri ti duro le e lori, ti ko si tun ni awijare kankan ni iwaju Ọlọhun ti o la Re ga, atipe ni igba naa awon Musulumi o fi i silé lori adiso kan re lori majemu ki o maa fi owọ re san isakole ti yio si je eni yepere, ti yio si tun teriba fun awon idajo Islām, ti ko si tun ni ma fi awon amin aigbagbo han ni iwaju awon Musulumi."

Se e wa ri Musulumi, won o nii gba kikoomo lowo re leyin ti o ti wo inu Islām, ti o ba wa koomo, dajudaju esan re pipa ni, iyen ni wipe o ti di - pelu kikoomo re kuro nibi ododo leyin ti o ti mo on tele - eniti ko leto ki o maa seku, ayaafi ti o ba tuuba lo si odọ Ọlọhun ti o la Re ga, ti o si tun serif pada si inu Islām."⁵⁷

Ti kikoomo re ba sele pelu sese okan ninu awon nkan ti o maa n ba Islām je, yo tuuba kuro nibi nkan ibaje yen pelu gbige e ju silé, ati kikorira re, ati wiwa aforijin re lo do Ọlọhun ti o la Re ga."

Awon nkan ti ma n ba Islām je po; eyi ti o gbajumo ju ninu re ni:

Mimu orogun pelu Ọlọhun ti o la Re ga, oun naa ni ki eru o mu Ọlọhun miiran pelu Allah, koda ki o je pelu mimu alagata laarin re ati Ọlọhun Allah ti yo ma pe e ti yo si tun ma se itore ase fun un, boya o fi ileto si ijosin re rinle ni oruko ati itumo latari imo re nipa itumo olujosin fun ati ijosin - gegebi awon osebo igba aimokan awon ti won ma n sin awon ere ti o je idanimo fun awon eeyan daadaa leniti n wa isipe won -, tabi ko tie fi rinle wipe o je olujosin fun pelu Allah, atipe jijosin re fun un ni ijosin fun un gegebi awon osebo ti won n se afiti ara won sinu Islām awon ti won o ki n gba ipepe awon ti won n pe won lo sibi mimu Ọlọhun Allah ni Okan, ti won n lero wipe ebo ni iforikanle fun orisa nikan, tabi ki eru o maa so fun nkankan yatọ si Allah wipe: eleyii ni Ọlọhun mi."

Won wa da gege bi eniti n mu oti ti o wa n pe e ni oruko ti o yatọ si oruko re, atipe alaye isesi won ti siwaju, Ọlọhun ti o la Re ga so pe: Nitof naa, josin fun Allahu ni olusafomose sin fun Un (2). Gbo! Ti Allahu ni esin mimu. Awon ti won si mu awon alafeyinti kan yatọ si Allahu, (won wi pe): "A o josin fun won bi ko se pe nitof ki won le mu wa sunmo Allahu pekipeki ni." Dajudaju Allahu lo ma dajo laarin won nipa ohun ti won n yapa enu nipa re (iyen, esin 'Islām). Dajudaju Allahu ki i fi ona mo eni ti o je opuro, alagbagbo. Suratuz Zumar: 2-3 Allah ti o la Re ga julọ tun so pe: Iyen ni Allahu, Oluwa yin. Tiré ni ijoba. Awon ti e si n pe leyin Re, won ko ni ikapa kan lori epo koro inu dabinu (13). Ti e ba pe won, won ko le gbọ ipe yin. Ti o ba si je pe won gbọ, won ko le da yin lohun. Ati pe ni Ojo Ajinde, won yo tako bi e se fi won se akegbé fun Allahu. Ko si si eni ti o le fun o ni iro kan (nipa eda ju) iru (iro ti) Onimokoko (fun o nipa won). Suratuz Fatir: 13-14.

1- Aima pe awon osebo ni keferi ati awon ti won yatọ si won ninu awon keferi: gegé bi awon Yahudi ati awon Nasarah ati awon alaigbagbo ati awon tagutu awon ti won ma n da ejo pelu nkan ti o yatọ si nkan ti Ọlọhun sokale, eniti ko ba wa pe won ni keferi leyin ti o ti mo pe Ọlọhun pe won ni keferi, oun naa ti di keferi.

2- Idan elayi ti o ko ebo ti o tobi sinu, eniti o ba wa se e tabi ti o yonu si i leyin imo re pelu jije keferi eniti o ba n se e, oun naa ti di keferi."

⁵⁷ Kikoomo: Oun naa ni fifi Islām silé lo si ibi keferi, eniti o ba sa Islām ni esa ni ti ayo-okan ko nii de idi re, eyikeyi esin ati olaju, bi o ti wu ko ri, kori ko nii se e lori kuro nibe; nitof pe ko le de ibi pipe re ati idanilagara re, atipe ninu awon okunfa kikoomo ni dida fitina silé ni awujo Musulumi, ati titi i lo sibi aigbagbo, tabi isare tele adun tabi awon anfaani ti ara ati ti awujo, atipe kikoomo kuro ninu Islām lori aperé yi je jjade kuro ninu nkan ti o fi n tobi julọ ti o si tun pataki julọ ninu awon adahun Ọlọhun, atipe iyen jo nkan ti opolopo orile-ede se afirinle re ni asiko ti a wa yii nibi jije oran jianba ti o tobi julọ fun orile-ede ti won si tun gbe ijiya pipa le e lori, nitof naa eniti o koomo ti de ipo kan ninu ibaje ti ko si nkan ti o le wulo fun un tayo yiyo o patapata kuro ni awujo Musulumi pelu pipa, yatọ si wipe fifi isesi eniti o koomo rinle ati fifi iya je e ninu ofin Islām wa ni owọ olori ilu ni ibamu si awon igbesi ti idajo elayi ti o bo soju e, ti yo ma sele pelu re sisora kuro nibi sese abosi eniti won fi esun kikoomo kan, ati sisọ esin awon Musulumi."

3- Nini adisoḡkan wípé dajudaju ofin kan tàbí ilana kan yatọ Islām dara ju òfin Islām lọ, tabi idájọ ẹnítí o yatọ sí Anabi - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a - dara ju idájọ rẹ lọ, tabi ṣiṣe idajo pẹlu nkan ti o yatọ sí idájọ Ọlọhun létọ́."

4- Kikorira Ọ̀jísé - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a -, tabi nkankan ti wọn mọ wipe o wa ninu òfin rẹ."

5- Ṣiṣe yèyè⁵⁸ pẹlu nkankan ti wọn mọ wipe o wa ninu ẹsin Islām."

6- Kikorira bibori Islām, tabi didunnu sí rírelẹ rẹ."

7- Mímú awọn keferi ni òrẹ àyò pẹlu ninifeṣe wọn ati ríràn wọn lówọ, ti o si mọ wipe ẹnítí o ba mu wọn ni òrẹ àyò ti di ara wọn."

8- Nini adisoḡkan wipe igbalaaye wa fún un lati jade kuro labe ofin Anabi Muhammad - kí ikẹ ati ọla Ọlọhun máa bá a -, ti o si mọ wipe ko lẹtoḡ fún ẹníkẹni láti jade kuro níbe nibi eyikeyi àlámọ́rì ninu awọn àlámọ́rì."

9- Gígúnri kuro nibi ẹsin Ọlọhun, ẹnítí o ba gúnri kuro ninu Islām lẹyin ti wọn ti rán an leti, kò kọ nipa rẹ, kò sì ṣiṣe to ọ, o ti di keferi."

Titako idájọ kan ninu awọn idajo Islām eleyiti wọn ti panu pọ le e lori, ti iru rẹ o si lee ṣe aimọkan nipa rẹ.... atipe awọn ẹri lori awọn nkan ti o ba Islām jẹ yi pọ ninu Al-Qur'ān ati Sunnah."

(B) Ominira irori

Ati pe Ọlọhun fún ni ní òminira nibi irori ninu Islām pẹlu majẹmu ki irori yẹn o ma tako awọn ẹkọ Islām, nitori naa O pa Musulumi laṣe ki o maa sọ ọrọ ododo ni iwájú gbogbo èyàn tí eebu bunibuni kankan ko si nii kọ di i nibi ti Ọlọhun, O si tun ṣe iyẹn ninu jihad ti o fi n lola julọ, O si tun pa a laṣe ki o maa ṣe ikilọ fún àwọn aláṣe Musulumi, kí O si máa kọ fún wọn kuro nibi awọn iyapa, O sí tun pa a laṣe ki o tako gbogbo ẹnítí o ba n pepe lọ sí ibi ibajẹ, ki o si tun kọ fún un, atipe eleyi ni eto ti o fi n tobi julọ ti o si fi n rẹwa julọ fún ṣiṣe aponle irori. Ṣé ẹ wa ri irori eleyi ti o ba yapa si ofin Ọlọhun, wọn o nii gba ẹnítí o ba ni i láàyè lati ṣe àfihàn rẹ; nitori pe o jẹ wiwo ati bibajẹ ati gbigbogun ti ododo."

(D) Ominira ijẹ ọmọniyan

Atipe Ọlọhun tun fún ni ní òminira ara ẹni ninu Islām lori awọn àlà ofin Islām ti o mọ, O wá ṣe fún ọmọniyàn - ọkunrin tabi obinrin - ominira nibi awọn iṣesí rẹ nibi nkan ti n bẹ láàrin rẹ ati awọn ẹlomiran, geṣeṣe tita ati rírà, ati ẹbun ati ọrẹ, O tun wa ṣe fún gbogbo ọkunrin ati obinrin òminira sisẹsa ọkọ, ti wọn o si gbodo fi agidi mú ọkàn ninu awọn mejeeji lati fẹ ẹnítí ko yonu sí, atipe nigbati obinrin ba sẹsa ọkunrin ti ko bá a dogba nibi ẹsin, dajudaju wọn o ni gba a laye nibi iyẹn; lati le ba sọ adisoḡkan ati iyí rẹ, o si tun jẹ gaga fun anfaani rẹ ati mọṣe rẹ."

Ati pe waliyyu obinrin - oun náà ni alasinmọ julọ ninu awọn ọkunrin sí i ninu ẹbi tabi aṣoju rẹ - oun ni ẹnítí yìò ṣètò títa kókó igbeyawo rẹ; nitori pe dajudaju obinrin ko lee fi ara rẹ loko latari ohun ti o wa nibi iyẹn nibi ṣiṣe afijọ rẹ pẹlu alagbere, yìò waa máa sọ fún ọkọ pe: Mo fi arábinrin yii fún ọ láti fi ṣe aya, ti ọkọ naa o si fesi fun un pé: mo gba igbéyàwó yii, ti awọn ẹlẹrii meji o si jẹrii sí yigi naa."

Ati pe Islām o fi ààyè gba Musulumi ki o tayo àlà eleyi ti Ọlọhun ṣe ni ofin fún un, latari wipe oun pẹlu gbogbo nkan tí o ni nikapa ti Ọlọhun ni; nitori naa o jẹ dandan fún un kí iṣe rẹ o wa ni ibamu si ofin Ọlọhun eleyi ti O ṣe l'ofin lati jẹ ikẹ fún àwọn ẹrú Rẹ, ẹnítí ti o ba gba a mu ti mọna, o si ti ṣe oríire, ẹnítí o ba sì yapa rẹ ti ṣe oriburuku o si ti parun; atipe fún idí èyí Ọlọhun ṣe agbèrè ati ibalopo láàrin ọkunrin sí ọkunrin ni eewọ ni iseleeḡo ti o le koko, O si tun ṣe leewọ lori Musulumi pipa ara ẹni ati yiyi isẹda Ọlọhun eléyí ti Ọlọhun ṣẹda rẹ lé lórí padà."

Ṣe ẹ wa ri gígé irun imu, ati gige èékáná, ati fifa irun abẹ, ati titu irun abiya, ati didá abẹ, dajudaju Ọlọhun pa aṣe pẹlu rẹ."

Ati pe Ọlọhun ṣe e ni eewọ fún Musulumi ki o maa jọ awọn ọta Ọlọhun nibi awọn àlámọ́rì ti o wa nínú àwọn iròyìn tí wọn fi dá yàtò; nitori pe dajudaju jijo wọn ati ninifeṣe wọn nibi awọn àlámọ́rì ti o han yìò máa fa jijo wọn ati ninifeṣe wọn ninu ọkan."

Ati pe Ọlọhun n fẹ lati ọdọ Musulumi ki o jẹ orísun fún àwọn irori ẹsin ti o ni àlàáfíà, kí o ma kan jẹ olugba gbogbo awọn irori ẹda ati èrò wọn wólé. Atipe Ọlọhun fẹ kí Musulumi o jẹ awokose dáadáa kí o ma jẹ olutele lásán."

Ṣe ẹ wa ri eleyi ti o nii ṣe pẹlu awọn ṣiṣe nḡkan jade ati irírí tí ó ní àlàáfíà nipa imọ ẹrọ, dajudaju Islām paṣe wíwá imọ rẹ, ati gbigba a mú, koda ki o jẹ wipe ẹnítí o ṣiwájú dé ibe kii ṣe Musulumi; nitori pe Ọlọhun ni Ẹni tí máa n fi imọ mọ ọmọniyàn, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe: Ó fi imọ tí èniyàn kò mọ mọ ọn. Sūratul 'Alaq: 5.

Ati pe eléyíí ni o fi n ga julọ nínú àwọn ipo imòrán ati àtúnṣe fún ọmọniyàn nibi ṣiṣe anfaani latara ominira rẹ, ati síṣọ aponle rẹ ati didá ààbò bo o kuro nibi aburu ara rẹ àti aburu ẹnítí o yatọ sí i."

(E) Ominira ibùgbé:

⁵⁸ Fifi Ọlọhun ṣe yèyè tabi ọkan ninu awọn òjísé Rẹ; geṣeṣe Anabi Muhammad tabi Mūsa tabi Ēsa - kí ọla máa bá wọn - tabi nkankan ti wọn mọ wipe o wa ninu ẹsin Islām."

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga fún Musulumi ni ominira ibugbe, nitori naa kò ẹ̀tọ́ fún ẹnikẹni kí o wólé tọ ọ lai gba iyọnda rẹ, ko sí gbọdọ yojú wo o nibi ààbò rẹ (ibugbe rẹ) lai gba iyọnda rẹ."

(E) Ominira wíwá lje-imu

Ọlọhun tun fún Musulumi ni ominira wíwá lje-imu ati ìnawó ni ibamu sí nnkan ti O ẹ̀ ni ofin fún un, O wá pa a laşẹ́ kí o şişẹ́ kí o sí kó owo jọ; kí o le baa to ara rẹ̀ àti ẹbi rẹ̀, ati kí o le baa máa ná an sí oju-ona ire ati dáadáa, bakan náà O tun ẹ̀ awon owo ti ko dara ni eewọ́ fún un, gégé bíi: owo èlé, ati tẹ̀tẹ̀, ati abẹ̀tẹ̀lẹ̀, ati ole jija, ati owo oya yiyẹ́ işẹ́ wo, ati idan, ati àgbèrè, ati ibalopo láàrin ọ̀kúnrin sí ọ̀kunrin, O si tun ẹ̀ ni eewọ́ awon owo ti a ri nibi awon nnkan eewọ́, gẹgẹbi owo awon aworan awon nkan abẹmi⁵⁹, ati ọ̀ti ati ẹ̀lẹ̀dẹ̀, àti àwọn nnkan eré ti o jẹ eewọ́, ati owo orin ati ijo, gẹgẹbi o ẹ̀ jẹ wipe wíwá lje-imu latara awon ipilẹ̀ wonyii eewọ́ ni gégé bí nina owo sí ìdí rẹ̀ náà ẹ̀ jẹ eewọ́, atipe ko ẹ̀tọ́ fún Musulumi kí o na nkankan ayaafi sí oju-ona ti o ba ofin mu, eleyii sí ni o fi n ga jùlọ́ nínú àwọn ipo işiti ati imona ati átúnşẹ́ fún omọ̀niyàn nibi wíwá lje-imu ati owo nina; kí o le baa máa sẹmi ní ọ̀lọ̀rọ̀ pẹ̀lu owo ti o ẹ̀tọ́, kí o si tun jẹ ọ̀loriire."

Ẹ̀lẹ̀kẹşan: Nipa mọ̀lẹbi

Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ẹ̀ ètò mọ̀lẹbi ninu ọ̀fin Islām ni ètò ti o fi n pé julọ́, ti awon okunfa oriire o maa şelẹ́ fún awon tí wọn bá gba a mu, nitori naa O ẹ̀ şişẹ́ dáadáa sí ọ̀bí mejeeji - iya ati baba - ni ofin pẹ̀lu ọ̀rọ́ ti o dara ati abẹwo gbogbo igba ti o ba jẹ ẹ̀nití o jina si wọn, ati şişẹ́ işẹ́ sin wọn ati bibiya bukaata wọn, ati nina owo le wọn lori, ati wiwa ibugbe fún wọn ti awon mejeeji ba jẹ aláíní tàbí ọ̀kan ninu wọn, Ọlọhun si ẹ̀ şişẹ́ adehun iya fún ẹ̀nití o ba pa àwọn ọ̀bí rẹ̀ mejeeji tí, O sí tun ẹ̀ adehun oore fún oluşẹ́ dáadáa sí wọn, O sí ẹ̀ şişẹ́ ẹ̀gbéyàwó ni ofin, O si ẹ̀ şişẹ́ ọ̀gbon tí n bẹ ninu şişẹ́ é ni ọ̀fin ninu iwé Rẹ̀, ati lori ahon ọ̀jįşẹ́ Rẹ̀ - kí ike ati ọla Ọlọhun máa bá a -."

Ọ̀gbon tí n bẹ nibi şişẹ́ ẹ̀gbéyàwó ni ọ̀fin.

1- Pẹ̀lu ẹ̀gbéyàwó ni okunfa kan ninu ẹ̀yí tí ó tóbi jù nínú awon okunfa mimọ́ ẹ̀ máa n şelẹ́ ati síşọ́ abẹ kuro nibi eewọ́.

2- Pẹ̀lu ẹ̀gbéyàwó ni ifokanbalẹ́ ati ifayabalẹ́ ẹ̀ máa n şelẹ́ sí ọ̀koşkan ninu tokotaya pẹ̀lu ẹ̀nikẹji rẹ̀; nitori pe Ọlọhun fi ifẹ́ àti aanu sí aarin awon mejeeji."

3- Pẹ̀lu ẹ̀gbéyàwó ni onka Musulumi ẹ̀ máa n pọ́ ni pipọ́ ti o ba ofin mu ti mimọ́ ati dáadáa n bẹ níbẹ̀."

4- Pẹ̀lu ẹ̀gbéyàwó ni ọ̀koşkan ninu tokotaya a fi máa şişẹ́ fún ẹ̀nikẹji rẹ̀ nigbati ọ̀koşkan ninu wọn ba n ẹ̀ işẹ́ rẹ́ tí o ba adamọ́ rẹ́ mú gẹgẹbi Ọlọhun ti mimọ́ n bẹ́ fún Un ẹ̀ ẹ̀ e."

Nitori naa ọ̀kunrin o maa şişẹ́ ni ita ilé lati fi ko ọ̀rọ́ jọ; kí o le ba máa na an lori iyawo rẹ̀ ati awon omọ́ rẹ̀, ti iyawo o si maa şişẹ́ ninu ile, oun ni si maa n gbe oyun, ti o si tun máa n fún omọ́ ní ọ̀yàn, ti o si tun máa n toju awon omọ́, ti o si tun máa n ẹ̀ ètò ounjẹ́ fún ọ̀kọ́ rẹ̀, ati ètò ile ati ibùsùn, ti o (ọ̀kọ́) ba wólé l'ẹ̀nití o ti rẹ́ ẹ́ ti o ti daamu rirẹ́ ati ati ìdààmú yẹn a kúrò fún ùn ti yíò sí fi ara ro iyawo rẹ̀ ati awon omọ́ rẹ̀, ti gbogbo o si maa gbe ninu isinmi ati ìdùnnú." Ko wa sí aburu nibi kí o (iyàwó) máa ẹ̀ labe ọ̀kọ́ rẹ̀ - ti wọn ba jọ yonu sí i - awon işẹ́ eleyiti yíò fi máa kó owo jọ́ fún ara rẹ̀ tabi lati máa ran ọ̀kọ́ rẹ̀ lówọ́ pẹ̀lu işẹ́ rẹ̀, şugbon iyẹn ni majemu wipe kí işẹ́ eleyiti yíò ẹ̀ se ko jina sí àwọn ọ̀kúnrin l'eyiti ko fi ni ropo mọ́ wọn, atipe iyẹn ni bi kí o wa ni inú ilé rẹ̀ tabi inu ọ̀gbà oko rẹ̀ tabi ọ̀gbà oko ọ̀kọ́ rẹ̀ tàbí ti awon ara ile rẹ̀, amọ́ işẹ́ eleyiti yíò gbé e hàn sí riro mọ́ awon ọ̀kunrin ninu ilé-işẹ́ tàbí ọ̀fiisi tabi ile-itaja tabi ohun ti o jọ́ iyẹn; dajudaju eleyi o ẹ̀tọ́ fún omọ̀binrin, ko si ẹ̀tọ́ fún ọ̀kọ́ rẹ̀, ati awon ọ̀bí rẹ̀ mejeeji, ati awon alasinmọ́ rẹ̀ kí wọn o yonda fún ùn kóda kí inú rẹ̀ o yọ́ sí i, latari nkan ti n bẹ nibi iyẹn nibi gbé oun àti àwùjọ́ hàn sí ibajẹ́." Nitori naa omọ̀binrin lópin ẹ̀gbà tí o ba jẹ ẹ̀ni àbò ni inú ilé rẹ́ tí kiişẹ́ ẹ̀nití a gbé hàn sí àwọn ọ̀kúnrin, inú ifayabalẹ́ ni o wa ti awon ọ̀wọ́ buruku o lee de ọ̀dọ́ rẹ̀, ti awon oju koju o si lee wo o, ẹ́ wa ri ti o ba jade sí ààrín àwọn èyàn nígbà náà o le sonu ti yíò wá dàbí omọ́ ewúre laarin awon ikoko, atipe o şeeşẹ́ kí o ma to ojo ti awon ẹ̀ni burúkú yẹn o fi fa iyí ati aponle rẹ́ yà."

Ati pe ti iyawó kan o ba to ọ̀kọ́, niti páápáá Ọlọhun ti ẹ̀ e ni ẹ̀tọ́ fún ùn kí o fẹ́ iyawo dé ori meşerin pére, lori Majemu şişẹ́ déédéé laarin wọn nibi nkan ti o ni ikapa rẹ́ bi ibùgbé ati inawo ati oorun sisun, ẹ́ wa ri ifẹ́ ti ọ̀kan şişẹ́ déédéé níbẹ́ kiişẹ́ Majemu; nitori aşẹ́ kan ni ti omọ̀niyàn o no lkapa ni ori rẹ́ ti wọn o si ni bu u le é lori, atipe o jẹ déédéé ti Ọlọhun kọ́ nini ikapa rẹ́ pẹ̀lu gbogbo rẹ́ ti o sọ́ pe: Ẹ́ ò lè ẹ̀ déédéé (nínú ifẹ́) láàarin àwọn obinrin, ẹ́ ò báà jẹrankan rẹ́. Sūratun Nisā': 129. Oun náà ni ifẹ́ ati nkan ti o so mọ́ on, eleyi ni déédéé, Ọlọhun O si ẹ̀ awon fi eşẹ́ wale rẹ́ ni oludena fún iyawó púpọ́; nitoripe oun (ifẹ́) nkan ti agbara o ka a ni, atipe niti páápáá Ọlọhun ẹ̀ fifẹ́ iyawo púpọ́ ni ọ̀fin fún àwọn Anabi Ọlọhun ati fún ẹ̀nití o ba le ẹ̀ şişẹ́ déédéé eleyii ti agbára ká; nitoripe Oun - mimọ́ fún ùn - lo ni imọ́ julọ́ pẹ̀lu nkan ti yíò tun wọn se ti o si jẹ oore fún àwọn ọ̀kúnrin àti àwọn obinrin; nitoripe dajudaju ọ̀kunrin ti o ba ni àlàáfíà ti igbaradi n'be fún

⁵⁹ Awon aworan awon nkan abẹmi tí wọn fi ọ̀wọ́ yà, tabi eyi ti wọn gbé sára igi tabi nkan miiran, tabi ẹ̀yí tí wọn mọ́ pẹ̀lu amọ́ ati nnkan miran, o ko sinu awon ọ̀rọ́ ijyà tí o wa fún àwọn ayàwòrán."

ùn ni agbegbe işe loko laya, ti yíò ní ikapa pelu re lati gbọ bukaata loko laya loḍo iyawo meḗrin ko si le to won kuro nibi isekuse, ti o ba wa duro lori eyokan - geḗḗbi o se wa loḍo awon Nasārah ati awon tó yàto sí won, ati bi awon ti won n pé apemora Islām se n pepe sí pelu re - ti o ba dúró lori eyokan awon ibajẹ ti o n bo yií máa şeḗ:

Alakoko: ti oko ba je onigbagbo ododo olutele ase Olohun ti o si n paya Olohun, dajudaju o lee maa gbé igbe-aye re l'eniti yíò máa lérò nkankan ninu kiko funni, ti emi sí bukaata sí nkán ti o je eto; nitoripe dajudaju iyawó kan oyun re ni awon oṣu igbeyin ati eḗe ibimọ ati eḗe nkan oṣu ati aisan yíò maa ko fun oko láti gbádun pelu re, nitori naa yíò máa gbé apakan igbesiaye re bi enití ko ni iyawó, eleyi ni ti o ba wu u ti o si nife re (iyawo) ti oun ni si nife re (oko), e wa ri ti ko ba wu u oro náà tún nira ju iyen lo."

"Eḗeḗeḗe: ti oko ba je oluyapa Olohun onijamba dajudaju yíò máa se ibajẹ agbèrè ti yíò si máa gunri kuro loḍo iyawo re. Atipe oro ninu awon ti won o faramo iniyawo pupo ni won n da awon oran agbèrè ati ijamba nibi iniyawo pupo ti ko ni àlà, atipe nkan ti o tobi eleyi lo n'ipe won ti da'jo pelu jije keferi re ti o ba je enití n gbe ogun ti iniyawo pupo eleyi ti o ba ofin mu, ti o tun wa n fi aleebu kan an ti o si mo wipe Olohun se e ni eto"

"Eḗeḗeḗe: Dajudaju opolopo ninu awon obinrin ni won yíò ko fun nibi igbeyawo ati omobibi ti won ba se iniyawo pupo ni eewo, latari beḗ eni ire ti o je alamojukuro ninu won a máa gbé igbe-aye apon alaini ti won so nkan di eewo fun, ti omiran o si maa gbe igbe-aye onibajẹ onisekuse enití awon odaran a máa fi omoluabi re seré".

"Ninu nkan ti a mo ni wipe dajudaju awon obinrin po ju awon okunrin lo latari wipe awon okunrin máa nse alabapade iku lonà tí o po; latari awon ogun ati awon işe ti o lewu eleyi ti won máa n se, geḗḗbi o se je wipe dajudaju ninu nkan ti a mo n'ipe obinrin máa gbaradi fun igbeyawo nigbati ti o ba ti balaga, amo awon okunrin kişe gbogbo won lo ti gbaradi; nitoripe dajudaju opolopo won ni ko ni ijapa igbeyawo latari ikagara re nibi owo ori, ati awon inawo isemi tokotaya... dé ibití o pari si" Ati pe pelu eléyií won o mo wipe dajudaju Islām se deede pelu omobinrin o si tun ke e, amo awon ti won n gbe ogun ti fifé obinrin pupo ti o ba ofin mu, dajudaju awon ota ni won je fun obinrin ati fun nkan olola ati fun awon Anabi Olohun, atipe ilobinrin pupo ilana awon Anabi Olohun ni - ki ike ati ola máa ba won - nitoripe dajudaju awon máa n fe awon obinrin tí won si máa ko won papo mo ara won ni ibamu si awon àlà eleyi ti Olohun se ni ofin.

Ee wa ri owu ati ibanuje eleyiti iyawo máa ni nigbati oko re ba fe iyawo miran, alamori itara ni, atipe itara ko leto ki ti i siwaju ofin eyikéyií alamori ninu awon alami. Atipe o roron fun obinrin ki o se majemu fun ara re siwaju tita koko yigi wipe oko oun ko gbodo fe iyawo le oun, ti o ba ti gba majemu yen ti je dandan fun un, ti o ba wa pinnu lati fe iyawo le e, latari beḗ o le seṣa ninu wiwa pelu titi lailai tabi titu yigi, ti ko (oko) si ni gba nkankan ninu nkan ti o fun un.

Olohun tun se ikosile ni ofin, atipe ni ona to je ti esa ni igbati ede aiyede ati lja ba şeḗ laarin tokotaya, ati ni igbati ko ba si ife laaarín tokotaya; ki won ma ba máa gbé papo ninu idámú ati ede aiyede, ati pe ki okokan ninu won o le ri oko ati aya ti o yo o ninu ti yíò si máa dunnu sí i fun eyiti o seku ni isemi ayé re ati ni ojo igbeyin re ti okokan ninu awon mejeeji ba ku lori Islām.

Eḗeḗeḗe: Ninu iwosán:

Ofin Islām wa pelu awon ipinle iwosan patapata, o si tun wa ninu Al-Qur'an ti o tobi, ati awon hadith Ojise Olohun Muhammad - ki ike ati ola Olohun máa ba a - alaye opolopo ninu awon aisán emi ati ti ara, ati alaye iwosán re eyiti o je ti ara ati ti emi; Olohun ti ola Re ga so pe: A n so ohun tí ó je iwosán ati iké kalé sínú al-Kur'an fun awon onigbagbo ododo. Sūratul Isrā': 82. Ojise Olohun Muhammad - ki ike ati ola Olohun máa ba a - tun so pe: "Olohun O ni so aisán kan kale, ayaafi ki O so iwosan kale fun un, enití o mo on mo on, enití ko si mo on ko mo on".

O tun so - ki ike ati ola Olohun máa ba a - pe: "E se iwosán amo e o gbodo se iwosán pelu nkan eewo".⁶⁰ Ati pe o wa ninu tira "Zādul mī'ād fī Hadyi khayril 'Ibād" ti onimo julọ asiwaju Ibnul Qayyim alaye iyen, ki won o pada sinu tira yen dajudaju o wa ninu awon tira Islām ti o se anfaani julọ ti o si tun ni àlàfiá ju ti o si tun kun julọ fun àlàyé Islām ati itan igbeyin awon ojise Muhammad - ki ike ati ola Olohun máa ba a.

Eḗeḗeḗe: Eto Işúná ati kárakátà ati işe-sise ati eto ogbin: ati nkan ti awon eeyan ni bukaata sí bí omi ati ounje ati awon àayé igbage gbogbogbo ati eto eleyiti yíò se agbateru aabo igboro ilu ati igberiko won, ati imototo re ati lilọ bibo ninu re, ati didẹkun ireje ati iro ati beḗbeḗe lo, àlàyé gbogbo eleyi ti wa ninu Islām ni ekúnreḗe lonà tí o pe perepere.

Eḗeḗeḗe: Nibi işe alaye awon ota ti o pamọ ati ona abayo kuro lowo won: Olohun ti mimo n be fun Un se àlàyé ninu Al-Qur'an fun eru Re to je Musulumi wipe dajudaju awon kan n be fun un ti won o maa ti i lo ibi iparun ni aye ati ní igbeyin, ti o ba ti teriba fun un ti o si tun tele e, tori naa O so o lara loḍo re, O si tun se alaye ona abayo kuro lowo re, awon ota náà ni yii:

⁶⁰ Abu Dāud lo gbe e jade (3874), ti Al'albāniy si so wipe o ni àlàfiá ninu tira Şahīhul jāmi' (1762).

Alakokọ wọn: Èṣù ẹnì egun: ẹnítí máa n ti awọn ọta yoku ni oṣon ọta ti o si maa si wọn nídí takò oṣoniyàn, oun náà sì ni ọta baba wa Àdam ati iya wa Awwa'ù, ẹnítí o mu wọn jade kuro ninu oṣbà idera, oun náà sì tún ni ọta lailai fún arọmọdọmọ Anabi Àdam titi di òpin ayé, o si n ṣiṣe ẹnítí n daamu lori mímu wọn ko sí inú ṣiṣe aigbagbo sí Ọlọhun titi ti Ọlọhun a fi mu wọn ṣe gbere pẹlu rẹ ninu ina - a fi Ọlọhun wa isọra níbẹ -, ẹnítí o ba wa kagara lati mu ùn ko sí inú ṣiṣe aigbagbo yio ṣiṣe lati mu ùn ko sí inú eṣe eleyi ti yíò mu ùn ti ibinu Ọlọhun ati iya Rẹ.

Ati pe èṣù ẹmi kan ni ti o n rin lara oṣoniyàn ni eṣe ṣe n rin, ti yíò sì máa dá royroyi sí igbaya rẹ, ti yíò sì tún máa ṣe aburu ni oṣo fún ùn titi ti yíò fi mu ùn ko sí inú rẹ ti o ba tele e. Atipe ọna abayo kuro lowo rẹ geṣeṣe Ọlọhun ti mimọ n bẹ fún Un ṣe ṣe àláyé rẹ oun ni ki Musulumi o maa nigbati o ba binu tabi ti o gbero lati da eṣe pe: «A'ūdhu billāhi minash Shaytōnir Rojīm» "Mo wa isoro pẹlu Ọlọhun kúrò loḍo èṣù ẹnì ẹkọ", ko wa ni bi inu yẹn mọ ko sì ní dé idí eṣe naa, atipe ki o lo mọ wipe dajudaju ẹnítí ti n ti aburu eleyi ti o n lero ninu ẹmi rẹ oun ni èṣù; lati le mu ùn ko sinu iparun, leyin naa yíò wá bọpa-bọse kuro loḍo rẹ leyin iyẹn, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga sọ pe. Dájúdájú Èṣù ni ọtá fun yín. Nítorí náà, ẹ mú un ní ọtá. Ó kàn n pe àwọn ijọ rẹ nítorí kí wọn lè jẹ èrò inú Iná t'ó n jò fòfò. Suratu Faatir: 6

Ọtá kejì: Ifẹ inú: nínú rẹ sì ni nkan ti oṣoniyàn le maa lero níbi níni ifẹ si kíkọ òdodo, àti dídá a pada tí o ba ti ọḍo ẹlómí to yàtò si i wa, àti níni ifẹ kíkọ idajo Ọlọhun ti ọla Rẹ ga àti dídá a pada; nitorí pe dájúdájú iyẹn yapa nkan ti o fẹ, atipe nínú ifẹ inú ni titi ifẹ ọkàn síwájú òdodo àti deede, atipe ọnà àbáyọ kúrò lowo ọtá yí òun naa ni ki ẹrú o fi Ọlọhun ti ọla Rẹ ga wa isọra kúrò níbi titẹle ifẹ inu rẹ, ki o si ma jẹ ipe ifẹ inu kí o si ma tele e, bí kiise wipe yio maa sọ òdodo tí yio si maa gba a kódá kí o korò, tí yíò si maa wa isọra pẹlu Ọlọhun kúrò loḍo èṣù.

Ọtá kẹta: Ẹmí tí n pàṣe aburú: atipe nínú pípa àṣe pẹlu aburu rẹ ni nkan ti oṣoniyàn máa n lérò nínú ẹmí rẹ níbi ifẹ ṣiṣe nkan adun tó jẹ eewọ, gégébi àgbèrè àti mímu ọtí àti títú aawẹ Ramadan láísí àwíjare kan tí ó bá òfin mu, àti nkan ti o jọ iyẹn nínú nkan ti Ọlọhun ṣe ní eewọ. Atipe ọna àbáyọ kúrò lowo ọtá yí òun ni kí o wa isọra pẹlu Ọlọhun ti ọla Rẹ ga kúrò níbi aburu ẹmí rẹ, àti kúrò níbi aburu èṣù, ki o si ṣe suuru níbi ṣiṣe nkan adun tí o jẹ eewọ yí, tí o si jáwọ níbẹ ẹnítí fi n wa iyonu Ọlọhun, gégébi yio tun ṣe máa fún ẹmí rẹ ni suuru kúrò níbi jije tàbí mímu eléyí tí ẹmi rẹ n fà sí í, ṣùgbón tí yíò máa ko inira bá a ti o ba jẹ e tabi ti o mu un, tí yio si tun maa rántí wipe nkan adun tí o jẹ eewọ yí nkan to yára láti yẹ ni ti òfò àti abamọ gbere o si gbeyin rẹ.

Ọtá kẹrin: Àwọn èṣù èyàn: àwọn náà ni oluyapa nínú àwọn oṣo Anabi Àdam àwọn tí Èṣù ti fi wọn ṣeré, tí wọn wá di ẹnítí n ṣe ibajẹ tí wọn sì tún n ṣe é ní oṣo fún àwọn olubajoko wọn, atipe ọnà àbáyọ ni owo ọtá yí: òun náà ni sì sọra fún un àti jìjìnnà sì í àti ima máa jókòó pèlú rẹ.

Èlẹkẹtala: níbi erongba tí o ga àti isẹmi oriire: atipe erongba tí o ga eleyi ti Ọlọhun ti mimọ n bẹ fún daju rẹ kọ àwọn ẹrú Rẹ Mùsùlùmí kọ kiise ayé yí àti nkan ti n bẹ nínú rẹ nínú àwọn nkan ètàn tí yio tán... Bii kí ṣe wípé òun ni igbaradi fún oṣo iwájú òdodo tí yíò máa wá lailai, òun náà ni: isẹmi igbeyin léyìn ikú; nítorí náà Mùsùlùmí òdodo a maa ṣiṣe ni ayé yí pẹlu iwòye sì pe atẹgun ni fún ayé igbeyin ó si jẹ oṣbà oko fún un tí kò si kí n ṣe ogongo fúnra rẹ.

Ẹnítí yíò máa rántí gbólóhùn Ọlọhun ti ọla Rẹ ga tí ó sọ pé : Àti pé Ẹmi kò ṣeḍá àlùjannú àti èniyàn bí kò ṣe pé kí wọn lè jòsin fún Mi. Suuratudh Dhāriyāt: 56. Ati gbólóhùn Rẹ ti ọla Rẹ ga ti O sọ pe: Ẹyin tí ẹ gbàgbọ ní òdodo, ẹ bẹrù Allāhu. Kí ẹmí kan si wòye sí ohun tí ó ti síwájú fún ọla (àlùkiyáámò). Ẹ bẹrù Allāhu. Dájúdájú Allāhu ni Alámótán nípa ohun tí ẹ n ṣe níṣe. Kí ẹ sì má ṣe dà bí àwọn t'ó gbàgbé Allāhu. (Allāhu) sì mú wọn gbàgbé ẹmí ara wọn. Àwọn wònyẹn, àwọn ni òbilẹjẹ. Àwọn èrò inú Iná àti àwọn èrò inú Oṣbà Idèra kò dọgba. Àwọn èrò inú Oṣbà Idèra, àwọn ni olùjèrè. [Al-Hash'r:18-20] Ati gbólóhùn Ọlọhun ti ọla Rẹ ga ti O sọ pe: Nítorí náà, ẹnì tí ó bá ṣe isẹ rere ní òdíwọn oṣo iná-igún, ó máa rí i. Ẹni tí ó bá sì ṣe isẹ aburú ní òdíwọn oṣo iná-igún, ó máa rí i. Suuratu Zalalah: 7-8.

Musulumi ododo yoo ma ranti awon aaya to tobi ati awon nkan ti o jọ o ninu oṣo Ọlọhun, eyi ti o n tọ awon ẹru rẹ sọna pẹlu rẹ lo si bi nkan ti O tori rẹ da wọn, ati oṣo iwaju ti o n reti wọn ti ko si ibuyẹ níbẹ. Yoo wa maa gbaradi fun oṣo iwaju yẹn ti o jẹ otitọ, eyi ti yoo jẹ gbere, pẹlu ṣiṣe afomọ ijosin fun Ọlọhun nikan soṣo, ati ṣiṣe isẹ pẹlu nkan ti yoo yọ O ninu ni ẹniti yoo maa rankan ki Ọlọhun yonu si i. Ati ṣiṣe aponle Rẹ fun un ni isẹmi yii pẹlu titẹle E, ati leyin igbati o ba ku tan pẹlu mimu u wọ ile aponle Rẹ, Ọlọhun yoo ọna-ọna ninu isẹmi yii pẹlu pe ki O jẹ ki o maa bẹ laaye ni isẹmi ti o dáa, yoo wáá maa sẹmi ninu aabo Ọlọhun, yoo maa wo pẹlu imọṣe Ọlọhun, yoo maa ṣe awon ijosin ti Ọlọhun Ọba pa a lase ki o maa ṣe, yoo maa gbadun ninu ẹ pẹlu biba Ọlọhun soro kekeke, yoo wáá maa ranti Ọlọhun ninu ọkan rẹ ati pẹlu ahon rẹ, ti ọkan rẹ yoo wa balẹ pẹlu iyẹn.

Yoo maa ṣe daada si awon eeyan pẹlu oṣo rẹ ati isẹ rẹ, yoo maa gbọ lati ẹnu awon ẹnì aponle ninu wọn ti wọn o maa fi ṣiṣe daada rẹ rinle, ti wọn yoo si maa ṣe adua fun un pẹlu nkan ti yoo maa dun mọ ọn ninu, yoo si maa ri lati ọḍo awon onikeeta awon ti wọn o ni aponle lara, ti wọn yoo maa fi aimoore han si i. Eléyí ko nii kọdi ki o máa ṣe daada si wọn; tori pe dáadáa ti oun n ṣe o n gbero oju rere Ọlọhun pẹlu ẹ ni

ati ẹsan Rẹ. Yoo maa gbọ yoo tun maa ri lati ọdọ awọn ẹni buruku ti wọn korira ẹsin ati awọn ti wọn n ẹsin, ti wọn yoo maa fi ẹse yeye, ti wọn yoo maa fi suta kan an, ni eyi ti yoo maa jẹ ki o ranti awọn ojise Ọlọhun, yoo waa mọ pe eléyíí o ninu oju ọna Ọlọhun ni o wa, yoo wáá maa lẹkun ni ife si ẹsin Islaam ati ifeserinle lori e. "Yio maa fi ọwọ rẹ sişẹ ninu ọfiisi tabi ni şoşbu tabi ni ile işe; lati ẹse Islaam ni anfaani ati awọn Musulumi pelu nkan ti o ba ẹse jade, ati ki o le baa ri ẹsan gba lati ọdọ Ọlọhun ni ojo ti yio pade Rẹ lori otitọ rẹ ati aniyani rẹ ti o dáa, ati ki o le ri èrè ti o dáa ti yoo na fún ara rẹ ati awọn ẹbi rẹ, yio ẹse saara ninu ẹ, yio waa máa şemi bii ẹni ti o rọrọ ni okan rẹ ni abiyi ni ẹni tí ó ní itelọrun, yio máa rankan ẹsan lati ọdọ Ọlọhun; tori pe Ọlọhun nífẹ́ẹ́ si Mumini tí o lagbara ti n sişẹ, yio maa jẹ, yio maa mu, yio maa sun laini si ikojá alá nibe, ki o le baa ni okun ati agbara pelu ẹ lati tele Ọlọhun. "Yio maa fi ara ro iyawo rẹ, ki o le baa gbe e jina kuro nibi nkan ti ko bójú mú ti yio si gbe ara rẹ náá jina kuro nibi nkan ti ko bójú mú, yio gbe e jina kuro nibi nkan ti Ọlọhun ẹ ni eewo, ati ki o le baa bí awọn omọ kan ti wọn yio máa jọsin fun Ọlọhun, ti wọn yio máa ẹse adua fun un nigbà tí o ba wa laaye ati nigba ti o ba ku, ti işe rere rẹ yio máa tẹ síwájú, ti onka àwọn Musulumi yio di pupọ pelu wọn, yio tún wa gba ẹsan pelu iyan lati ọdọ Ọlọhun, yio tún wa máa dupe fun Ọlọhun lori gbogbo idera ti o ba n şele sí i pelu wiwa iranlọwọ pelu ẹ lati tele Ọlọhun, ati jijewo pe ati ọdọ Ọlọhun nikan soşo ni o tí wa, yio tun wa gba ẹsan lati ọdọ Ọlọhun, yio tun wa mọ pe gbogbo nkan ti o ba şele si i ni igba miran bí ebi ati ipaya ati aisan ati awọn musiiba, awọn nkan yan jẹ adanwo lati ọdọ Ọlọhun fun un, ki Ọlọhun Ọba ba le ri bi o ẹse le ẹse suuru to, ati bi o ẹse le yonu si kadara Ọlọhun Ọba to, bi o tilẹ jẹ wí pé Ọlọhun Ọba ni O ni imọ ju ⁶¹ pelu rẹ, yio ẹse suuru, yio yonu, yio si maa dupe fun Ọlọhun lori gbogbo işesi, ní ẹni tí n rankan ẹsan Rẹ ti o pese fun awọn onisuuru, musiiba naa yio yepere loju rẹ, yio si gba a mọra gege bi alaisan ẹse máa n gba kikoro oogun mọra ni ẹni ti n rankan ki o ri iwosan.

Ti Musulumi ba şemi ninu işemi yii gege bi Ọlọhun se pa a láşẹ pelu ẹmi ti o ga, yio sişẹ fun ojo iwaju gan-an-gan ti yio ẹse gbere, ki o le baa dunnu ni idunnu gbere, ti awọn nkan ti maa n da aye yi ru ko nii da a ru, ti iku ko fi nii fi opin si i, oun- laisi iye meji nibe- gan ni ẹni ti n dunnu işemi aye yii, oun si tun ni ẹni ti yio dunnu ninu işemi ojo ikeyin leyin iku, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga so pe: Ilé İkéyin yan, A máa fi fún àwọn tí kò fẹ máa ẹse Igbéraga àti İbàjẹ lórí ilẹ. İgbèyin rere si wà fún àwọn olùbèrù (Allāhu). [Al-Qasas:83] Ododo ni Ọlọhun so nibi ti O ti so pé: Ẹnikẹni tí ó bá ẹse işe rere, ọkúnrin ni tàbí obínrin, ó sì jẹ onígbagbọ ododo, dájúdájú A óò jẹ kí ó lo igbésí ayé t'ó dára. Dájúdájú A ó sì fi éyí t'ó dára júlọ sí ohun tí wọn n ẹse níşẹ san wọn ní ẹsan wọn. Suuratun Nahl: 97.

Ninu aaya alaponle ti o síwájú ati nnkan ti o jo o, Ọlọhun ti ọla Rẹ ga n fun wa ni iro pé Oun yoo san ọkunrin rere ati obinrin rere ni ẹsan, awọn ti wọn n ẹse işe ninu işemi yii pelu titete ti Ọlọhun ni ẹniti n wa iyonu Rẹ pelu ẹsan kíákíá ninu işemi aye yii, oun naa ni işemi ti o dáa ti o jẹ ti idunnu ti a ti so síwájú, ati ẹsan ti o n bo leyin iku, oun naa ni idera (Alujanna) ti yio jẹ gbere, nibi eléyíí ni Ojise Ọlọhun- ki ike ati ọla Ọlọhun maa ba a- ti n so wipe: "Eemọ ni o jẹ fun ọrọ Mumini, dajudaju gbogbo alaamori rẹ pata oore ni o jẹ fun un, eleyii ko si fun ẹni kankan ayafi Mumini, ti idera ba şele si i yio dupe yoo jẹ oore fun un, ti inira ba şele si i yio ẹse suuru yoo jẹ oore fun un". ⁶²

Pelu éyí, yio han pe ninu Islaam nikan soşo ni irori ti o ni alaafia wa, ati oşuwon ti o ni alaafia fun nnkan ti o dáa ati nnkan ti o buru, ati oju ọna ti o pe ti o ẹse déédéé. Ati pe gbogbo awọn irori nibi imọ ẹmí ati ti awujo ati ríreni ati ti oşelu ati ti ọrọ aje ati gbogbo eto ati ilana awọn ẹda, o di dandan ki a tun wọn ẹse pelu wiwoye si Islaam, ki a si mu wọn lati inu rẹ, bi beş ko, nnkan ti o şoro ni ki nnkan to ba ti yapa si Islaam ninu rẹ o yege, bi ko ẹse pe yoo tun jẹ ipile fun oriburuku awọn ti wọn ba n gba a mú ni ayé nibí ati ni alukiyaamọ.

Orí Karùn-ún: Kíká awọn iruju kan kuro

Ni akọkọ: awọn ti wọn ẹse aida si Islaam. Ọpọ ninu awọn ti wọn n ẹse aida si Islaam, iran meji ninu awọn eniyan ni wọn.

Iran akọkọ: awọn eeyan kan ni wọn ti wọn fi ara wọn ti si Islaam, ti wọn si n pe apemọra pe Musulumi ni awọn, şugbon wọn yapa Islaam pelu awọn ọrọ wọn ati işe wọn. Wọn yóò wáá máa ẹse awọn işe kan ti Islaam bọpa-bọşẹ kuro nibe, awọn wonyi wọn ko sojú Islaam - ko si leto ki a fi işe wọn ti si Islaam. Awọn wonyi ni :

⁶¹ Ọlọhun n pa awọn ẹru Rẹ láşẹ, O si n kọ fun wọn, ti O si ni imọ nipa ẹni ti yio tele E ati ẹni ti yoo yapa Rẹ síwájú iyan, şugbon ki O le fi imọ yii han titi Yoo fi san ẹru ni ẹsan pelu işe rẹ, ki alaida ko fi nii so pe: "Oluwa mi ẹse abosi fun mi"; tori pe O fi iya jẹ mi pelu ẹşẹ ti mi o ẹse. Ọlọhun ti ọla Rẹ ga so pe : [Olúwa rẹ kò sì níí ẹse àbòsì sí àwọn ẹrúsin] [Fussilat:46]

⁶² Muslim ni o gbe e jade (2999), ati Ahmad (4/332), ati Ad-Daarimiy (2777).

(A) Awọn ti wọn ti yegere ni ibi adisoṣkan wọn, gege bii awọn ti wọn maa n rokirika awọn saare, ti wọn si maa n wa bukátà wọn loḍo awọn oku, ti wọn si ni adisoṣkan pe awon oku yen le se awon ni anfaani, wọn si le ko inira ba awon.⁶³

(B) Awọn ti iwa wọn buru, ti esin wọn naa si buru.

Wọn maa fi oranyan Oloḥun silẹ, wọn yio maa se awon nnkan ti O se ni eewo, gege bii sina ati mimu oti, ati beḅe beḅe lo. Wọn maa nifẹ awon ota Oloḥun, wọn yio si maa se bii wọn.

(D) Ninu awon ti won n se aida si Islam naa ni awon eniyan kan ti won je Musulumi, sugbon igbagbo won si Oloḥun nnkan ti o le ni. Sise amulo won fun awon ekọ Islam nkan ti o dinku ni. Alaseeto ni won ni ibi awon nkankan ti o je dandan sugbon won o nii gbe e ju silẹ. Won maa n se awon nkan ti a se ni eewo eyi ti koi tii de ipo ebọ nla tabi ohun to yatọ si i ninu awon orisirisi sise keferi. Won ti wa ba awon asa kan ti ko daa ti a se ni eewo saaba ti Islam si bopa-bose kuro nibẹ, ti Islam si ka a kun ninu awon ese nla, gege bii iro pipa ati ireje ati yiyapa adehun ati keita. Awon wonyi lapapo won maa n se aida si Islam; tori pe eni ti o ba se aimokan nipa Islam ninu awon ti kii se Musulumi yio maa lero pe Islam ni o yonda nnkan yen fun won.

Se e wa ri iran keji ninu gbogbo awon ti won se aida si Islam, awon eeyan kan ni won ninu ota Islam ti won korira Islam. Awon wonyi, ninu won ni awon oyinbo ti won ko ede ati asa larubawa ati awon yehuudi ati awon nasora ti won n ji ihin rere, ati awon ti won kose won ninu awon ti won korira Islam, awon ti o se pe pipe Islam n bi won ninu ati riro Islam ati yiyara titanka re; tori pe esin adamo⁶⁴ ni eyi ti adamo maa n gba wole ni kete ti won ba ti fi lo o. Gbogbo eniyan ti kii ba se Musulumi, yi o maa semi ninu aibale okan, yi o si maa fura mo pe un ko yonu si esin re tabi irori re ti o ni; tori pe o yapa adamo re eyi ti Oloḥun da a mo ayafi Musulumi l'ododo, oun nikan so so ni yoo maa semi ni eni ti yoo maa dunu ti yoo si maa yonu si esin re; tori pe esin ododo ni eyi ti Oloḥun Oba se ni ofin. Ofin Oloḥun yio maa se deedeede adamo Oloḥun eyi ti o da awon eniyan mo. Fun idi eyi, a maa so fun gbogbo nasora ati gbogbo yehuudi ati gbogbo eniti o jade kuro ninu Islam, dajudaju awon omo re, won bi won lori adamo Islam, sugbon iwo ati iya won eyin ni e n mu won kuro ninu Islam pelu rirere ti ko daa lori keferi. Oun naa ni nkan to yapa Islam ninu awon esin ati awon irori.

Awon ti won korira Islam yi ni ninu awon oyinbo ti won ko ede ati asa larubawa ati awon ajihinrere, won ti foju silẹ da adapa iro mo Islam, ati mo igbeyin awon ojise tii se Muhammad (ki ike ati ota Oloḥun maa ba a).

1- Pelu pipe riran an nise ni iro ni igba miran.

2- Ati fifi aleebu kan an ni igba miran, oun si ni eni ti o pe- ki ike ati ota Oloḥun maa ba a- ti a si mo kuro nibi gbogbo aleebu ati adinku, won fe o won ko o.

3- Pelu yiyi awon idajo Islam kan pada, eyi ti o se deedeede ti Oloḥun Oba Onimimo Oba Ojogbon se ni ofin, ki won le baa le awon eniyan sa kuro nibẹ.

Sugbon Oloḥun- mimo Re- maa n ba ete won je; tori wipe won gbogun ti ododo, ododo nkan ti maa n leke ni, a kii bori re, Oloḥun ti ota la Re ga so pe: Won ni gberò lati fi (oro) enu won pa imole Allahu. Allahu yo si mu imole Re tan kari, awon alagbagbo ibaa korira re. (Allahu) Oun ni Eni ti O fi imona ati esin ododo (esin Islām) ran Ojise Re nitori ki O le fi bori esin (miran), gbogbo re patapata, awon osebo ibaa korira re. [As-saff:8-9]

Elekeji: Awon ipile Islām:

Iwo omoyan ti o ni laakaye, ti o ba fe mo nipa Islam bi o se ri gan, ka Kuraani ati awon hadiisi ojise tii se Muhammad- ki ike ati ota Oloḥun maa ba a- eyi ti o ni laafia ti won ko sinu Sahihu Bukhaari, ati Sahihu Muslim, ati Muwatta ti Imam Maalik, ati Musnad ti Imam Ahmad omo Hanbal, ati Sunan ti Abi Dawud, ati Sunan ti Nasa'i, ati Sunan ti Tirmidhi, ati Sunan ti Ibn Maajah, ati Sunan titi Daarimiy. Ka As-Siiratun-Nabawiyya ti Ibnu Hishaam, ati Tafseeru-l-Qur'anu-l-Aziim titi onimo agba Ismail omo katheer, ati tira Zaadu-l-Ma'aadi fi Had'yi Khayri-l-Ibaad ti onimo agba Muhammad omo Al Qayyim, ati awon ti o ri beḅe ninu awon tira awon asiwaju esin Islam. Awon onimo taoheed ti won si n pepe si ti Oloḥun lori imo

⁶³ Gege bii awon Khawarij; awon ti won maa n pa awon alaise pelu oruko Islam. Awon wonyi, ni ope igba, lara ete awon ota Islam ni.

⁶⁴ Igbeyin awon ojise tii se Muhammad- ki ike ati ota Oloḥun maa ba a- so pe: ko si omo kan ti won o bi ayafi ki won bi i lori adamo, baba re ati iya re ni won o so o di Yehudi tabi ki won so o di Nasaara, tabi ki won so o di Majuusi. [Bukhari ni o gbe e jade (1292) ati Muslim (2658) gbolohun naa titi Muslim ni]. Ninu hadith yii, ojise Oloḥun tii se Muhammad- ki ike ati ota Oloḥun maa ba a- o n fun wa ni iro wipe omoyan won yio bi i lori adamo Islam, yi o ni igbagbo pelu e pelu adamo re, ti won ba fi i silẹ lati sesa yio sesa Islam laini se iyemeji, sugbon gbigba esin Yehudi ati Nasaara ati Majuusi ati nkan to yatọ si i ninu awon esin ati awon irori buruku, o maa n selẹ pelu okunfa nkan ti won ba re e le lori.

amodaju bii iru Sheikhu-I-Islam Ahmad omo Taymiyya, ati Imaamu ti o so esin di otun tii se Muhammad omo Abdul Wahab, eni ti Olohun Oba fun Islam ni agbara pelu e ati pelu alase awon olumo Olohun lokan tii se Muhammad omo Saud ti Olohun fun esin Islam ni agbara latara awon mejeeji, ti Olohun tun fun adisokan ti imo Olohun lokan lagbara pelu won ni erekusu ile larubawa ati ni awon aaye miiran ni ogorun odun kejila titi hijrah titi di asiko yii leyin ti ebo ti fonka.

Sugbon awon tira awon oyinbo ti won ko ede ati asa awon larubawa ati awon egbe ti won fi ara won ti si Islam ti won si yapa re pelu nnkan ti won pepe si ninu awon alamori ti o yapa Islam, a ti daruko opolopo won siwaju, tabi awon ti won maa n kolu awon saabe ojise Olohun (ki ike ati ola olohun maa ba a) tabi apakan ninu won pelu bibu won, tabi ti won maa n bu enu ate lu awon asiwaju esin, awon ti won n pepe si imo Olohun lokan ti ola Re ga,gege bii Ibnu Taymiya ati Ibnul-Qayyim, ati Muhammad omo Abdul Wahab, won tun maa n da adapa ipo mo won. Gbogbo awon tira won yen, tira tii so ni nu ni, sora lati gba itanje pelu e tabi lati ka a.

Eleketeta. Awon irori agboye esin ninu Islam.

Gbogbo awon Musulumi n be lori ilana kan sošo, oun naa ni Islam, ibuserisi won naa ni Quran ati Hadith ojise (ki ike ati ola Olohun maa ba a). Sugbon awon ti a n pe ni awon irori esin ninu Islam gege bii awon irori esin mererin, titi Ambali, ati titi Maaliki ati titi Shaafihi ati titi Hanafi ohun ti a gba lero pelu won naa ni awon ile eko agboye esin Islam ti awon onimimo ko ipile Islam pelu e, ibuserisi gbogbo re pata naa ni Quran ati awon Hadith ojise (ki ike ati ola Olohun maa ba a). Nnkan ti won ba ri laarin won ninu iyapa n be nibi awon oro esin ti o je eka eyi ti o won. Gbogbo onimimo kookan ni o pa awon eeyan re lase pe ki won mu ninu e oro ti Qurani tabi Hadith ba kun lowo koda ki o se wipe elomiran ni o so o.

Kii se dandan fun Musulumi ki o maa tele okan ninu awon irori esin yii nikan, nnkan ti o je dandan fun Musulumi ni ki o seri pada lo si ibi nnkan ti Kuraani so ati nnkan ti Hadiisi so, sugbon nnkan ti o maa n sele si opolopo ninu awon ti won fi ara won ti si awon irori agboye esin yii bii iyegere nibi adisokan pelu nnkan ti won maa n se nibi awon saare, bii ririkirika won, ati wiwa iranlowo awon oku, ati nnkan ti won maa n ko sinu re bii yiwi awon iroyin Olohun pada, ati yiwi i kuro nibi itumore ti o han, awon wonyi ti yapa awon asiwaju awon irori agboye esin yii nibi adisokan; toripe adisokan awon asiwaju ninu awon irori agboye esin yii naa ni adisokan awon eni isajaju ti won je eniire eyi ti a ti so siwaju nipa egbe ti yoo la.

Elekerin: Awon egbe ti won ti jade kuro ninu Islam.

O n be ninu agbaye Islam awon egbe kan ti won ti jade kuro ninu islam ti won si n fi ara won ti sinu Islam ti won si n pe apemora pe Musulumi ni awon, sugbon awon egbe yen, lododo, won o ki n se Musulumi; tori pe adisokan sese keferi si Olohun ni, ati awon aaya Re, ati ije okan sošo Re, ninu awon egbe wonyi ni:

1- Egbe Baatiniyya:

Eyi ti o ni adisokan pe Olohun Oba n be lara gbogbo nkan, ati adisokan akudaaya, ati pe aaya Kuraani ni itumore ti o pamore eyi ti o yatore si itumore ti o han ti ojise Olohun (ki ike ati ola Olohun maa ba a) salaye re, ti awon Musulumi si fi enu ko le e lori. Itumore ti o pamore yi, awon ni won maa n gbe e kale ni ibamu si ife inu won⁶⁵. Ipile lalawu egbe Baatiniyya ni pe awon ikokan ninu awon yehuudi ati awon majuusi ati awon onimimo filosofo ti won o gba pe Olohun n be ni ilu Faarisi, nigba ti titanka Islam bori won, won kora jo, won waa se ijiroro lati gbe irori kan kale, erongba won ninu e ni pinpin awon Musulumi yeleyele, ati dida awon irori ru nipa awon itumore Kuraani titi ti won o fi pin awon Musulumi yeleyele. Won waa gbe irori buruku yii kale, won si pepe si i, won waa fi ara won ti si awon ara ile Anabi, won si pe apemora pe awon wa ninu awon ti won tele won ki won le baa so ogoro awon eniyan nu gan, won wa dede oro eeyan ninu awon alaimokan, won wa so won nu kuro nibi ododo.

2- "Ninu awon egbe naa ni AL-KOQDIYAANIYYA, ni afiti si eni ti a n pe ni GULAM AHMAD AL-KOQDIYAANIY, eni ti o gbajumo pelu pe o pe apemora ije Anabi, o si pe ogoro awon eniyan ni ilu India ati agbegbe re lati gba a gbo, awon gese si lo o, oun ati awon ti won tele e ni awon asiko ti won fi gba ilu India, won si ya owolu ati awon ti won tele e titi ti opolopo ninu awon alaimokan fi tele e. Bayi ni a se ni egbe KOQDIYAANIYYA, eyi ti n fi ara re han bii Islam, sugbon o n sapa lati wo Islam ni, ati lati mu awon to ba ni ikapa lati jade kuro ninu agbo Islam. O gbajumo wipe o se tira kan ti o n je "TESDIIKU

⁶⁵ "Egbe Baatiniyya yii ni oruko ti o po, awon naa si tun pin yeleyele, won fon kaakiri ni ilu India ati ilu Sham ati Iran ati Iraq ati opolopo ninu awon ilu. Awon kan ninu awon eni isajaju salaye e pelu ifosiwewe, lara won ni: Ash-Shahrostaaniy nibi tira ti a n pe ni "AL-MILALU WAN-NIHAL", gege be naa ni awon kan ninu awon ti won wa leyin leyin se salaye re, won si tun salaye awon egbe tuntun miiran, lara won ni: Egbe Kadiyaaniyya ati egbe Bahaa'iyya ati awon to yatore si won, ninu awon ti won salaye awon egbe naa ni "Muhammad Saheed Kiilaaniy" nibi tira ti a n pe ni "ZAYLU-L-MILALI WAN-NIHAL", ati onimimo agba ABDUL KOODIR SHAYBATA-L-HAM'D tii se oluko ni ile eko giga ti Islam ti o wa ni ilu Medina onimole, ninu tira ti a n pe ni "AL-AD'YAANU WAL-FIROKU WAL-MAZAA'IBUL MU'AASIRO".

BAROQHIIINA AHMADIYYA", o pe apemora ije Anobi ninu tira naà, o si yi awon aaya Kuraani ati Hadiisi pada ninu e. Ninu ayipada ti o yi Kuraani ati Hadiisi pada ni ipapemora re ti o so pe jihaadu ninu Islam, won ti pa a re, ati pe o je dandan fun gbogbo Musulumi ki won se ikunlowo fun awon Geesi, o se tira kan nìgbà naà ti o so o ni TIR'YAAKUL KULUUB" (1908.AD). Oluko tira yii ku leyin ti o ti so opolopo awon eniyan nu ni odun 1908.AD. Eri ti o role re nibi ipepe re ati jije adari fun egbe re ti o ti sonu naa ni arakunrin kan ti o ti sonu ti a n pe ni "AL-HAKIIM NUURUD-DIIN".

3- Lara egbe Baatiniyya ti o ti jade kuro ninu Isilaamu naa ni egbe kan ti a n pe ni AL-BAHAA'HIYYA, eni ti o da a silè ni ibere ogorun odun kokandinlogun titi kalenda ti Gregory ni ilu Iran, oun naa ni okunrin kan ti oruko re n je Aliyu Muhammad, awon kan so pe oruko re ni Muhammad Aliyu Ash-Shayrooziy, o wa lara egbe Shia ti lthnay Ashariyyah. Lara nkan ti o gbajumo nipa re ni pe o da duro pelu irori kan ti o pe apemora kan nibe funra re pe oun ni Mahdi ti a n reti, leyin naa ni o pe apemora wipe Olohun Oba ti wa ninu ara oun, oun ti wa di Olohun fun awon eeyan, Olohun Oba (ti o la Re ga) ga tayò nnkan ti awon keferi n so nipa Re ni giga ti o tobi, arakunrin yii tako igbedide ati isiro ati alujanna ati ina, o wa rin loju onà awon ti n se esin Barhamaaniyya ati esin Buuziyya ti won ti di keferi, o wa jan papo awon yehuudi ati nasaara ati awon Musulumi wipe ko si iyato laarin won, leyin naa ni o tako ije Anabi opin awon ojise tii se Muhammad (ki ike ati o la Olohun maa ba a). O tako opolopo ninu awon idajo Islaam, leyin naa eniti o jogun re leyin igba ti o ku naa ni minisita re ti o n je Al'bahaahu, o wa fon ipepe re ka, awon ti won tele e si po, won wa se afiti egbe naa sibi oruko re, won wa so o ni Albahaahiyya.

4- Ninu awon egbe ti won ti jade kuro ninu Islaam, bi o tile je pe won n pe apemora re ti won si n kirun, ti won n gba aawe, ti won n se haji, naa ni awon egbe ti onka won po, ti won n pe apemora pe Jubril (ki alaafia maa ba a) janba isè ríran; tori pe o lo fi isè riran yen je fun Muhammad (ki ike ati o la Olohun maa ba a), eni ti won si ran an si ni Aliy, apa kan ninu won máa n so pe Aliy gangan ni Olohun, won si maa n koja aala nibi gbigbe e tobi ati gbigbe awon omò re tobi ati awon aromodomo re ati iyawo re tii se Faatima ati iya re tii se Khadiija (ki Olohun yonu si gbogbo won lapapo), koda won so won di Olohun miran papo mo Olohun, won n pe won, won si ni adisokan pe won o le da ese kankan, ati pe ipo won lodò Olohun tobi ju ipo awon ojise lo (ki ike ati o la Olohun maa ba won).

Awon wonyi máa n so wipe: Kuraani ti n be lowo awon Musulumi bayii, alekun wa nibe ati adinku, won wa ni Kuraani ti won loto, won ko sinu re awon aaya ati awon suura lati odò ara won. Won maa n bu awon ti won lola ju ninu awon Musulumi leyin Anobi won tii se Abu Bakr ati Umar (ki Olohun yonu si awon mejeeji). Won si máa n bu iya awon Mumini tii se Aisha (ki Olohun yonu si i). Won maa n wa igbala pelu Aliy, ati awon omò re ni asiko ilekoko ati idèkun. Won si maa n pe won yatò si Olohun, Aliy ati awon omò re si bopa-bose kuro ni odò awon wonyi; tori wipe won so won di Olohun miran papo mo Olohun, won pa iro mo Olohun, won yi oro Olohun pada. Olohun Oba ga gan ta yo nnkan ti won n so.⁶⁶

Awon egbe ti won ti di keferi ti a daruko yii, die ni won ninu awon egbe ti won ti di keferi ti won si n pe apemora Islam, sugbon won n wo Islam ni. Ire oni laakaye, taji, ire Musulumi, ni gbogbo aye, sibi pe Islam kii se pipe apemora re lasan; bi ko se wipe on ni mimò Al-Qur'an ati awon Hadith Ojise (ki ike ati o la Olohun maa ba a), eyi ti o rinle lati odò re, ati sise isè pelu iyen, ronun jinle si Quran ati Hadith ojise tii se Muhammad (ki ike ati o la Olohun maa ba a) waa ri imona ati imole ati ona ti o to, eyi ti yoo mu eni ti n to o de ibi oriire ni oga idera ni odò Oluwa gbogbo e da.

Pipepe sibi o la

Mo pe ire omoniyani ti o ni laakaye, ni ako tabi abo, ninu eni ti ko bai tii wo inu Islam, iwò ni mo n doju ipepe sibi o la yii ko, a ti ibi oriire, so pe:

Yo ara re kuro ni ibi iya Olohun ti o ba ku ninu saare, leyin naa kuro ni ibi iya ina Jahannama.

Yo ara re kuro pelu gbigba Olohun Oba gbò ni Oluwa, ati ini igbagbo si Muhammad (ki ike ati o la Olohun máa bá a), so wipe, ati ini igbagbo pe Islam ni esin, so pelu ododo pe: Ko si eni ti ijosin to si lododo afi Olohun, Muhammadu ojise Olohun si ni, maa ki awon irun wakati maraarun, maa yo zakat owo re, maa gba aawe Ramadan, maa se haji lo si ile Oluwa ti o je abeewo ti o ba ni ikapa ona lati lo.

Kede Islam re fun Olohun; tori pe ko si o la fun e ko si si oriire⁶⁷ fun e ayafi pelu iyen.

Mo n fi Olohun ti o tobi bura fun e, ti ko si eni ti o leto si ijosin ni ododo ayafi Oun, wipe Islam yii ni esin tii se ododo, eyi ti Olohun ko nii gba esin kankan yatò si i lowo eni kankan. Mo tun n fi Olohun Oba jerii ati awon Malaika Re ati gbogbo awon e da Re pe ko si eni ti o leto si ijosin ni ododo ayafi Allah, ati pe Muhammad ojise Olohun ni, ati pe Islam ni ododo, ati pe emi wa ninu awon Musulumi.

⁶⁶ Ninu awon isè won ti won fi maa n yi aworan Islam pada ni gbigba oju won ati aya won, ati nina ara won pelu sekeseke ati ope.

⁶⁷ Ni ile aye pelu isemi ti o daa, ati ni ojo ikeyin pelu aljanna.

Mo wa n bẹ Ọlọhun pẹlu idẹra ati ọrẹnta rẹ ki O pa mi ni Mùsùlùmí ododo, ati awọn arọmọdọmọ mi, ati gbogbo awọn ọmọ iya mi ti wọn jẹ Mùsùlùmí, ki O si ko wa jọ papọ ninu ọgba onidẹra pẹlu Anọbi wa tii ẹ Muhammad tii se olododo, ẹni ti a le fi ọkan tan- ki ikẹ ati ọla Ọlọhun máa ba a- ati gbogbo awọn Anọbi ati pẹlu awọn ara ile Anọbi wa, ati awọn saabe rẹ. Mo si n bẹ Ọlọhun ki o jẹ kí tira yii ẹ gbogbo ẹni ti ba n ka a tabi ti n gbọ ọ ni anfaani. Ẹ tẹti, njẹ mo ti jẹ iṣẹ? Ire Ọlọhun jẹrii si.

Ọlọhun Ọba ni O ni imọ ju, ki Ọlọhun ba wa ẹ ikẹ ati igẹ fun Anọbi wa Muhammad, ati awọn ara ile rẹ, ati awọn saabe rẹ. Ọpẹ ni fun Ọlọhun Ọba Oluwa gbogbo ẹda

Ḙsin Ododo.

Ḙro itisiwaju ati Ḙro ififḕhàn àti ìmḕriri

Ìpín alakokḕ - mimḕ Ḙlohun Ḙba Adḕda Ḙba ti O tobi.

Ìpín kejì: Mímḕ Ḙjìṣḕ- ki ikḕ ati ọla Ḙlohun máa bá a-

Orí kḕta: Mímḕ ḕsin òdodo tíi ṣḕ Islam.

Ipele Ḙḕḕḕrin - Ilana Islām

Orí Karùn-ún: Kíká awḕn iruju kan kuro